

Костадин

Лагадинов:

Българин съм,
но и Русия
ми е родина

Стр. 10

66% от децата
на 2009 г.
са извънбрачни

Стр. 5

Русия
и
България

СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ
С РОССИЙСКАЯ ГАЗЕТА

Стр. 21

■ НЯКОЛКО ДУМИ Ключът

Юрий БОРИСОВ

Вчера министър Цветанов откри за себе си, че българинът е започнал да пие повече (стр. 3). Който следи статистиката, разбира и други неща. Например, че българинът е все по-болен. Преди десетина дни ни информираха, че големият търговец на лекарства "Софарма" АД е увеличил продажбите си близо с една четвърт. Кой друг бизнес може да се похвали с такъв ръст на приходите? Българинът все по-често попада и в болница. Прогнозните хоспитализации за 2010 г. са с половин милион повече от тези през 2007 г. Изводът е много прост. Човешкият ни "материал" се влошава с всяка изминала година.

Да се трупа тази картина само на правителството е наивна и дори цинична опозиционна поза. Двете десетилетия несигурност, немотия и демографски срив си казали думата.

Дали е възможно в някакъв момент политическите сили, включително и президентът, да седнат заедно, да оставят томахавките на земята и да се опитат да формулират проблема в дълбочина? Дали е възможно да потърсят заедно пътища за излизане от тресавището? Защото проблемът не е лъжица дори за уста на човек, който има висок рейтинг от църквата. Дали е възможно спокойно и смилено да изслушват експертите? Защото връзката между експертния потенциал на България и политическата класа е твърде тънка.

Социолозите постоянно отчитат рейтинг. Добре е политиките да обърнат повече внимание на тези, които не вярват на никого. А те са половината от българския народ. В истинското осмисляне на техните мотиви може би е ключът за едно по-прилично бъдеще.

Отменят малките матури след V и VI клас

Нямало да са национални, може да останат на училищно ниво

За идното лято се очаква да отпадне националното външно оценяване - т.нар. малки матури след V и VI клас, защото те натоварват системата и пречат на учебния процес през май. Изпитите обаче може да останат на училищно ниво. Това съобщи вчера началникът на регионалния

инспекторат по образование в София Ваня Кастрева.

Тестовите, които децата в IV, V и VI клас решаваха в края на учебната година, за да се ориентира просветното министерство доколко са усвоили материала, бяха въведени от предишния министър Даниел Вълчев. Сегашият Сергей

Игнатов също ги хвалеше поради възможността чрез тях да се сравняват резултатите на различните випуски. Тази година през външно оценяване едновременно с кандидатстването за гимназиите преминаха и седмо-класниците. Предложението да отпадат малките матури

било на училищни директори от страната.

Не стана ясно след тази поредна промяна в системата на принципа "напред-назад" какво ще стане с външното оценяване след IV и VII клас и какъв смисъл ще има то при прекъсване с две години.

Стр. 2

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Кметът на Каварна Цонко Цонев вчера откри седмия миден и рибен фестивал със собственоръчно приготвени от него ястия. На площада в центъра на града асистираха шоуменът Владислав Карамфилов - Въргала и фронтменът на рок група Б.Т.Р. Атанас Пенев

Масов любовен танц в шоуто на „Тодес“

Световноизвестният руски балет ще представи най-новата си програма в София и Варна през декември

Стр. 46

Христо Бонев нападна Йордан Лечков

При провеждането на операция „Наглит“ забравиха да включат и вицепрезидента на БФС, заяви Зума

Стр. 47

България

www.duma.bg

Сдружение „Глас“: Управляват ни като при Чаушеску

В страната се провежда икономическа политика от типа на Чаушеску - политика, която обрича българския народ на ново десетилетие на бедност и мизерия. Това заяви след среща с държавния глава Георги Първанов председателят на гражданското сдружение "Глас" проф. Димитър Иванов.

Не може един финансов министър да залъгва непрекъснато българското население, не може един финансов министър да води политика на геноцид на българските граждани, геноцид над младите поколения, да разделя семейства, да праща младите хора вън от България, защото с тази политика на изключително свиване на коланите, която той води, доникъде няма да се стигне, заяви професорът от Лондон.

Проф. Кръстьо Петков пък припомни, че в началото на мандата са били проведени срещи с премиера, за да може екип от икономисти на сдружението да се включи при разработването на работеща стратегия. След което телефоните млъкнаха, приятелите изчезнаха, алтернативното мнение вече не съществуваше, добави той. Петков поясни, че това е причината да се обърне година по-късно към държавния глава.

От сдружението са представили на президента 20 предложения, част от които той самият да представи на правителството. Те засягат всички сфери на националната икономика. На първо място от "Глас" смятат, че трябва да се извърши актуализация на антикризисната стратегия.

Държавният глава прие на "Дондуков" 2 икономистите Кръстьо Петков и проф. Димитър Иванов

Отпадат малките матури след 5 и 6 клас

Фандъкова ще чисти от кучета районите около училищата

През новата учебна година се очаква да отпадне външното оценяване след пети и шести клас, защото "малките матури" натоварвали системата. Това съобщи началникът на регионалния инспекторат по образованието в София Ваня Кастрева, която участва в съвещанието на директори-те на столичните училища.

Тестовите, които децата в четвърти, пети и шести клас решаваха в края на учебната година, бяха въведени от предишния министър на образованието Даниел Вълчев и обявени за много важни от сегашния Сергей Игнатов. Тази година те включиха и учениците в сед-

ми клас, като за първи път бяха обединени с изпита за кандидатстване в гимназиите. Решението за отпадането на тестовите е взето след обсъждане с шефовете на регионалните инспекторати, като предложението е на директори на училища, заяви Кастрева. Тя уточни, че промяната ще влезе в сила след заповед на министъра на образованието Сергей Игнатов.

По време на матурите през май се затруднява организацията на учебния процес, а родители протестират, че децата са прекалено натоварени, каза Ваня Кастрева.

Въпросното оценяване наистина има много големи плюсове, но няма

пречка то да бъде направено на по-ниски нива - регионални и училищни, заключи Кастрева. Тя го определи като само един елемент от цялостната организация на учебно-възпитателния процес в училище.

На съвещанието, което събра над 300 директори на столични училища, синдикалисти и браншовици, присъства кметът на София Йорданка Фандъкова. Тя коментира, че отмяната на минималните не е заради липсата на средства, а защото в училищата този май е имало почти всеки ден организация и график за изпитите от външното оценяване от четвърти до седми клас.

Фандъкова се изказа и за състояни-

ето на столичните школа преди 15 септември. Седем училища изпитват затруднения със средствата, обяви тя, но увери, че с тях ще се търси индивидуално решение. Годишната е тежка за всички, тежка е и за Столичната община, призна кметът пред директорите.

Фандъкова поясни, че е създадена организация всички училища да бъдат измити за първия учебен ден, ако времето е подходящо. Продължавала работата по програмата на общината за проверка на бездомни кучета в близост до училищата и детските градини. Фандъкова подчерта, че от общината ще имат нужда от помощта на директори-те, които трябва да сигнализират дали в района има бездомни кучета, за да бъде гарантирана сигурността на учениците.

Къща на повече от 100 години в Шумен се самосрути вчера. На мястото веднага пристигна екип на Гражданска защита, заради опасения, че може да има затрупан човек

БСП в Разлог почете паметта на Кръстьо Стойчев

С поднасянето на венци и цветя на гроба на Кръстьо Стойчев социалисти от Разлог и околността почетоха паметта на видния политически деец от Пиринския край. Вчера се навършиха 100 години от рождението на един от Пиринските соколи.

Стойчев е роден е през 1910 г. в Разлог в земеделско семейство. Учи в Разлог и Неврокоп (Гоце Делчев) и става учител. Активен участник е в революционното движение в Разложка околия и Благоевградска област. През 1931 г. Никола Парапунов и Кръстьо Стойчев възстановяват околийската и областни организации на БКП и комсомола след разгрома им през 1923 г.

Именно в Разложко е създадена първата партизанска чета в България от Никола Парапунов, Иван Козарев, Костадин Катранджиев и Кръстьо Стойчев. През август 1944 г. Кръстьо Стойчев е политкомисар на Рило-Пиринския партизански отряд с командир Жельо Демиревски, който провежда една от най-големите акции срещу германска част в "Жабокрек" в Рила планина. Дълги години е член на ЦК на БКП, народен представител и посланик в Унгария и Китай. За активната му политическа, революционна и обществена дейност за политическото, стопанското и културното развитие на България е награждаван с много държавни отличия.

Мач, състезание и протест блокират София гнес

Придвижването из София днес ще е малък ад заради затварянето на различни улици във връзка с няколко събития. Почти целия център на столицата ще бъде блокиран за автомобили и паркиране. Първата проява е международна коледна обиколка, която ще мине през града. Заради състезанието от 7 до 13 ч. днес се забраняват престоят и паркирането на превозни средства на пл. "Народно събрание". От 11 до 12.30 ч. автомобили няма да могат да влизат по бул. "Цар Освободител" между бул. "В. Левски" и ул. "Раковски", по ул. "Цар Иван Шишман" между ул. "Аксаков" и пл. "Народно събрание", ул. "15 ноември" между бул. "Цар Освободител" и пл. "Св. Ал.

Невски", по ул. "6 септември" между ул. "Аксаков" и бул. "Цар Освободител".

От 18 до 21 ч. пък ще има протестно шествие в памет на жертвите на комунизма. Участниците в него ще се движат по маршрут от пл. "Св. Неделя", бул. "Витоша", ул. "Алабин", ул. "Граф Игнатиев", бул. "Патриарх Евтимий", ул. "Фр. Нансен" до НДК.

Забрани ще има и заради футболната среща между ЦСКА и Литекс на Националния стадион, която започва от 21 ч. От сутринта до приключването на мача се забраняват престоят и паркирането на моста пред Националния стадион, алеите около него, както и по ул. "Гурко" между бул. "Евлоги и Христо Георгиеви" и бул. "В. Левски".

Найденев се кълне, че няма да се сагу ГМО

За пореден път Мирослав Найденев заяви пред депутати и журналисти, че нямамо да допусне в България да се засаждат генно модифицирани растения. Той допълни, че се изчаква решение на Европейската комисия за наложените от две членки на ЕС предпазни клаузи на ГМ-картофа "Амфлора".

Ако ЕК не наложи санкции, България също ще започне процедура за предпазната клауза, каза Найденев в отговор на питане на Синята коалиция. Оттам поискаха да знаят защо министърът не спазва чл. 82 от закона, според който страната е длъжна да наложи предпазна клауза за ГМ-растение, ако друг член на ЕС го е забранил. Сините припомниха на Найденев, че за това бездействие го грози глоба от 1 млн. лв.

Аз ви предлагам това да не го коментираме, не знам как да го кажа по-ясно, това в България няма да се отглежда и няма да се получи, заяви в кулоарите на парламента Найденев. Той обаче побърза да се застрахова, че това, което зависи от него, ще бъде изпълнено.

Родители „откриват“ детска градина „Герберче“

Оригинален протест срещу липсата на места в детските градини в София организират родители, млaдежи от БСП и членове на Дискуссионния клуб за социална местна политика. В неделя те символично "ще открият" детска градина, наречена "Герберче", на мястото на разрушената детска градина в кв. "Дружба".

Сградата на общинската забавачка до бл. 2 и магазин "Фантастико" в района отдавна е разрушена и разграбена. Според социалистите от район "Искър" над 1040 деца няма да имат места в яслите и детските градини тази година.

Несе боя от русофобите, а от русопаразитите.
Понятието е на Николай Хайтов.
Те работят само в собствен интерес

Председателят на Националното движение
„Русофили“ Николай Малинов

Коалиция за България:

Цветанов излъга за паспортите

Цветан Цветанов излъга за договора със „Сименс“, заявиха вчера от Коалиция за България. След като преди дни вътрешният министър заяви категорично в интервю, че няма сключен анекс за удължаване на срока за издаване на лични документи, вчера той каза точно обратното. Той трябваше да отговори на 4 питання от левицата за проблема със системата.

Именно питането на Атанас Мерджанов извади Цветанов извън релси. Преди това той стриктно отчете с цифри данни-

Левицата иска договорът със „Сименс“ да се покаже на хората, министърът се изнерви и излезе от административния стил

Искра МИЛЕВА

те за работа на системата, като не пропусна да обвини пак предшественика си Михаил Миков. Не съм доволен от този отговор и не смятам, че многословието, което използвахте, ще убеди хората в решаването на проблема, каза Мерджанов. Вие излъгахте, на 3 септември заявихте, че няма анекс, сега казвате, че има, обоснова се депутатът. Това

изнерви напълно Цветанов, който за малко с ръкомаханията си да изкриви микрофоните на парламентарната трибуна. Вземете си поспепете главата с пепел, успя единствено да отвърне той на Мерджанов и Антон Кутев, след което заплаши да съди Мерджанов „за клевета“.

Кутев изнерви министъра с настояването си договорът със „Сименс“ да бъде огласен публично. Това не е секретен договор и настоявам той да бъде показан пред обществеността, заяви депутатът. Ако вие не се справите с това, дайте го на мен, аз ще го направя публично достояние, но смятам, че пресцентърът на МВР има тези възможности, продължи той. Дали сте свършили работа, ще кажат хората, които висят по опашките, заключи депутатът. Мерджанов обясни на Цветанов, че проблемът е резултат само и единствено от управленска импотентност.

Цялото говорене на Цветанов се сведе отново до общо политическо извинение с предишните управляващи, заяви по-късно Михаил Миков. Антон Кутев допълни, че с лъжите си Цветанов цели единствено да прикрие грешките. Депутатът поясни, че е пропуснат срокът за тестване на системата, което е можело да стане от ноември

Депутатите от Коалиция за България хванаха Цветан Цветанов в лъжа

Снимки Благвеста ЦВЕТКОВА

Ни чул, ни видял...

ОСЪДИХА ВАРНЕНКА, ИЗНЕРВЕНА ОТ ОПАШКИТЕ

Недоволството на хората, чакащи по опашките за нови документи, може да бъде наказано със съд. Това се случи на жена от Варна, която бе осъдена да плати глоба от 100 лв., защото вдигнала скандал за ред пред паспортната служба. Варненката моментално била арестувана и вместо да получи нови документи, била осъдена за дребно хулиганство. Съдът прецени, че 30-годишната Антоанета Мехмед се държала непристойно с органите на реда. Освен че ще плати глоба, Мехмед изкара 24 часа в килията на ареста в районното управление. Инцидентът е станал в понеделник, когато пред Четвърто районно в кв. „Аспарухово“ Мехмед се наредила на опашка, но била прередена от 50-годишна жена. Двете се сдърпали, а полицаят, който охранявал чакащите за паспорти, се намесил. Докато се блъскали, Мехмед успяла да отскубне тетрадката с номерцата за ред на чакащите и скъсала няколко листа. Заради агресивното си поведение, което вбесило ченгетата, жената била натикана в ареста за 24 часа с полицейска заповед.

Данъчен трус люля ГЕРБ

Парламентарната група на ГЕРБ ще иска единната ставка за туристическите настанявания да не е повече от 9%. Това заявиха депутати от мнозинството. Докато даваха специалното си изявление обаче, сградата на парламента се разтреса от вчерашното земетресение. Докато журналисти и оператори реагираха на труса, гербаджии

не се притесниха и продължиха по същество с цифри. След около пет минути един от тях се усети и единствено, за което се примомли, е трус да не разлюлее и данъчната политика.

Според предложението на финансовото министерство ставката върху туристическите услуги трябва да стане 14%. Симеон Дянков я

защити с думите, че приходите в бюджета няма да се променят, но пък индивидуалните туристи и малките фирми в сектора ще спечелят. От туристическия бранш обаче искат или запазване на седемпроцентната ставка, или максимално повишение до 10 на сто. Засега Дянков се е заинатил, но пък Борисов вчера се съгласи на 9 процента.

Борисов не се прекланял пред чужденците

Ира ТОДОРОВА

В Брюксел трябва да се търси максимална възможност да представим добре държавата, за да ни се отпускат пари. Внимаваме много, не се прекланяме пред чужденците. Това отговори Бойко Борисов на питане от Янаки Стоилов относно съдействие от страна на Световната банка за използване на средства по оперативни програми от ЕС.

Борисов изреди редица проекти, сред които на първо място сложи така и нереализирания в обещаните срокове завод за боклука на София. Не виждам никаква конспирация или нещо, кое-

то да ви тревожи, каза още Борисов. По думите му няма договорено финансиране за подпомагане усвояване на средствата от ЕС.

Все пак живеещите в една къща познават по-добре правилата за обзавеждане, отколкото гостите, отговори му Стоилов. Той настоя да чуе цената, която правителството ще дължи за съдействието на чуждите експерти. Стоилов призова Борисов и министрите му да не подхождат с възторг и преклонение. Да не изпаднете в ситуацията на футболните клубове, които наемат все повече чужди играчи, а нивото на шампионата пада, заключи Стоилов.

Мислите на премиера тънат в мъгла

Според Цветанов българинът се пропил в кризата

Българският гражданин пие повече по време на криза. До това умозаключение стигна вчера Цветан Цветанов. Той открил този факт по пътя на логиката след действията срещу безбандеролния алкохол.

Иззетите количества от март до началото на август са милион и 10 хиляди бутилки алкохол без бандерол. За сравнение, количествата от януари до август 2009 г. са 3400. Като реален акциз на база на тези действия за юли т.г. в хазната са влезли 20,3 млн. лв., а за юли м.г. - 7,5 млн. лв. Коепоказва, че българският гражданин почва да пие повече в условията на криза, измъдри Цветанов.

След този извод за пропиването на българите Цветанов заяви, че разследването срещу алкохолните босове продължава. Това, което е необходимо, го правим и смятам, че дисциплинирането ще бъде добро. А пък административните санкции, които има към подобни нарушения, са несъизмерими с щетите, които са към бюджета, заключи Цветанов.

България 3,5 по Рихтер в София

Нов земен трус уплаши вчера столичани в 10.08 ч., отново епицентърът е в централната част на София. По данни на Сеизмологичния център на Националния институт по геофизика, геодезия и география при БАН силата на земетресението в епицентъра е била 3,5 по скалата на Рихтер. Самият епицентър се е намирал някъде между 8 км на бул. "Цариградско шосе" и летището.

Това е трето земетресение в София за последните две седмици - на 27 август трусът бе със сила 2,8 по Рихтер, а завчера пак имаше разлюляване с магнитуд 2,6. Двете последни земетресения са по-плитки от първото, с дълбочина само около 2 км и затова хората са ги усетили като вертикално тръсване и като доста по-силно, обясниха сеизмолозите. Скоро след труса е имало два много по-слаби, които никой не е усетил, и се надяваме, че нещата започват да затихват, каза за ДУМА директорът на института ст.н.с. Николай Милошев.

В ранния следобяд кметът на столицата Йорданка Фандъкова посети института на БАН. Некачественото строителство и нерегламентираните реконструкции на сгради със събаряне на носещи стени са двете основни опаснос-

Епицентърът е на същото място като на земетресението завчера, падаха керемиди и комини

Велиана ХРИСТОВА

ти при земетресение, коментира главният архитект на София Петър Диков. Според него сградите в столицата са проектирани да издържат на трусове със сила около 7,5 по Рихтер.

Екипи на ГД "Гражданска защита" оглеждаха вчера за нанесени щети. Три екипа бяха в централната част на града, един е обикалял кварталите "Изток", "Младост" и "Дружба". На бул. "Стамболийски" 47 и на ъгъла с ул. "Братя Миладинови" има паднали

тухли от комини. Нанесени са щети на стара сграда на ъгъла на улиците "Христо Белчев" и "Проф. Вълкович", където има разместени керемиди и паднали части от комините. На ул. "Гладстон" 30 и на бул. "Г.С. Раковски" 157 също има паднали отломки от комини.

Паднали комини и керемиди имаше пред няколко постройки в центъра на столицата

Ст.н.с. Николай Милошев, директор на Геофизичния институт при БАН

Мерките трябва да са преди да тръсне

Земетресението едно ли беше, или са две, каквито съобщения се появиха?

- Едно е. Просто в института имаме два сървъра, които регистрират едновременно с цел да се избегне всякакъв риск от отказ на апаратурата. Единият е регистрирал сила 3,5, другият - 3,3. Винаги по-силните земетресения се регистрират по-точно, но работата на автоматиката се допълва и с познанията на сеизмолозите. Според тях в случая по-точното измерване е магнитуд 3,5 по Рихтер.

Епицентърът на същото място ли е като при труса завчера?

- На съвсем същото място никога не може да бъде, но, така или иначе, е относително на едно и

също място.

Опасно ли е това, че всъщност имаме вече поредица от земетресения за кратък период от време. При труса на 27 август нямаше затихващи последващи трусове, защото то бе по-леко. Сега има ли?

- Вече има два мънички труса, които никой не е усетил, понеже са слабички. Надяваме се сега да има поредица от афтершокове и нещата постепенно да затихват. За зла участ повечето от сеизмолозите ни в момента са на конференция във Франция. Е, не се безпокойте - имаме си дежурни екипи, които си работят в непрекъснат режим.

Мнозина твърдят, че е имало

и трясък при труса. Аз също чух звук като от разцепване. Какво е това? От какво се получава?

- Може да има, аз не съм го чул. Възможно е това да е някаква звукова вълна, която се генерира от труса.

За какво говорихте с г-жа Фандъкова?

- За това да започнем оглед на типови сгради в София, сеизмичните инженери да установят състоянието на сградите, да поставим още две станции северно от София, както и апаратура при яз. "Искър". Трябва да действаме превантивно, а не след като тръсне. В последните години превантивните мерки са поизоставени. А смисълът е в тях, не е в "след дъжд качулка".

www.duma.bg

кратки

Автомобил помете пиян колоездач

Велосипедист е с опасност за живота след удар в автомобил в центъра на Хасково вчера. 31-годишният мъж засякъл пътя на движещия се с предимство лек автомобил "Киа Карнивал" и се забил в задното стъкло. "Велосипедистът се движеше с висока скорост и мина на червено. Опитал се да избегна удара, но го видях в последния момент и не успях", разказа 42-годишният шофьор на колата. Според очевидци велосипедистът бил пиян и дори носел бутилка, която полицаите иззели.

Откриха мъртво момиче в центъра на Пловдив

18-годишно момиче от Смолян е било открито мъртво при разкопки до Централната поща в Пловдив. Трупът е намерен преди ден, като по случая работят полицаите от Пловдив и Смолян. Родителите на момичето са уведомени. Няма данни за убийство, но все още не е установена причината за смъртта. Всички лични вещи, сред които и два телефона, са намерени у момичето. Според очевидци предишната вечер момичето е било с компания в заведение на Главната. След като се разделило с приятеля си тръгнало да си "стяга багажа" за Смолян. Междувременно майка му се обадила и съобщила за смъртта на близък човек.

Два месеца читалище стои без телефони

Повреда в кабели на Виваком остави за близо два месеца на родното читалище "Николай Хайтов" в София без телефонни линии. Настоятелството на читалището неведнъж е алармирало за инцидента, но от 15 юли досега все още телефонните постове не са проработили. Липсата на телефонни връзки спира дейността на читалището, особено в началото на учебната година, припомнят от настоятелството. Те са изпратили официални писма до изпълнителния директор на Виваком и до дирекция "Обслужване на клиенти". Засега молбата им остава нечута.

Борисов гаге заген за спецсъдилищата

Специалните съдилища могат да стеснят обхвата си. Този коментар направи вчера премиерът Борисов по повод критиките на главния прокурор Борис Велчев миналия ден. Допреди дни Борисов и Цветанов бяха най-яростите защитници на идеята за специални трибунали, които да съдят обвинени в корупция и тежка престъпност. Премиерът обаче промени мнението си и вчера обясни, че всъщност е по-добре спецсъдилищата да се съсредоточат само върху тежката организирана престъпност. Нямаме основания да считаме, че българският съд няма да се произнесе по дадено дело, независимо от длъжността на дадения човек - дали той е депутат, министър, кмет, няма значение, оплете се Борисов. По този начин той прие критиките на главния прокурор, който посъветва депутатите да прецизират текстовете в закона.

Борисов прозрял, че ако спецтрибуналите се появят в първоначалния замисъл, те могат да бъдат използвани за политически разчиствания на сметки, "ако някой някога надделее във Висшия съдебен съвет". От БСП разчетоха изказванията на Борисов за спецсъда като отстъпление. Това само доказва, че в НС бе внесен закон за извънреден съд, коментира Михаил Миков.

10 000 на събора на приятелите на Русия

Христо ХРИСТОВ

Между 7000 и 10 000 души от цялата страна очакват организаторите на традиционния Седми събор на приятелите на Русия, който започва днес край язовир "Копринка" край Казанлък.

Само от Старозагорско организирано с автобуси ще пристигнат към 1000 работили някога в Съветския съюз, над 200 са рускините, сключили брак с българи в региона, показва далеч непълна справка.

Над 1000 са нашенците, завършили висше образование в различни университети, като най-компактната група е в Казанлък, коментират кадри на оръжейницата "Арсенал". Повечето от тях са възпитаници на специалността в Тула. От ръководството на Националното движение "Русофили" съобщават, че представителна група сутринта ще поднесе цветя на признателност пред Паметника на свободата на връх Шипка, там ще бъде и делегация от Коми.

Съборът, който се провежда под

СИЛНИЯТ ВЯТЪР СМЕНИ „СЦЕНАРИЯ“ НА СТРЕЛБИТЕ В ШАБЛА

Дана РУСЕВА

Силният вятър на зенитния полигон в Шабла обръка вчера сутринта програмата на стрелбите, които започнаха на 3 септември. Тактическото учение на формираните за противовъздушна отбрана на България с участието на формирования от

Сърбия е наречено "Есен 2010". Тъй като самолети спускачи не са могли да пуснат светещи мишени за поразяване със зенитно-ракетни комплекси, е направен друг експеримент, каза полк. Стефан Бозов от Щаба на ВВС, старши технически ръководител на стрелбите. Била е изстреляна ракета и

след това с други зенитно-ракетни комплекси е било стреляно по отломките от нея като цел.

Заради силния вятър със скорост 10 м/сек. от североизток-изток, който бе и пулсиращ, беше стреляно по ракетата "Волхос". Една от ракетите подпали суха трева и стрелбите бяха спрени.

През цялото време на премиера Бойко Борисов му бе по-интересно да гледа мобилния си телефон и да пише есемеси.

Той бе категоричен, че кандидатурата на правителството за шеф на "Военна информация" остава комодор Валентин Гагашев и че компромиси нямало да има.

България Синдикатите опъват палатки пред парламента

www.duma.bg

**КНСБ предлага на КТ „Подкрепа”
съгласувани протестни действия
срещу пенсионната реформа**

Аида ОВАНЕС

Протестите започват на 16 септември с палатков лагер пред парламента. Там ще се събира и подписка. Това обяви вицепрезидентът на КНСБ Пламен Димитров след заседание на Координационния съвет на синдиката. В четвъртък се очаква промените в Кодекса за социално осигуряване да минат през социалната комисия на парламента. КНСБ предлага на КТ “Подкрепа” спешно да свика ръководния си орган за съгласуване на протестните действия. На 7 октомври - Световният ден за достоен труд, ще е националният протест пред парламента.

Протестът не е само срещу пенсионната реформа, а заради отнемането на социални права, сред които прослуженото време, замразяването на заплатите и др., поясни пред ДУМА д-р Иван Кокалов, зам.-председател на КНСБ. Протестираме и срещу здравната реформа, която на практика “помага” на пенсионната, допълни той. Вчера изтече срокът, който КНСБ даде на властта да организира обществен дебат по предложенията за промени. През август правителството реши от догодина стажът за пенсия да нараства с по една година до 2013 г., а за работниците от I и II категория труд възрастта ще се увеличи постепенно с общо две години. Син-

Снимка Благвеста ЦВЕТКОВА

А някои вече започнаха стачките си

Егно към егно

Д-р Тренчев:

**Всеки лев в чужд джоб
е лична обида за Дянков**

Подкрепяме стъпката на социалния министър да се вдигне минималната заплата, но има един негов началник, за който всеки лев в чужд джоб е лична обида и името му е Симеон Дянков, който така умело менажира българските финанси, че твърде вероятно ще катастрофира държавата. Това заяви при откриването на конференция, посветена на преодоляването на бедността, лидерът на КТ “Подкрепа” д-р Константин Тренчев. Все още не е ясно дали “Подкрепа” ще се присъедини към евентуални протести за КСО.

Диспансери стават центрове

Георги АРГИРОВ

Кожният, психо- и онкодиспансерите в Благоевград се преобразуват в центрове. Това реши Общинският съвет. Съдбата на тубдиспансера ще се реши до края на идната седмица. Според ръководителката му д-р Татяна Константинова инвестираните средства за тези

лечебни заведения ще се изгубят при евентуално реструктуриране. На обратното мнение бе зам.-директорът на МБАЛ д-р Огнян Митев. Той е категоричен, че много от дейностите се дублират, а в същото време нямало достатъчно специалисти за работа в болницата, понеже предпочитали да работят в диспансерите.

Пети сме в ЕС по извънбрачни деца

България е на пето място сред страните членки на ЕС по брой на родените извънбрачни деца, сочи доклад на европейската статистическа служба, цитиран от АП. Според последните данни на НСИ през 2009 г. от 43 251 новородени деца 53,4% са извънбрачни, докато през 1982 г. извънбрачните деца у нас са били 18,2%. През м.г. при 66% от извънбрачни-

те раждания има данни за бащата, а при 18,2% той е неизвестен, сочат данните на НСИ, огласени през април. През последните 20 години броят на извънбрачните деца в 27-те страни се е удвоил и сега е 1/3 от всички раждания. На първо място е Естония с 59%. Браковете в ЕС също са намалели от 6,3 на 1000 души през 1990 г. до 4,9 през 2008 г.

МЗ още чака 147 милиона за общински болници

Министерството на здравеопазването кандидатства за средства от европейските структурни фондове, с които да бъде финансирано реструктурирането на болниците, съобщи министър Анна-Мария Борисова в отговор на депутатски въпрос. Тя каза, че безвъзмездната помощ за държавните болници се очаква да бъде 137 млн. лв. и тя е за лечение и диагностика на онкологични заболявания. Предвидено е с парите финансирането на

две високотехнологични болници за онколечение и 10 центъра за онкодиагностика. За реструктурирането на общинските болници се очакват 147 млн. лв. Те ще са само за инфраструктурни проекти за реструктуриране на болничната система, а не за медицински дейности. Реструктурирането ще бъде в три типа заведения - комплексните онкологични центрове, които сега работят като онкодиспансери, болници, кои-

то ще бъдат реструктурирани за долекуване, и медицински центрове, големите общински болници. ДУМА припомня, че 147-те милиона лева са по оперативна програма “Регионално развитие” и преговорите за тях започна още министър Евгений Желев. Това, че 137-те милиона “тръгват” към високотехнологичните болници, обяви в началото на годината Божидар Нанев.

Пациенти подписват документи, че дължат пари на лечебница

Пациенти на най-голямата болница в Пазарджик подписват запис на заповед, че дължат пари за лечение, ако не са здравно осигурени, съобщи директорът й д-р Пенко Кацарски. Практиката се е наложила заради многото хора без осигуровки, които търсят спешна помощ. Запис на заповед се подписва при постъпване за лечение, ако пациентът не декларира, че ще внесе здравните си вноски в определен срок. Ако хората се водят на отчет към “Социално подпомагане”, парите за проведеното лечение се изискват от службата. Ако пациентите не са регистрирани като социално слаби, средствата за лечението могат да се вземат единствено по съдебен път.

С SMS викам за планова операция

План за ограничаване на финансовите загуби в УМБАЛ “Св. Георги” в Пловдив предвижда внедряване на модерна система за информиране на пациентите, които са в листата за планови операции. Когато пациент не се яви на датата за хирургична интервенция, на следващия в списъка ще бъде изпращан SMS, че може да бъде приет веднага. Така няма да се губят пари за съответната клинична пътека заради неявяване на пациент, обясни идеята си шефът на болницата доц. Карен Джамбазов. Досега не е имало листи с чакащи, но след въвеждане на лимитите на болничните бюджети вече имало нужда. Критериите за подготвяне на листите ще бъдат обсъдени от борда на директорите на болницата идната седмица. Около 30 000 от пациентите, които минават през болницата на година, са за планови операции.

ОБЩИНА БРЕГОВО

Брегово 3790; обл. Видин; ☎ /09312/ 23-73;
факс: /09312/ 24-33; e-mail: ob_bregovo@b-
bregovo.org

ЗАПОВЕД
№ 49 от 29.12.2009г.

На основание чл.44, ал.2 от ЗМСМА и във връзка с Решение №49,
взето с Протокол №7 от 29.12.2009г. на ОбС - Брегово,

НАРЕЖДАМ:

Да се открие процедура за провеждане на конкурс за отдаване под наем на имот №000228, и имот №000328 в землището на с.Делейна, общ.Брегово, обл.Видин, с площ 1,225 дка., за настаняване на пчелни семейства за срок до 5 /пет/ години.

При следните условия:

1. Наемна цена-15,00 лв. на декар.
2. Да отговаря на изискванията на Закона за пчеларството .

Документи за участие:

- Молба за участие;
- Решение за регистрация на фирмата,или; Регистрация за земеделски производител-пчелар
- Пълномощно, в случай на упълномощено лице.
- Внесен депозит 10%
- Имота се предоставя единствено за настаняване на пчелин

Документите се подават в деловодството на общината до 09,00 ч. на деня, предхождащ датата на конкурса.За справки тел.09312 3924

Конкурсът ще се проведе след 30-ят ден от публикуване на обявата в ежедневник.

Кмет на община Брегово:.....
/инж. Милчо Лалов/

Икономика

www.duma.bg

„Булгаргаз“ предлага газът да поевтинее с 1,36%

Отоплението през зимата е проблем за голяма част от българите

О т „Булгаргаз“ заявиха поевтиняване на природния газ от октомври с 1,36%. Компанията внесе предложението си в Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР) ден преди крайния срок. Ако регулаторът одобри това, от 1.10. газът ще струва 535.10 лв. без ДДС за 1000 куб.м. От дружеството обясниха, че причините за предложението, макар и с малко поевтиняване, са по-благоприятните условия на международните пазари, както и постигнатите през последните месеци допълнителни споразумения с доставчиците на руски газ и откритите от британската компания „Мелроуз“ находища край Каварна.

Въпреки тази новина от „Дойче веле“ считат, че отоплението през зимата у нас се е превърнало в тежък, дори екзистенциален проблем на голяма част от българите. Като

причини за това се изтъкват високите, постоянно покачващи се цени, лошото качество на доставките на топлина и неуредичите в отчитането им.

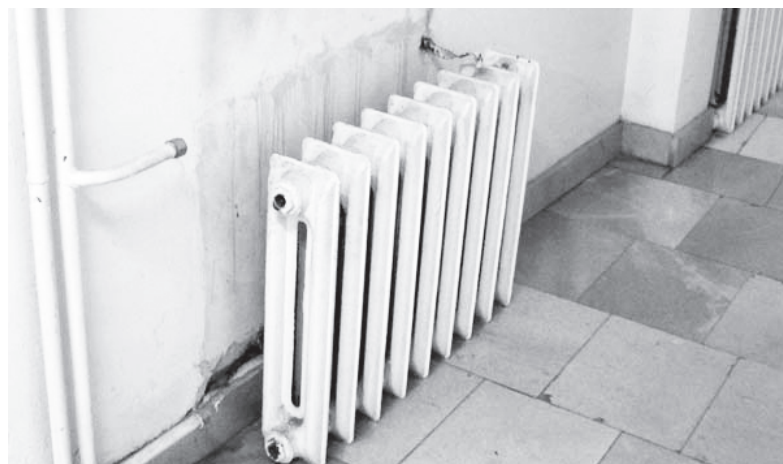
Цените на основните енергоносители у нас напомнят на прогнозите за глобалните климатични промени - неясни, непредсказуеми и винаги застрашителни. Зад шумотевицата около безкрайните преговори и договорености с основния доставчик на газ и нефт за страната, Русия, както и покрай терзанията да има ли АЕЦ „Белене“, прозира тъжният факт, че през предстоящата все още кризисна и според очакванията особено тежка зима, много българи ще се сблъскат за пореден път с огромни трудности по осигуряване на топлината за своите домове.

Въпреки постигнатите договорености с Москва през юли, под които стоят подписите на българския и руския енергиен министър, държавният монопо-

лист „Булгаргаз“ оспори договореностите и обяви, че прогнозите на правителството и ДКЕВР за намаление с 15% на синьото гориво не са възможни и дори поиска поскъпването му с нови 3%. Перспективата предизвика шок-вълни сред потребителите след рекордното поскъпване на газа с 25% и на парното с 19% от юли.

Едно от най-големите проклятия за живеещите в големите градове българи е парното отопление. Освен икономически неэффективно и трупашо загуби, то се е превърнало в скъпа неизбежност за 40% от населението. А сложното и непрозрачно отчитане на консумацията и безкрайните доплащания към високите сметки принуждават все повече хора да свалят радиаторите си или да не плащат дължимото.

Останалите домакинства в България продължават да се грят на дърва, въглища и ток, тъй като скъпото отопление с природен газ се използва едва от 1% от населението. А фактът, че страната консумира два пъти по-малко електроенергия от

средното ниво в ЕС, се обяснява със съзнателното студуване на хората и ограниченото й ползване заради високите цени на тока. Но и онези, които се отопляват с дърва и въглища, също са принудени да плащат високи цени за твърдото гориво заради т.нар. „дървена мафия“.

През последните 20 години нито един български политик не можа да обясни защо електроенергията, отоплението, во-

дата и други жизнено важни услуги са по-скъпи от тези в някои европейски страни. Защо никога при поевтиняване на нефта и газа в международен план цените им у нас не се намаляват адекватно? А постоянно поскъпващите енергоносители се отразяват не само на пробития джоб на най-бедните европейци, но и на промишлеността ни, на бизнеса, на услугите и на търговията.

Статистиката отчита спад в строителството и търговията

По данни на НСИ произведената строителна продукция през юли 2010 г. е намалала с 19.9% в сравнение със същия месец на предходната година. Статистическият институт отчита спад на годишна основа и в разрешенията за строеж на нови жилищни сгради, които са намалели с 21.3% през второто тримесечие на т.г. спрямо същия период на 2009 г. Лъч оптимизъм представлява покачването с 46% на разрешенията за строеж на жилищни сгради през второто тримесечие на 2010 г. спрямо първото.

Оборотът в търговския сектор по предварителни данни намалява през юли т.г. с 5.7% в сравнение със същия месец на предходната година, сочат предварителните данни на Националния статистически институт.

Търговията на едро отбелязва спад от 4.6%. Висок ръст се наблюдава в търговията със селскостопански суровини и живи животни - 32.4%, поради сезонния и неравномерен характер на кампанията по изкупуване на зърнената реколта. Определящо влияние върху

общия индекс оказва намалението в търговията с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия и търговията с неселскостопански междинни продукти, съответно 4.4 и 5.0%, тъй като двете дейности формират около 2/3 от обема на оборота.

В търговията на дребно е регистрирано намаление от 4.8%. Търговията с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия отбелязва ръст от 1.4%, а в търговията с текстил, облекло и обувки е отчетен незначителен спад от 2.8%. Голямо влияние върху общия индекс оказва намалението в търговията с автомобилни горива и смазочни материали - 4.7%, в търговията с битова техника, мебели и други стоки за бита - 6.4%, и в търговията с компютърна и комуникационна техника с 9.6%, които заедно формират около 60% от обема на оборота.

В търговията с автомобили и мотоциклети, техническо обслужване и ремонт намалението е голямо - 20.2%, но се забелязва забавяне на спада.

Красимир Стефанов: НАП ще събере гължимия ДДС от фирмите, укривали обороти

Дължимият ДДС от фирмите, укривали обороти, ще бъде събран по механизма за солидарната отговорност, заяви директорът на НАП Красимир Стефанов. Той каза това по повод акциите на НАП в заведението по морето, при които се оказа, че собствениците им не отчитат пълните обороти.

„България е единствената държава в ЕС, която няма праг за плащане в кеш“, казва още Стефанов.

„По отношение на банковата тайна на съвещанието на върха в Естония разбрах, че ние сме

единствената приходна агенция, която няма достъп до банковите сметки, включително и на физическите лица. Това, което правим в момента, е да уеднаквим данъчното законодателство с европейското“, посочи Стефанов. „Това не значи, че достъпът до банковите сметки ще е безразборен и всеки данъчен ще има достъп до банковите сметки“, уточни шефът на НАП.

„От данъчните проверки на футболните клубове има пряк фискален ефект“, похвали се Стефанов. „Счетоводството не е

най-силната страна на този бранш, но го дисциплинирахме“. Досега проверката на футболните клубове от А група и техните собственици и футболисти е донесла на хазната 8 млн. лева.

„На всички е ясно, че през последните 20 години укриването на данъци е станало национален спорт“, отново повтори Стефанов. „Но тази година се вижда, че има работеща данъчна администрация“, изтъкна той. „Със сигурност ще бъдат изпълнени планираните над 12 млрд. приходи от данъци“, заяви Стефанов.

Лужков поиска от Борисов повече вино и плодове

Премиерът на България Бойко Борисов и кметът на Москва Юрий Лужков се договориха вчера за увеличаване на доставките на селскостопанска продукция от България за столицата на Русия.

„Имаме интерес в Москва да се доставя повече българско вино, минерална вода, плодове и зеленчуци“, цитира ИТАР-ТАСС.

Лужков е посочил, че е била обсъдена възможността тези доставки да се осъществяват с кораби с комбинирана плаваемост море - река. Така българската селскостопанска продукция ще пристига директно в Москва за около 12 дни.

Кметът на Москва и българският премиер са взели участие в откриването на новия лагер Радуга, който московското правителство притежава в курорта Камчия.

Борисов е благодарил на московското правителство за крупния инвестиционен проект, реализиран край Камчия, който осигурява работа на 400 души в региона. На срещата нашият премиер е подчертал българския интерес от нови подобни проекти.

ОЧЕРТАВА СЕ НЕДОСТИГ НА КАЧЕСТВЕНО СУРОВО МЛЯКО

В най-скоро време млекопреработвателите ще започнат да наддават за изкупуването на качествено сурово мляко, смята Георги Хаджийски от Националната асоциация на млекопреработвателите. Тай заяви, че интересът на потребителите към сирене и кашкавал без растителни мазнини се е засилил. Търсенето на качествените млечни храни е по-голямо след предприетите от земеделското министерство мерки за производството на млечните храни без растителни мазнини. Положителна стъпка било и въвеждането на БДС за сиренето, както и предстоящото въвеждане на стандарт за кашкавала.

„Нещата са много динамични, преди 2-3 месеца имаше свит пазар на мляко и млечни продукти, а в момента има недостиг на качествена суровина и няма ясно изразена концепция за развитие на сектора с устойчиви параметри. Това е, което най-вече ме притеснява. Има вече едва ли не ценови войни между производителите за качествено сурово мляко“, посочи Хаджийски, защото много фермери са свили производството или са затворили стопанствата си. Според него тази зима ще има проблеми с осигуряване на сурово качествено мляко, което най-вероятно ще повиши цената му. В момента качественото мляко се изкупува за производството на млечни храни на 55-60 ст. за литър.

Варна най-после се сдоба с рибна борса, отговаряща на европейските изисквания. Но докога, това ще покаже времето. Според повечето търговци, работещи на борсата, те ще изкарат най-много до Николден, след което ще хлопнат кепенците. Непосилно високите наеми от 1400 до 2400 лв. ще принудят повечето от продавачите да напуснат новото съоръжение

Свят

Снимка БГНЕС

Осемнадесет станаха вече жертвите на атентата в четвъртък във Владикавказ. Общо са пострадали 158 човека, трима от тях са в тежко състояние. Вчера в Северна Осетия бе обявен ден за траур в памет на жертвите на терористичния акт

Белград избира добрите връзки с ЕС

В драматичен обрат в ООН Сърбия изтъргува твърдата си позиция за владение над Косово в замяна на по-добри отношения с Европейския съюз. Изправена пред опасността да бъде изолирана, Сърбия в четвъртък замени крайната си проекторезолюция с по-мек неин вариант, като изостави желанието си за осъждане на отделянето на Косово и за подновяване на преговорите за статута му. Изглежда сега Сърбия избира да има по-добри отношения с ЕС, вместо да продължава с дипломатическата битка, отбелязва агенция ДПА.

Общото събрание на ООН прие резолюцията за Косово, внесена от Сърбия и ЕС, която призовава Прищина и Белград към "диалог". Резолюцията приветства усилията на ЕС за улесняване на диалога между Сърбия и Косово.

Резолюцията бе одобрена след два часа и половина забавяне, тъй като Сърбия възрази срещу присъствието на представители на Косово в залата. Висши посланици на световната организация преговаряха за споразумение по най-новия дипломатически спор между съседите, така че резолюцията да бъде приета.

Според текста диалогът сам по себе си е фактор на мир, сигурност и стабилност в региона. "Диалогът би бил от полза за сътрудничеството и осъществяването на напредък по пътя към ЕС, както и на подобряването на живота на хората", се казва в текста на резолюцията.

След като Международният съд в Хага излезе през юли с решение, че едностранно обявената независимост на Косово не нарушава международното право, Сърбия внесе резолюция в ООН, в която се посочваше, че това действие на властите в Прищина е неприемливо средство за разрешаване на териториални спорове. В доку-

В ООН Сърбия изтъргува позицията си за Косово

мента се призоваваше за диалог по "всички отворени въпроси" - формулировка, срещу която протестираха международните поддръжници на косовската независимост, включително САЩ и Великобритания.

След сериозен натиск да оттегли резолюцията си и двудневни интензивни разговори между сръбския президент Борис Тадич и върховния представител на ЕС по външната политика и сигурността Катрин Аштън в Брюксел в навечерието на заседанието на Общото събрание на ООН, Белград се съгласи на компромисно решение. Беше постигнато споразумение за обща резолюция на Сърбия и ЕС.

Новият документ призовава Белград и Прищина да седнат на масата на преговори под егидата на ЕС и да започнат тежък процес на решаване на дългогодишните проблеми. Съгласно договора между Тадич и Аштън резолюцията за Косово в Общото събрание на ООН ще бъде от името на Сърбия и на ЕС.

"Постоянните контакти с президентите и премиерите на петте страни членки на Съюза, които не са признали независимостта на Косово и работата върху предложението с останалите страни, доведоха до компромис и съвместна резолюция между Сърбия и ЕС, която ще даде възможност за диалог за решаване на косовския въпрос, което ще бъде потвърдено и в Съвета за сигурност", заяви сръбският президент, след като правителството в Белград ратифицира договора с Аштън.

В новия си вариант резолюцията призовава за "диалог по всички отворени въпроси", а не осъжда едностранното отделяне на Косово, но и не го признава. Освен това Сърбия настоява за нови

переговори за статута.

Опозиционните партии в Сърбия побързаха да определят решението на държавното ръководство като "поражение за сръбския народ".

С постигането на договор с ЕС Сърбия спечели съюзници в един много важен момент, когато трябва да се разговаря с Прищина по отношение на откритите въпроси, които не са решени в Косово, коментира в интервю за в. "Политика" Иван Вейвода, директор на Балканската фондация за демокрация. По думите на Вейвода решението е историческо. "Ако Сърбия се конфронтираше и това малко пространство за маневри, което й остана след подписването на Кумановското споразумение, щеше да се срути и да се изгубят всякакви възможности за преговори с Прищина", изтъква Вейвода.

Правителството в Прищина приветства новата проекторезолюция на Сърбия и ЕС, внесена в Общото събрание на ООН. Според косовското правителство новият документ отговаря на реалността в Косово и в региона. "Новият документ е подкрепен от всички страни членки на ЕС и с подкрепата на САЩ представлява отражение на реалността в региона", се казва в съобщението на косовското правителство.

"Изплувахме от двугодишния период на замразен конфликт и отворихме пътя за разговори с Косово", каза източник, близък до правителството пред в. "Блиц". "Готови сме да започнем разговорите много скоро". Засега обаче остава неясно за какво може би е готова да преговаря Сърбия, защото нейните лидери се заклеха никога да не признаят бившата сръбска област за независима държава.

www.duma.bg

кратки

Инфлацията в Румъния скочи

Годишното ниво на инфлация за периода август 2009-август 2010-а в Румъния скочи до 7,58%, което е най-високо равнище в последните две години. Националната банка на Румъния ревизира прогнозата си за равнището на инфлация за 2011 г. от 2,8 на 3,1 на сто, след като преди това промени прогнозата си за инфлацията т.г. от 3,7 на 7,8 на сто заради повишаването на ДДС от 19 на 24 на сто.

Дисиденти топят Иран

Иран строи таен обект за обогатяване на уран на около 200 км северозападно от Техеран. Това заяви в Вашингтон ирански дисиденти по време на среща, на която бяха показани и сателитни снимки. Обектът, наречен Бехджатаг-Абиек и обозначен с кодовото име 311, е завършен до 85% и трябва да бъде готов до края на годината.

Уволнена американка откри стрелба

Двама души бяха убити, а един беше тежко ранен, след като уволнена служителка откри огън в предприятие на "Крафт фугс" в американския град Филаделфия. Десет минути след уволнението си жената, която работела от 30 г. в завода на най-голямата компания за хранителни стоки в САЩ, се върнала, въоръжена с pistol, и започнала да стреля срещу хора в сградата.

Столетниците в неизвестност се увеличават

Общо повече от 230 000 мъже и жени фигурират в японските регистри на възраст над 100, като около 1000 от тях надхвърляли 150 г., само че всички тези хора са неоткриваеми. В началото на лятото министерството на правосъдието започва да издирва столетници.

В пустинята откриха вода

Огромен подземен резервоар с вода, годна за използване в земеделието, е открит в египетската пустиня, западно от делата на река Нил. Според предварителните оценки водата ще стигне за напояването на 100 000 хектара земя в египетската пустиня. За разработването на находището ще са нужни около 2 милиона долара.

Протести на хиляди гневни афганистанци заради плановете на непопулярна американска църква за публично изгаряне на копия от Корана се разгоряха на територията на Афганистан. Демонстрации имаха в столицата Кабул и най-малко пет от провинциите на страната. Един афганистанец бе застрелян край контролирана от Германия база на НАТО в провинция Бадагшан, а няколко души бяха ранени

Париж се опълчи на ЕП Франция се подготвя „да глътне“ Валония

Френският държавен секретар по европейските въпроси Пиер Льолуш заяви, че Европейският парламент (ЕП) "олеква" с приемането на резолюция, в която се иска от Франция незабавно да преустанови експулсиранията на роми, предаде Франс прес. В четвъртък ЕП гласува резолюция, в която се иска от Франция и други европейски държави да преустановят експулсиранията на роми към родните им страни. Текстът е до голяма степен символичен и

няма обвързващ характер.

"Европейският закон гласи, че свободата на придвижване е за 3 месеца престой - не 30 години - и не е за чужда сметка. Никой няма право да се установи без ресурси на другия край на Европа за сметка на приемащата страна", заяви Льолуш.

Френският министър на имиграцията Ерик Бесон вече отговори на ЕП, че "и дума не може да става" Франция да преустанови връщанията на роми.

На среща в Париж, в която са участвали френски дипломати и известни журналисти, е било обсъдено бъдещето на Белгия като държава след извънредните парламентарни избори на 13 юни. Франция тайно се готви за разцепването на Белгия, съобщи френски интернет сайт. Показваната от френските власти привидна незаинтересованост от случващото се в Белгия е само фасада, подчертава Люк Розенсвейг, бивш кореспондент на в. "Монд". Белгия все още е без правителство след изборите на 13 юни. В говорещата френски език голяма белгийска област Валония политици и малки партии заговориха за присъединяване към Франция.

Дмитрий Медведев:

Парламентарната демокрация ще е катастрофа за Русия

Президентът намекна, че не смята да отстъпи властта на Путин

За Русия, както и за Киргизстан, парламентарната демокрация означава катастрофа. Това заяви руският президент Дмитрий Медведев пред политолози на Световния политически форум в град Ярославл, предаде ИТАР-ТАСС. "Непрекъснато ни говорят за парламентарна демокрация. Нашите киргизки приятели тръгнаха по този път. Но за Русия, както, опасявам се, и за Киргизстан парламентарната демокрация е катастрофа" заяви Медведев.

Руският лидер също така

отхвърли "китайския модел" - икономическа либерализация при запазването на монопола на една партия върху властта. Медведев провъзгласи демокрацията в Русия "за условие за развитието на страната" и добави, че развитието на самата демокрация "няма край".

Той обясни, че модернизацията на настоящата политическа система трябва да става "внимателно и постепенно". Руският президент отбеляза, че през първата година от своя мандат се е занимавал с "промени в политическите институции на федерално равнище", а

през втората - на регионално ниво.

Тези които смятат, че Русия живее в тоталитарен режим, имат лоша памет, констатира Медведев. По думите му хората трябва да се опират на своя исторически опит и спомени за това какви са били. Президентът каза, че синът му няма как да помни много неща от съветското минало: празните магазини, партийните конгреси, изказванията на партийните лидери. "Този, който казва, че се намираме в тоталитарна система, или хитрува, или има лоша памет", заключи Дмитрий Медведев.

Президентът обаче призна "сложното отношение" на руснаците към демокрацията. Но, отбеляза той, за изминалите 20

години на власт в Русия нито веднъж не е имало политически сили, които да настояват за отказ от пазарна икономика.

Освен това той изрази становище, че за модернизацията на икономиката и политическата система в Русия не съществува никаква алтернатива. Президентът добави, че започналата образователна реформа в Русия ще спомогне за модернизацията на страната. Медведев обаче призна, че суровинната икономика няма бъдеще. "Трябва непременно да променим икономическата система, иначе няма бъдеще", предрече руският президент пред Международния политически форум.

Междувременно в пресслужбата на Кремъл намекват, че

Медведев иска да остане в Кремъл, съобщи Нюзру. Пресекретарят на президента Наталия Тимаков подчерта вчера в интервю за телевизионния канал "Раша тудей", че задачите за модернизиране, формулирани от Медведев в статията "Русия, напред!", са дългосрочни и не се изчерпват с един президентски мандат. По думите на Тимакова, тези планове са "не за една, две или три години". Както отбеляза пресекретарят, дневният ред на модернизацията на Русия, предложен от Медведев, се споделя и от по-голямата част от обществото, и от правителството и затова решаването на тези задачи излиза извън рамките на един мандат на президентските полномощия.

Американците не смеят да си взимат отпуска

Чувствате се напрегнати и се нуждаете от почивка? Това не се случва само на вас, но мнозинството американци не взимат целия си отпуск, макар да твърдят, че тази година се нуждаят от почивка повече, отколкото миналата година, информира Ройтерс. Близо една трета от служителите, които си вземат отпуска, проверяват какво става на работа през ден, а някои поддържат връзка с работата си на всеки час, сочат данни от ново проучване.

На фона на 9,6% безработица хората, които имат работа, изглежда нямат голямо желание да си вземат отпуска. За разлика от европейските страни, където четири или повече седмици отпуск на година са правило, 27% от анкетираните посочват, че са имали между 6 и 10

дни годишен отпуск, а 20% са почивали по-малко от 3 дни. Две пети от хората, участвали в допитването, преценяват, че са необходими 3-4 дни, за да си откъхнеш през отпуска. С увеличаването на безработните задълженията на запазилите работата нарастват, което пък води до липса на свободно време за тях.

Данните от проучването, в което са участвали 1500 американци, сочат, че включително през август 22% от работниците не са взимали, нито са планирали отпуска, въпреки че дните им могат да изгорят, ако не бъдат взети. Мнозинството работници, които не са си взели отпуска, посочват като причини прекалено многото отговорности или стреса на работа, а други казват, че просто не са имали време да планират почивка.

Командоси освободиха кораб

Американски специални части превзеха в открито море кораба "Магелан стар". Ден по-рано той беше похитен от сомалийски пирати. Подразделение от 24 американски морски пехотинци превзело кораба без нито един изстрел, след което предали командването му обратно на екипажа.

Това е първата по рода си операция на Международната флотилия за борба с пиратството край бреговете на Източна Африка. Германският кораб "Магелан стар" беше нападен от пирати край бреговете на Сомалия във вторник. Екипажът успял да спре двигателя и да се скрие в специално оборудвана "паник стая". Оттам поддържали връзка с военните в района.

Снимка БГНЕС

Три души загинаха, а 28 бяха ранени при силен пожар в Калифорния. Огнено кълбо се издигна във въздуха на повече от 300 метра и предизвика паника сред хората от селищата край Сан Франциско. Силният вятър бързо разпространи пламъците, достигайки 20 метра височина. 53 къщи бяха погълнати от огъня. Пожарът беше причинен от експлозия на газопровод на компанията, която снабдява с газ територията на залива Сан Франциско. От компанията проучват какво е предизвикало взрива

ЗАПОЗНАЙ СМ-а СИ
С РУСКАТА МУЗИКА

SMS
2,40 лв.
с ДДС
на
1819

Напишете кода
на избраната от вас
песен (GAxxxxx)
и изпратете съобщение
на кратък номер 1819.
В отговор ще получите линк,
от който да изтеглите песента.

fun 4 GSM

ФИЛМОВА МУЗИКА

БЕЛОРУССКИЙ ВОКЗАЛ	GA99586
БРИГАДА	GA56664
ЕСЛИ У ВАС	GA60619
ОЖИДАНИЕ ПРАЗДНИКА	GA48849
ОСТРОВ НЕВЕЗЕНИЯ	GA67104
ПЕСНЯ ПРО ЗАЙЦЕВ	GA61587
ПОСТОЙ ПАРОВОЗ	GA36578
ПРЕКРАСНОЕ ДАЛЕКО	GA81970
УВЕРТЮРА	GA87357
ВАШЕ БЛАГОРОДИЕ	GA94532
ПЕСНЯ МУШКЕТЕРОВ	GA52126

АЛЛА ПУГАЧОВА	АРЛЕКИНО	GA75944
АЛЛА ПУГАЧОВА	МИЛЛИОН АЛЫХ РОЗ	GA68212
ЛЮБЕ	ТЫ НЕСИ МЕНЯ РЕКА	GA43001
ЛЮБЕ	БЕРЕЗЫ	GA74301
ЛЮБЕ	ДАВАЙ ЗА...	GA66878
ЛЮБЕ	ГЛАВНОЕ ЧТО ЕСТЬ ТЫ У МЕНЯ	GA32170
ЛЮБЕ	КОМБАТ	GA77722
ЛЮБЕ	ПО ВЫСОКОЙ ТРАВЕ	GA11539
ЛЮБЕ	ПОЗОВИ МЕНЯ	GA99737
ЛЮБЕ	ТАМ ЗА ТУМАНАМИ	GA69310

ПЕСНИ ЗА ВТОРАТА СВЕТОВНА ВОЙНА

ГИМН РОССИИ	GA11354
ДЕНЬ ПОБЕДЫ	GA69349
СМУГЛЯНКА	GA63297
СВЯЩЕННАЯ ВОЙНА	GA73168

ДЕТСКИ РУСКИ ПЕСНИ

ЕЛОЧКА	GA76756
ГОЛУБОЙ ВАГОН	GA65555
ПЕСЕНКА ЧЕБУРАШКИ	GA11009
ПЕСЕНКА КРОКОДИЛА ГЕНЫ	GA53572
В ТРАВЕ СИДЕЛ КУЗНЕЧИК	GA90594

За да използвате услугата, трябва да имате активиран интернет на вашия телефон.

Как загина символът на Америка

Ерата на тероризма струва скъпо на човечеството

Тази година отново в целия цивилизован свят се отбелязва датата 11 септември 2001-а - денят на терористичните атентати в САЩ. Дата, която е отново повод да се замислим за тероризма, за новата война и за предизвикателствата на новото време. Колкото и да ни е неприятно, трябва да се примирим с факта, че човечеството навлезе в XXI век с една нова заплаха и с един нов световен враг.

В САЩ 11 септември предизвика шок. Резултатите от стреса обаче се усетиха в целия свят. И днес трагичните събития се смятат за повратен момент в историята. Нещайно мнозина твърдят, че именно атентатите на 11 септември "са открили ерата на тероризма и тревогата".

Какво обаче се случи в онзи трагичен ден? Деветнадесет похитители, изпратени от Осама бен Ладен, превземат 4 търговски самолета и с хитрост избягват въздушната отбранителна система, поразявайки 75% от целите си. В резултат кулите близнаци на Световния търговски център падат разрушени по метода "палачинка", докато самолетът, поразил Пентагона, се изпарява след удара, както и самолетът, който се разби в Шенксвил.

Под рухналите небостъргачи загиват 2843-ма души. Предполага се, че в сградата на Пентагона във Вашингтон намират смъртта си още около 800 души. Няма оцелели от 226-имата пътници в отвлечените самолети.

Кадрите на хора, скачащи в отчаянието си от горящите кули на Световния търговски център, обиколиха света. Трагедията разтърси Америка със силата на втори Пърл Харбър. Разрушаването на кулите близнаци - един от символите на американската икономическа мощ, нанесе сериозен удар не само върху институциите на Америка, но и върху доверието на американците в тяхната система и в способността ѝ да ги защити от всякакви заплахи. Нещо повече - тя накара гражданите на Страната на неограничените възможности да осъзнаят своята уязвимост, да станат лице в лице с истината, че въпреки своята военна мощ и политическо влияние съвсем не са застраховани от подобни трагедии.

Минути след рухването на кулите близнаци тогавашният американски президент Буш-младши се закле, че ще отмъсти на ислямистите. Войната срещу тероризма всъщност започна само месец по-късно, когато американските войски започнаха операция срещу режима на афганистанските талибани, които бяха приютили "Ал Кайда". Последва и атаката срещу Ирак.

Остава ли терористичната заплаха все толкова силна и какво се промени за това време?

Девет години по-късно Осама бен Ладен е все още на свобода, но идеологическата подкрепа и готовите на саможертва бойци в името на каузата изглежда стават все по-дефицитни. Терористична-

та мрежа "Ал Кайда" е под сериозен натиск в бастiona си в отдалечените племенни територии в Пакистан. Тя среща все повече трудности в набирането на доброволци, които да продължават зрелищните ѝ операции в страните от Запада, смятат правителствени и независими експерти. Западни специалисти в сферата на антитероризма и ориенталисти коментират, че организацията е в сериозна криза по отношение на способностите си да намира, вдъхновява и тренира доброволци.

Резултатите от войната срещу тероризма се оценяват нееднозначно. От една страна, битката стана глобална. Много държави проявиха солидарност с американците и предприеха мерки срещу тероризма. Този проблем стана един от основните в дейността на ООН и редица други международни организации.

От друга страна, битката с тероризма претърпя и провали. След САЩ големи атентати станаха в Испания, Великобритания, Индонезия, Мароко и други страни. Отново се разпалиха битките в "питомника на терористите" Афганистан.

Ерата на тероризма като цяло струва доста скъпо на човечеството. Не става въпрос само за преките разходи за издръжката на нарасналия брой сътрудници в правоохранителните органи и специалните служби, за патрулиране и охрана на границите, пристанищата и летищата.

Цената, която на практика плаща всеки един от нас, се изразява и в поскъпналите самолетни билети, и в неудобствата при преминаването на контро-

Снимка БГНЕС
Властите в Ню Йорк одобриха план за повторното построяване на Световния търговски център, почти 9 г. след като той беше разрушен при атентатите на 11 септември 2001 г. Строителният предприемач Лари Силвърстейн ще получи от властите 1,6 милиарда долара за изпълнението на проекта. Самият той възнамерява да събере още стотици милиони долари

ла по летищата, и дори в невъзможността да вземеш със себе си бутилка вода. Всъщност събитията от 11 септември промениха много неща в живота на целия свят.

Междувременно на самото място на трагедията сега кипи трескава работа на най-големия строеж в Ню Йорк. Според плановете там трябва да бъдат издигнати пет сгради, а също така и ще бъде изграден парк с 600 дървета, които ще напомним за жертвите на 11 септември.

Центърът на цялата композиция ще е новата сграда на Световния търговски център, която беше наречена "Freedom Tower" (Кула на свободата). Очаква се към края на годината да бъдат построени 50 от 104-те планирани етажа на небостъргача. Проектът предвижда това да стане най-високата сграда в САЩ - очаква се тя да бъде цели 541

метра. Височината на небостъргача във футове е равна на 1776 - число, равно на годината, в която е обявена независимостта на САЩ. Към него ще има мемориал за жертвите от 11 септември.

Отношението на ню-

йоркчани към проекта не е еднозначно. Най-много спорове обаче предизвика решението на администрацията на града да построят джамия с мюсюлмански културен център в непосредствена близост до мястото на трагедията.

ИЗГАРЯНЕТО НА КОРАНА БИЛО СПРЯНО, А НЕ ОТМЕНЕНО

Пастор Тери Джоунс, лидер на малка баптистка църква в щата Флорида, отново създава новини около себе си с твърдението, че изгарянето на екземпляри от Корана, което бе предвидено да стане в събота, 11 септември, е спряно, а не отменено. Той вече обмислял варианта да обяви, че въпреки всичко ще хвърли в огъня екземпляри от Корана.

По-рано пасторът обяви, в присъствието на имам Мумамад Мусри, председател на Ислямското дружество в Централна Флорида, че се отказва от намеренията си, след като получил уверения, че ислямският културен център, който трябваше да бъде построен на няколко десетки метра от "Кота нула" в Манхатън, ще бъде преместен. Оказа се обаче, че никой от инициаторите на проекта не е поемал никакви ангажименти към пастора, освен съгласие да се срещнат с него.

Трагедията от височината на птичи полет

Едва през февруари тази година американски фотожурналисти получиха достъп до фотографии от терористичния акт на 11 септември 2001 г., които досега са били секретни.

Твърди се, че снимките (почти 3000 на брой) са били заснети от полицейски хеликоптери и са били скрити от обществото, защото са служили като материал за разследването.

Тези снимки са уникални, тъй като в деня на атентата само хеликоптери са имали право да летят в небето над Ню Йорк в непосредствена близост до кулите близнаци.

Цели девет години по-късно и светът получи възможност да види как е изглеждало срутването на кулите, а и самият град след трагедията от височината на птичи полет.

Интервю

Костагин Лагадинов:

Българин съм, но и Русия ми е родина

В човечеството, независимо от политическите му страсти, трябва да останат мечтата и надеждата, тях не бива да губим, убеден е „комунизмът в Социалистическата партия“, 97-годишният антифашист

□

Интервю на Лилия ТОМОВА

□ На „ти“ или на „вие“?
- Най-добре на „ти“, и ми викай бай Дине. Нали си от ДУМА, нали сме единомишленици - значи сме си близки хора.

□ Как си спомняш СССР, има ли мъка и болка от годините там, обиди има ли?

- Каква мъка, каква болка? Бях млад и вярвах. Точно както вярвам и днес. Само дето вече не съм млад... Всичко си спомням. Неща, за които преди години не се сещах, отново си ги спомням... Остарявам, затова. На 20 години пристигнах в Москва, първо лепях автомобилни гуми, работех и като шофьор. После завърших танкова и парашутна школа и ме назначиха в Първи механизирани танков полк. Охранявах Кремъл! Най-големите хора на СССР охранявах! Нали си представяш с колко гордост го правех!

□ Разкажи ми, бай Дине, за лагерите, за „твоя лагер“. Какво е обяснението ти за случващото се в СССР по Сталиново време, за архипелага ГУЛАГ?

- На 5 август 1937 г. ме арестуваха, оставах ми още три месеца до двете пълни години служба, когато това се случи. Откараха ме в Лубянка, после в Бутирка - Бутирския затвор. И ме обвиниха, че участвам в опит да убием Сталин. Чакайте, казвам им, аз съм комунист, от България съм. Момчетата, които ме разпитваха, бяха млади и образовани, като мен, и мисля, повярваха ми, че за българските комунисти Сталин е икона. Не са ме докоснали с пръст, само ме разпитваха с часове. Да ти кажа, комшия по килия ми беше Туполев, имаше министри, заместник-министри, генерали. А в моята килия е лежал и самият Пугачов преди нас! Така че не ме съдиха, но имах присъда - осем години в сибирски лагер. Пътувахме седмица с влак до Сиктивкар, в Коми, после - стотина километра пеша до лагера. Българите бяхме двама - аз и Райно Пенев. Там също ме разпитваха кой ме е изпратил в СССР. Отговарях им - „Партията ми, но не за да убивам Сталин!“ Имаше и крадци в лагера, криминални престъпници, които ни викаха „Ония, шпионите“. Докато един ден не изревах срещу тях: „Не съм шпионин, българ-

ски революционер съм, и ако още веднаж ме наречете шпионин, свършено е с вас!“ Дотам беше. Спряха. Имаше и друго, признавам си - материалните възможности са си материални възможности... Аз не пушех, та давах на един от техните тартори - Иван, своя тютюн, той пък ме пазеше като господ! Иначе работехме в асфалтитов рудник, асфалтитът, да знаеш, не е асфалт, смола е, когато ставаше минус 40 градуса, само тогава не излизяхме на ра-

поръчах си цялото меню два пъти... По-късно Васил Коларов ми съобщи, че подготвят група за България с подводница и ни изпратиха всичките 14 българи във вил Горки. Готвеше ни готвачка на Берия, ето, пак стигаме до него...

□ После си се върнал с подводницата, станал си партизанин. Как живееше по горите, бай Дине?

- А, преди горите да ти кажа - арестуваха ме на 5 август, и пак на 5 август потеглихме с подводницата Щ-

Сега „нагви“ капитализмът, но няма да е вечно така

бота.

□ А как разбра, че те освобождават?

- През юни 1941 г. ме извикаха и ми показаха бележка, с подпис и печат. Да ми служи като лична карта по пътя ми до Москва. На бележката пишеше, че е „станала грешка“ и че Берия се извинява за нея.

□ Ама, бай Дине, ти си единственият човек, от когото чувам, че Берия му се е извинил. Като че ли си и единственият, комуто е на правил добро.

- Ти не се шегувай, че съм единственият, видял добро от Берия. Не знаем колко са. Говори се, чува се - такъв бил, онакъв бил, но не знаем. А съм сигурен, че заповедта беше подписана от Берия, защото човекът, който отговаряше за нас, ми я показа. Да ти кажа ли - към мен винаги са се отнасяли много културно, даже по едно време бях нещо като началник, бригадир на 30 затворници. Македонец да не е началник може ли? (смее се). И тръгнах за Москва, пътувах, като сега си спомням, на 21 юни 1941 г. Като пристигнах, отидох веднага при Васил Коларов, в Коминтерна, човекът се разплака, като ме видя - кожа и кости. Е, облякоха ме, а ми дадоха и 300 рубли - много пари бяха навремето, аз не бях виждал толкова никога дотогава! И - в ресторанта,

211 за дома. След години, пак на 5 август, но през 1944 г., убиха пред очите ми братчето ми Асен... А поръката да се върнем през 1941 г. приех като чест. То аз подводничар всъщност не съм бил - просто се возех, „багаж“, дето се вика, бях на борда „Щуката“. Там се запознах с капитана й, командира лейт. Александър Девятко. Три дни и нощи пътувахме до България, подводницата само нощем излизаше от водата. Командирът Девятко си говореше с водача ни Цветко Радойнов да ме остави в екипажа, но бай Цветко не се съгласи - трябвало да отида да оглавя антифашистката съпротива в родния си край. А преди да слезем на брега, чакахме още три нощи, 11 август беше, когато напуснахме „Щуката“, дотогава имаше пълнолуние. Александър Девятко дори ми даде автомат и в пет надуваеми лодки започнахме да гребем, в нашата бяхме Тодор Гърлянов, Съби Димитров и аз. Излязохме на устието на Камчия и тръгнахме пеша към Сливен, Съби Димитров настоя. Дали ни бяха предали, до днес не знам, но околността беше блокирана. Та Съби повече не се върна... Аз в средата на октомври наближих Разлог. После три години бях партизанин, а фашистката власт беше много силно организирана, имаше много добре подготвен и предан офицерски апарат. Как съм живеел по горите ли? Като по гори... Имах даже с Никола Паранунов пререкания - за това, как да се изхранваме. Народът беше беден, може ли беден народ партизанска армия да поддържа? Твърдя, че е илюзия да очакваме хората да ни крепят и че щом държавата ги облага с данъци и им взема произведеното, и ние трябва да го правим. Няма защо да се чудим, че говоря така, и ще ти кажа нещо, което на друг не съм казвал - в Сандански

Снимка Мариета ТОМОВА

КОСТАДИН ЛАГАДИНОВ е роден на 11 април 1913 година в Разлог. Има двама братя - Асен, убит като партизанин, Борис, още жив и здрав, и сестра Елена. Завършва Солунската гимназия „Св. св. Кирил и Методий“ в Горна Джумая, сега - Благоевград, и записва право в Софийския университет. В Разлог се свързва с Никола Паранунов, двамата разпространяват марксистка литература. На 1 април 1932 г. идват да го арестуват, успява да избяга и близо година е нелегален в София, Бургас, Дупница. Фашистката власт го осъжда задочно на 12 години и половина строг тъмничен затвор и 500 хиляди лева глоба. Заедно с още деветима комунисти пристигат в Бургас и с моторна гемия тръгват на Изток, към СССР. След авария съветски кораб ги „завързва“ на буксир и пристигат в Одеса, а оттам - в Москва, при Васил Коларов, в Коминтерна. Охранява Кремъл, обвинен е в шпионаж, лежи по сталинските лагери, връща се в България с първата група „подводничари“, нелегален е до 9 септември 1944 г. Завършва право в Университета, работи във военните съдилища. Отново е обвинен в куп грехове, отново трябва да обяснява „защо единствен е останал жив“ от „подводничарската група“ преди Девети септември. Днес е пенсионер, здрав и с бодри ум и дух. „Гледат се взаимно“ със съпругата си, с която е от вече от цели 65 години, и с дъщеря си Фиданка.

имаше каракачани-овчари, от тях взехме около 200 пити кашкавал, с тяхно съгласие, разбира се. Но те хем ни ги дадоха, хем скриха част от продукцията си, за да я продават на по-високи цени, да не им я вземе държавата данък. Властта тогава изземаше всички им кашкавал, и направо го даряваше на фашистите. Така че нашите интереси, на партизаните, съвпадаха с интересите на каракачаните, а и с на повечето хора от народа. Сега няма кой, иначе поет, написал книга, че насила ни бил накарал Васил Коларов да тръгнем тогава към България. Такова нещо няма! Не НКВД, не Коларов, не Димитров ни „заставяха насила“, това е съвсем невярно. Всички тръгнахме с огромно желание. Аз с Димитров не се познавах, но и след победата продължих да се виждам с Васил Коларов. Синонови чувства имам към него. Бяхме приятели и с Владимир Поптомов. Тези приказки, че Коларов едва ли не ни бил „предавал“ на Берия, са чисто и просто празни сквернословия. Не е вярно, чудя се защо ги измислят? Като съм жив. Още съм жив! Защо не ме питат, я ти как питаш?

□ И кой Девети. След толкова „победни години“, докде стигна идеята, за

която загинаха другарите ти, замалко и ти, дядо Дине? Жива ли е според теб?

- Как да не е? Ние за какво си говорим? Иначе - не съм силен в теорията. И аз се питам затрихм ли идеята, изкривихме ли я, предателство ли имаше? Но ми е трудно да отговоря - и на себе си, и на теб. Трябва по-големи умове да отговорят защо един цял народ, нашият народ, се обърна за известно време срещу най-справедливата и прогресивна идея, срещу комунизма, срещу социализма. За да бъде приета и реализирана, тя трябва да бъде възприета от душа и сърце от милиони хора. А само десет процента - не у нас, по света, я възприемаха навремето, другите знаеха, че става дума за власт. Някои знаеха, че по-нататък става дума и за диктатура.

□ На пролетариата...

- Но диктатура. А след Девети септември, това, дето го пишат, за саморазправи, не беше точно така. Честните офицери си останаха по местата, някои се биха и на фронта. Останаха и на служба после. Отидоха си само тези, които се бяха много окървавили, които бяха убивали и орачи, и копачи, набеждайки ги, че са партизани. Точно те бяха съдени и осъдени.

На 21 април т.г. Светият синод на Българската православна църква дава благословение да се изгради паметник „Николай Чудотворец“ на загиналите моряци и офицери от руските подводници, потопени през Втората световна война край Варна и Бургас.

Според руски и украински изследователи и според данни от българските архиви на морското дъно край българския бряг се намират шест потопени съветски подводници. Една от тях е Щ-211, която през август 1941 г. оставя в устието на Камчия групата на подводничарите - 14 души с ръководител Цветко Радойнов. Командир на Щ-211 е Александър Девятко, а един от „пасажерите“ е Костадин Лагадинов.

Легендарната подводница е обявена от България и Русия за морско гробище от времето на Втората световна война, всякакъв досег до нея е забранен.

Репортаж

www.duma.bg

И днес, на празника, виждаме, че неофашисти отново са изписали своите срамни лозунги върху Братската могила. Но те трябва да знаят - в България има Социалистическа партия, има и други партии от Коалиция за България, както и патриотични, и демократични организации, които винаги категорично ще се противопоставят на заплахите от ксенофобия, омраза, неофашизъм.

Това каза лидерът на БСП Сергей Станишев на 9 септември пред монумента на загиналите антифашисти в Парка на свободата в столицата. ГС на БСП и БАС организираха митинг, на който се стекоха, независимо от пороя, стотици хора. Ветерани, антифашисти, леви земеделци, социалдемократи, комунисти, младите хора от движение "23 септември", децата ни и децата на децата ни поднесоха своите цветя в знак на признателност, благодарност и обич.

Днес в стотици български градове и села се отбелязва 9 септември - най-голямата дата в съвременната ни история, с почит към паметта на антифашистите, с уважение към живите, с тъга за загиналите, с носталгия по годините, в които градихме България. Няма голяма дата, която да не буди спорове - сред историци, политици, в обществото, призна Сергей Станишев. Но Девети септември 1944 г. сложи край на епоха, в която България претърпя две национални катастрофи, когато беше най-изостаналата страна в цяла Европа - с 80 процента неграмотни хора, и беше дълбоко разделена - социално, политически, страна, хвърлена от тогава управляващите във Втората световна война на страната на агресорите, на фашистка Германия, допълни той. Тогавашното правителство водеше и война срещу собствения си народ, срещу различни мислещите хора. Няма защо да се срамуваме от този период в историята си - помним постиженията и вярваме в бъдещето, каза още Станишев. Девети септември ще остане завинаги в паметта на тези, които милеят за истинско народовластие, за социална справедливост, за солидарност в обществото, за това хората да могат да реализират своите мечти и талант, независимо от това, дали са от богато или бедно семейство. За социалистите, а и за огромна част от българите Девети е символ на градежа, на модернизацията на България. Ние никога няма да приемем да се зачертаят 45 години от историята ни, да се очернят, да бъде забравен трудът на поколения българи - те изграждаха заводи, правеха съвременна наука, развиваха селското стопанство и изведоха България на едно от челните места в света, наред с най-развитите страни. Помним всичко това, беше категоричен Сергей Станишев. Той пожела на лява България вяра, кураж и сила заради предстоящите нови победи на лявата идея и социалистическите ценности.

Пред за пореден път осквернената Братска могила хората поднесоха венци и цветя. И разотивайки се, повтаряха стиховете на Лозан Такев:

"Девети е преломен ден,
но няма място за омраза!
Зависи днес - от теб и мен,
за утре как ще го опазим..."

Нямаме от какво да се срамуваме

Кураж, сила и нови победи на лявата идея и социалистическите ценности пожела лидерът на БСП на Деветосептемврийския митинг в столицата

Лилия ТОМОВА

Антон КУТЕВ, член на ИБ, секретар на НС на БСП, народен представител от Коалиция за България:

Девети не бива да ни разделя

Девети септември е обединяващ ден, или поне се надявам да стане такъв. За съжаление все още ни разделят много неща, но мисля, че ако сме исторически мъдри, ще разберем, че трябва да се събираме на този ден, а не да се разделяме.

Георги КАДИЕВ, член на ИБ на БСП, кандидат-кмет на Столичната градска организация на БСП за редовните местни избори през есента догодина:

Нуждаем се от солидарност, съпротива, морал и днес

Уроците, които съм запомнил за себе си от този ден, са, че той ни учи на готовност за саможертва, на визия - какво искаме да се случи с нашата държава, на солидарност с тези, които имат нужда от помощ, а и на готовност за съпротива, когато не сме съгласни с това, което се случва. Това са уроците, които не в исторически план, а като общочовешки послания получавам от празника Девети септември. Този ден създаде нови държава и общество, в което израснаха поколения българи. И макар че строят претърпя крах, необходимостта от солидарност, съпротива, морал е същата и днес. От това може да се научи всеки - комунист, социалист, демократ или дори антикомунист - ценностите са общочовешки, нужни са ни и в новия XXI век. И нещата, които казвам, са не само от уроците на моя живот, те са включително и родова памет.

Румен ОБЧАРОВ, лидер на столичните социалисти, народен представител от Коалиция за България, член на НС на БСП:

Още не сме изпълнили докрай завета на загиналите

Девети септември, без съмнение, е празник. На който трябва да се замислим дали изпълнихме завета на тези, които загинаха. А моят отговор е - сигурно не сме изпълнили този завет, имаме още много работа. Допуснахме да сме единствената страна, в която антифашистите биват наричани престъпници. А което имаме, го дължим на тези, които дадоха младостта, живота си, за да има социалистическа победа, за да можем да градим модерна България.

Георги ПИРИНСКИ, заместник-председател на 41-ото НС, член на ИБ на БСП:

И при демокрация можем да защитаваме социализма

Девети септември е венец на огромното усилие на всички свестни хора в България да тръгнем по нов път, да не сме васал на фашистка Германия, да не сме изостанала страна, грубо разделена на "българин срещу българин". Защото преди Девети сме били всъщност в една гражданска война, и то - не символична. Девети септември е и резултат от обединението на много различни сили. Разбира се, водеща е Комунистическата партия, но Отечественият фронт също е бил широко формирование, който се бореше за нова България. А нашето поколение се постара в една съвсем различна историческа епоха, в която фронтовете бяха много по-различни, да докажем, че и в свободно, демократично общество може с достойнство да се защитава социалистическата идея.

Велко ВЪЛКАНОВ, почетен председател на БАС:

Отново сме поробена земя, ще се борим за нов Девети септември

Девети септември е най-великата дата след Освобождението на България. По-велика аз не познавам. На 3 март се освободихме национално, на Девети септември - социално. Днес сме отново поробени, не ни остава нищо друго, освен да се борим за нов

Сергей Станишев:

Снимки Благовеста ЦВЕТКОВА

Девети септември. Може и да не хващаме гората, но трябва да се справим с бандата, която днес управлява страната ни.

ГЕОРГИ от Движение "23 септември":

Идеите на дедите ни са живи, а социализмът е бъдещето на света

Тук съм, за да почетем паметта на всички загинали в антифашистката съпротива от 1923 до 1944 г. И да заявим, че продължаваме по техния път. Че идеите им са живи, и дори че днес са поживи от всеки друг път. Ние продължаваме напред. На мен коренът ми е антифашистки - пращам ми е бил партизанин, обесен през януари 1944 г. в Ломския затвор. Семейството ни е ляво, всички пазим родовата памет, аз - също. И наистина вярваме, а и другарите ми вярват - идеите са живи. Системата, в която днес живеем, не е хуманна, в нея няма нищо социално. Затова и капитализмът няма бъдеще, той е истински експлоататорски строй, социализмът е бъдещето на света. Ето, в Южна Америка, в Азия народите вече показват и доказват, че не искат диктатура от страна на САЩ например, и виждат бъдещето като светло и социалистическо. И все не мога да разбера - кой и защо си позволява да осквернява паметниците на загиналите. Много е възможно някой или някои да ги насъскват.

Поколения

Общество

ГЕОРГИ
ГЕОРГИЕВ

Социалният министър Тотю Младенов заяви вчера, че не се притеснявал от протестите на работниците, защото в цяла Европа имало протести. Социалният министър има от какво да не се притеснява - българските "протести" нямат нищо общо с европейските. Нито като мащаб, нито като цикличност, нито като последиствия.

Един от основните синдикати - КНСБ, обяви, че ще протестира срещу промените в Кодекса за социално осигуряване. Правилно. Но защо вместо да изкарат десетки и стотици хиляди хора по улиците на градовете, от КНСБ са решили, че управляващите ще ги чуят, като опънат една-две палатки пред парламента и там събират подписите на недоволните. Ясно е, че такива ще се намерят и без да се опъват палатки и транспаранти. И още по-ясно е, че подобна "активност" няма да накара нито един министър или дори

Светослав ЯНАКИЕВ

Протест срещу „протестите“

самия министър-председател да оттеглят промените, увеличаващи стажа и възрастта за пенсиониране. Хубаво е да се запита дали след като, както твърдят от КНСБ, "социалното напрежение нараства", подобни, меко казано, половинчати действия могат да решат вашите проблеми или в случая става дума за едно действие, наречено "цялата пара в свирката".

Интересно е и друго. Националният протест, който вероятно все пак

ще е под формата на митинг срещу промените в кодекса, е насрочен чак за след месец, и то още отсега се знае, че ще бъде на 7 октомври. Защо трябва за подобна проява да се чака почти 30 дена, е напълно непонятно. Обаче същият този 7 октомври ще бъде честван по цялата планета като Световен ден за достоен труд. С други думи на тази дата синдикатите, независимо от какви подбуди са водени, така или иначе, трябва по дефиниция

да проведат някакви протестни прояви. И на този фон цялата синдикална "активност" около проблемите на бъдещите пенсионери добиват неприятен привкус. И остава усещане за театралност, неискреност, режисираност, дори ако щете намирисва на пародийност.

В момента ни управлява едно от най-антисоциалните правителства в новата история на България и на този фон нежеланието на синдикатите да преминат към твърди,

ефективни стачни действия за решаването на реалните проблеми буди недоумение, граничащо с подозрение за съглашательство с властта.

Властта няма да се стресне от войнствени приказки, палатки, подписки и един казионен митинг. Управляващите, особено тези, ще си променят политиката само при спрели производства и пълни площади и улици с недоволни, които викат "Оставка". Другото е бошлаф работа.

Чаждър се вади преди дъжда, не след

ВЕЛИАНА
ХРИСТОВА

Когато купувате жилище, сещате ли се да проверите каква е устойчивостта на сградата срещу земетръс? Обикновено - не. Когато си местите кухнята на мястото на хола или избивате вътрешна стена, за да си направите от ръкавичка маншон, мислите ли, че един ден може да тръсне и отивате към Малашевци групово със съседите?

Черен хумор? Съвсем

не. Вчера дядо Боже леко напомни за себе си и паникьоса софиянци с леко разтърсване на сътворената от него земя. И май така си се сетихме, че чаждър се вади преди дъжда, а не след него. Впрочем учениците от лабораторията на БАН по сеизмично инженерство отдавна се умориха да повтарят напразно, че основното е устойчивостта на къщите ни срещу земетръс, а не това колко силно ще ни поклати. Нито пари на науката се дават, за да ни предпази, нито контрол се упражнява върху онова, което става зад железните (вече) врати на апартаментите. Норми за строителството във всеки район според изчисления за него сеизмичен риск в картите за сеизмично райониране има. Учени, които да ги правят,

имаме като слънце. В София сградите по проект и изпълнение трябва да издържат на 7,5 степен по Рихтер. Панелките и поновите блокове трябва да устоят и на 9-а степен. Трябва. Ако проектантите и инженери не са си затворили очите пред някой съответен на замижаването "рушвет" я от строителя, я от собственика.

Ако удари 7-ма степен, 80-90 на сто от сградите в центъра на столицата може да рухнат, алармирал отдавна специалистите. Едно - че са стари, и второ - изтърбушени са като тиквен фенер от луксозни магазини и апетитни ресторанти. А пък в панелните комплекси домовете са усукани от "вътрешни преустройства". Когато чувате някой съсед да кърти над главата ви като да

пробива черепа ви, какво трябва да направите според Закона за етажната собственост? Да отидете и да доложите за това. Ще го направите ли? Няма, защото законът е калпав и не работи. Държавата може да иска, но вие не искате "да станете доносник". Пък и да се хванете гуша за гуша със съседа не ви се ще.

Понеже сеизмолозите не ни предричат в близко време страшно земетресение, така сме се успокоили, че чак сме се унесли. В ламтеж я за палат, я за суперлуксозен интериор, прекрояваме три в едно имота, който сме нарочили някога за просто човешко щастие. Апропо, науката в света не се е научила още да предсказва кога ще стане лошо земетресение...

Датума

11

www.duma.bg

1833 - В КЮИЕ, ФРАНЦИЯ, СЕ РАЖДА ЛЕАНДЪР ЛЕГЕ (1833-1887), ФРЕНСКИ ДИПЛОМАТ, вицеконсул в София по време на Априлското въстание и Руско-турската война. Започва дипломатическата си кариера в Александрия. Заради добрите си познания за Османската империя получава назначение в София. След избухването на Априлското въстание заедно с френския вицеконсул в Пловдив Гайяр дьо Фери има основна заслуга за правилното информиране на френското правителство. На базата на лично събрани сведения Леге съобщава, че само в Софийско и Пловдивско са опожарени и разграбени 130 български села и са убити 15 000 българи. Призовава турските власти да спрат кървавите репресии, защитава осъдените участници във въстанието и съдейства за спасяването на мнозина от тях. По време на Руско-турската освободителна война допринася за формиране на обществено мнение в Западна Европа в подкрепа на българския народ. Заедно с италианския вицеконсул Вито Позитано организират съпротивата на града и водят успешни преговори с командващия турските сили Осман Нури паша да запази града от разрушение. Леандър Леге умира на 13 февруари 1887 г. в Яфа, Израел.

1961 - ФОРМИРАН Е СВЕТОВНИЯТ ФОНД ЗА ДИВАТА ПРИРОДА. Международна неправителствена организация, създадена в Швейцария от природозащитници, занимаваща се главно с проекти, насочени срещу влошаване на състоянието на околната среда.

С над 5 милиона членове, дейност развивана в повече от 100 държави и хиляди сътрудници, това е най-голямата и ефективна природозащитна организация в цял свят. Основни принципи в постигането на целите ѝ са търсенето на диалог между участващите страни, също така и намирането на решения както на регионално, така и на международно политическо ниво. Основен метод в постигането на целите е включването на местни жители в планирането и осъществяването на проектите и уважение към културните и икономическите им интереси.

1973 - В САНТАГО, ЧИЛИ, УМИРА САЛВАДОР АЛИЕНДЕ (1908-1973), ЧИЛИЙСКИ ПОЛИТИК И ПРЕЗИДЕНТ НА ЧИЛИ (1970-1973). Роден е на 26 юни 1908 г. във Валпараисо, Чили. Политическата си активност започва през 20-те години, когато е студент по медицина. През 1937 г. става депутат от Социалистическата партия. През 1945 г. е избран за сенатор от родната си провинция, където печели изборите с огромна преднина. На изборите за президент от септември 1970 г. спечелва 36,3% от гласовете. По време на управлението на Алиенде са национализирани ключовите отрасли на чилийската индустрия, в това число и добива на мед, който в голямата си част е в ръцете на концерни от САЩ. На 11 септември 1973 г. в страната е извършен военен преврат, ръководен от Аугусто Пиночет с активното участие на ЦРУ. Първоначално на Алиенде му е предложено от военните да напусне страната, но той отказва. Малко по-късно той слага край на живота си. И до днес не са изяснени обстоятелствата около неговото самоубийство.

2001 - ИЗВЪРШЕН Е АТЕНТАТ СРЕЩУ ДВЕТЕ КУЛИ НА СВЕТОВНИЯ ТЪРГОВСКИ ЦЕНТЪР В НЮ ЙОРК, САЩ. 19 ислямски терористи, принасящи жертви към "Ал Кайда", отвлечат 4 пътнически самолета и целенасочено разбиват 2 от тях, в рамките на 18 минути, в двете "кули-близнаци" на Световния търговски център. Предизвиканият от сблъсъците пожар причинява рухването на двете кули в рамките на следващите два часа. По официална статистика загиват 2986 души, включително и 19-те извършители на атентата. В същия ден още един самолет удря Пентагона във Вашингтон (жертвите са около 800), а четвърти пада край гора, близо до Питсбърг, щата Пенсилвания. Общо около 2000 души се водят безследно изчезнали след атаките, при които рухват и двете кули на СТС, а на сградата на Пентагона са нанесени големи повреди. През април 2002 г. говорител на терористичната организация "Ал Кайда" официално поема отговорност за атентатите на 11 септември.

Неделник

ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ

СЪБОТА
11 СЕПТЕМВРИ 2010

ДУМА

Таланти и поклонници

Внушителна е скулптурата му в родния Сопот. Тя впечатлява не само със своята импозантност на фона на Балкана, но с изображението си показва титаничната сила на твореца. На големия майстор, който не оставя неосветена нито една страница от живота на българите в своите романи, повести, разкази, поеми, стихове, пътеписи, драми, комедии.

Неин автор е скулпторът Иван Блажев, създател на още няколко творения за Вазов: приседналата фигура на народния поет на площад "Александър Невски", бюстът му пред едноименното училище в Плевен...

Този изключително талантлив и скромен творец ни остави забележителни скулптурни портрети и на Христо Ботев в село Мечка, Плевенско, на Пейо Яворов, на Христо Смирненски, на Дора Габе.

Ваятели на Вазови скулптури са още изтъкнатите майстори на длетото Жеко Спиридонов, Андрей Николов, Николай Шмиргела, Андрей Гуляшки и още колко други имена, свързани трайно с това изкуство. Всеки от тях е изваял образа му така, както го е видал в представите си - мъдър и достолепен.

Дали ще е в статуя или бюст, в барелеф или орелеф - от всички тях ни гледа един голям творец.

Не можах обаче да осъществя намерението си към своята експозиция да прибавя и бюста на Вазов, поставен пред дома на унгарския патриот и пламенен поет Шандор Петьофи в Унгария, чиито огнени стихове са прозвучали за пръв път на български в превод на Вазов.

В тази връзка ще си позволя и едно лирично отклонение, което ме отвежда в студентството ми, в началото на 50-те години на миналия век. Запечатано е със снимка, направена от мои колеги от Училището за кинематография, на която декламирам "Пудият" от Петьофи в превод на Иван Вазов.

Това стихотворение има два превода - на Иван Вазов и на Пенчо Славейков. Аз ги знаех и двата варианта наизуст, но предпочитам да рецитирам Вазовия вариант. Той ми се виждаше по-емоционален.

Но да се върна към темата за Вазовите скулптурни изображения. Не предполагам, а съм сигурен, че в своята издирвателска дейност има какво още да прибавя към експозицията "Иван Вазов в бронз и гранит". Защото все още съществуват неоткрити и невключени в нея скулптури на големия български поет.

Една от тях е статуята на Вазов, замислена за Италия в края на май т.г. Точно когато отбелязваме 160-ата годишнина от рождението му. Неин автор е изтъкнатият скулптор Величко Минев.

Гордост е за нас, че във Вечния град, наред с Кирил Философ и брат му Методий, застава още една светла личност, свързана с духовна България.

Иван Вазов в бронз и гранит

Статуи, бюстове, барелефи - всички те са поклон пред големия творец от най-добрите български скулптори

Станислав ВЕЛЧЕВ

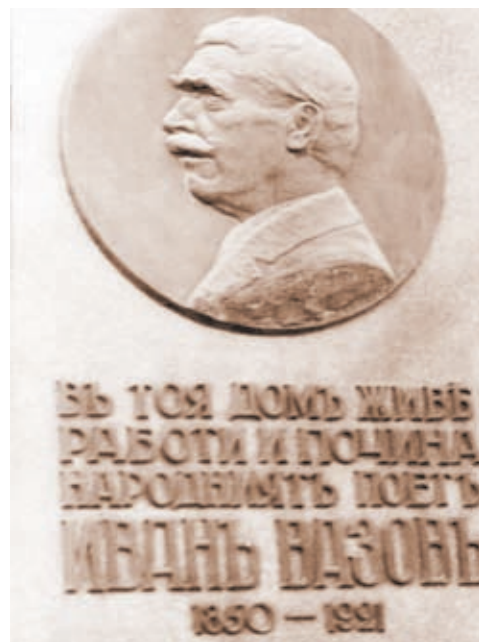
Статуята на майстора в Сопот. Скулптор - Иван Блажев

Паметникът на пл. "Александър Невски" в София. Скулптор - Иван Блажев

В Борисовата градина в София. Бюстът е изработен от Жеко Спиридонов

Барелеф от Андрей Николов на къщата-музей в София

Поклон пред поета от димитровградци

Майката Съба Вазова - барелеф на родната къща на Иван Вазов в Сопот

Гробът в градинката до храм-паметника "Св. Ал. Невски"

Който подсказва, гвойка намазва!

Ние, от VIII „а“ реален клас на знаменитата Първа софийска мъжка гимназия, и нашите незабравими учители

ДИМИТЪР КОЛЧЕВ

Когато завърших трети прогимназиален клас, моите родители ме записаха в Първа софийска мъжка гимназия. Повечето ни учители бяха мъже с многогодишен опит. Освен основните дисциплини изучавахме и логика, психология, етика, гражданско учение, религия. Рисуването беше два пъти седмично по два часа.

Няколко години подир завършването на гимназията петима от преподавателите ни станаха професори. Такива бяха Петко Иванов, математикът, наричан от нас "Петко Теоремката", и още Калчо Иванов, учител по химия, по литература Цанев и Димитър Осинин, по религия Маньо Манев.

Най-блестящият ни учител в гимназията беше Аспарух Язджиев. И той можеше да стане професор, обаче желаше да бъде джоджот учител на още поне пет поколения гимназисти. Да ги направи, както подобава, достойни като себе си граждани.

Язата (така галено го наричахме) беше и отличен педагог, каквито в днешно време едва ли са и 5 на сто от учителите.

Язджиев ни бе преподавател по естествена история в VI, VII и VIII клас. За тези три години обаче ние научихме при него по български език и литература, по история и рисуване като че ли повечко, отколкото при съответните преподаватели.

Аспарух Язджиев често се отклоняваше от урока, даже жертваше целия час по естествена история. И ни разказваше за гибелта на Бачо Киро (а на турски език последните думи на героя), или ни декламираше цялата Вазова поема за героите на връх Шипка, или поемата "Кочо".

За да запомняме добре урока за житни растения, той изричаше:

**Плод расте, за цвят се възнасява,
цвят цъфти, за зърно прецъфтява,
зърното зърни, да бъде brano
и за плод откожице пак посаено!...**

И ни дирижираше да повтаряме с него: "Пенчо Пе...!", а ние отговаряхме в хор: "Синът на Петко Пе".

В уроците по анатомия на човека Язата изводеше от задната стайчка на кабинета

егин съчленен човешки скелет

разиграваше го пред нас с латинските думи Ессе Хомо (Търси човека!). С други думи: "Този скелет може да е и на престъпник, а може - на учен, или на моряк, или на обикновен работник... Но ти търси човека в тази бездушна реликва!..."

"Байчото" (служителят при кабинета) беше Цeko. Той е бил вестовой на кавалерийския офицер Аспарух Язджиев по вре-

ме на Първата световна война. Цeko беше винаги стегнат в сива униформа и зорко следеше безотстъпно за реда в кабинета и извън кабинета. Потрябваше ли за нещо на Язджиев, той се провикваше със строг глас: "Цeko-o-o!" А Цeko влизаше, заставаше мирно до вратата: "Запвейте г-син поручик!"

Преподавателът ни никак не обичаше шум в кабинета. Веднъж някой от нас подсвири. Язджиев викна възмущено: "Кой подсвирира?" Абсолютната тишина наруши Язджиев: "Кажете кой беше, иначе ще накажа целия клас с намалено поведение!" Виновикът стана и каза: "Аз бях, господин Язджиев!"

Същата строгост проявяваше учителят ни и при подсказване: "Който подсказва, двойка намазва!"

Ако ли пък някой от нас се заплесваше и не внимаваше в урока, Язджиев бавно отиваше към него, завърташе в кръг дясната си ръка (на нея имаше сребърен пръстен с изобразен череп) и

чукваше рязко немурника по темето...

С времето бяхме научили това и внимавахме. По-ученолюбивите няхаха потребност от учебника. Те научаваха урока само от разказаното от учителя ни.

Минали са шестдесет и пет години от това време. Аспарух Язджиев е отдавна покойник. Ала аз и сега ярко помня как получих първата двойка в тефтерчето на този човек. Бях заслужил за тройка. Язата обаче ненавиждаше тройкаджийте и ме попита: "Тройка или двойка?" Отвърнах му, разбира се, да ми пише двойка.

Две седмици усърдно се готвих над учебника у дома. Докато един ден учителят ме изправи на черната дъска (той седеше на катедрата си) и като отговорих правилно на въпросите му, той ми зададе допълнителен въпрос: "Кажи ми, драги ми, защо на възрастните растения им трябва по-малко храна, а на по-младите - повече?" Моят отговор: "Защото на старите растения им трябва само гориво, а на младите - и градиво, и гориво!" Още докато говорех Язджиев бе изплъзил език - да навлажни синьото моливче, и отсече:

„КолчеВ, браво, гържал си се зграво!“

И ми извърта шестцилата. Той имаше три тънки моливчета: червено - за тройките, зелено - за четворките и петцилите, а синьо - за шестцилите...

Пиша и се просълзявам, защото и досега не съм се поклонил на гроба на този неповторим наш учител. Бяхме си обещали със снахата на сына му да отидем на гроба, но и досега не съм сторил това. Доскоро в БНТ работеше синът на Язджиев, със

същото име на баща му.

Последната ми среща с любимия ни Язджиев беше край Народната библиотека. Той се разхождаше околвръст нея - за раздвижване. Ръкувахме се, учителят ме погледна и рече: "Ами ти си Колчев Димитър!" На учудването ми той каза: "Ами аз помня всички ви. Особено по-добрите ми ученици..."

Обиколихме библиотеката и разговаряхме. А когато рекох, че много сме научили от него, той отвърна: "От мен научихте язджийски неща!"

Този наш учител наистина знаеше много. На няколко пъти ни показваше чудесни акварелни платна. От страната ни, от близката чужбина, където бе ходил...

Оттогава повече не се срещнахме. Само като че ли и сега го виждам - изправен като тополя, винаги спретнато облечен, с белоснежна яка на ризата. "Човек трябва да уважава и себе си, и околните - казваше Язджиев. - А от това следва и околните да го уважават..."

Ние, неговите ученици,

сти. Като запеехме марша "Велик е нашият войник!", хорът ехтеше на километър околвръст.

Тогавашните учители, пък главно Просветното министерство, съзнаваха колко е важно изкуството във формирането на гражданската личност, та часовете по музика и рисуване бяха два пъти седмично - по два часа.

По рисуване преподавател ни беше Панчев. Наричахме го "Панчо". Беше добър художник и преподавател, ала и твърде заплеснат. Все си четеше някаква книга, но от време на време ни следеше над очилата. Много обичаше да ни поставя за рисуване фруктиера с плодове. Гимназистите, използвайки заплесията на Панчо, понякога

изягдана гроздето, крушите, прасковете, ябълките

а сетне рисуваха огризките. Някои отиваше при катедрата на Панчев и показваха: "Ето, вижте, добре ли е, господин Панчев!" Учителят поглеждаше рисунката, а сетне фрук-

Минало незабравимо - снимка за спомен

ама е потвебна за възвитие на ума

вазбива се!"

Прав беше човекът. Той знаеше, че съм слаб математик, ала много бързо пресмятам наум колко трябва да плата за купеното в магазина.

Ние бяхме елитен клас. Десетина от нас впоследствие станаха лекари, Стоян Стоянов - изключително способен ортопед хирург; Дойчин - блестящ професор математик; Васил Коцев - също професор физик и автор на трудове по климата в страната ни; Никола Кърджиев - професор по архитектура и строителство. Класът ни даде и двамина журналисти - Станчо Станчев, по спортните дисциплини, и пишещият тези редове - на вскакки теми.

Между нас имаше младежи с интересни съдби и характери. Най-добрият, с остро чувство за хумор, беше Станчо, за кратко го наричахме Цики. Беше неподражаем. Помня, че стоеше на чин до вратата. В малкото дясно джобче на куртката държеше някаква тенекиена кутийка. Като я натиснеш леко с показалец, тя издаваше звук "пук, пук", чут от най-близкостоящите и най-вече - от преподавателя. А той се извърщаше към Цики, който си седеше ни лук ял, ни лук мирисал. Извърнеше ли се учителят да пише на черната дъска, Цики пак с кутийката до три, та и четири пъти. Учителят се обръщаше:

Като си идвам на думата за Калчо Иванов, той докато изпитваше, седеше на стол и почти винаги с гръб към ученика. Казваше му да напише формулата на това или онова от Менделеевата таблица, а сетне се извърщаше и поглеждаше написаното. И определяше бележката в тефтерчето си...

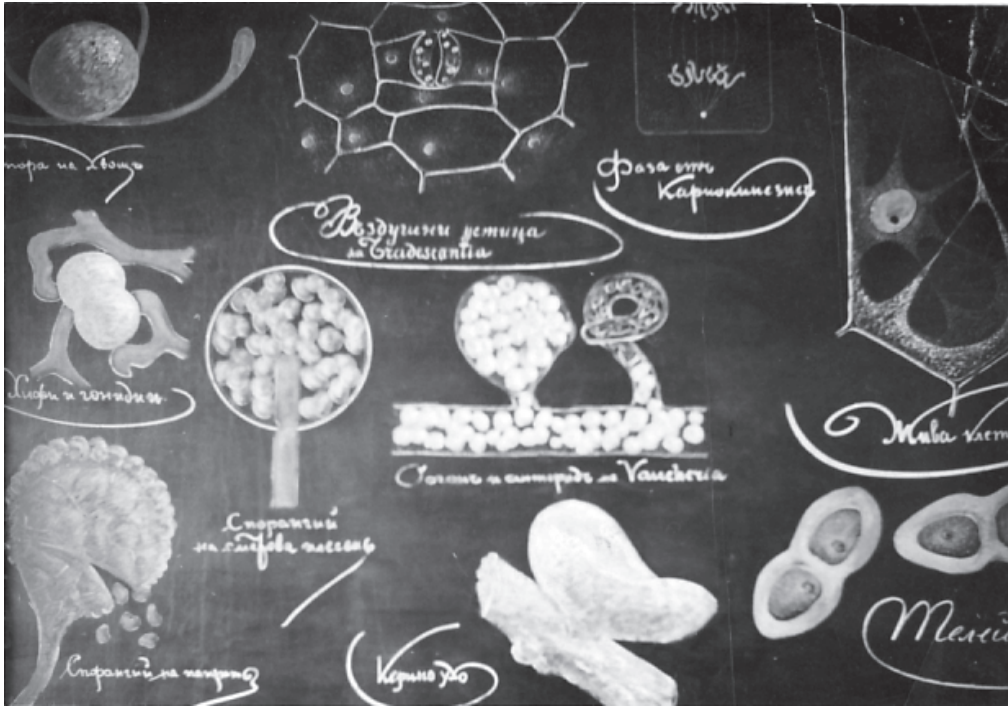
Веднъж пред дъската се изправи ученик, който на въпроса на Иванов как се пише формулата на калциевия карбонат, се мъдреше неподвижен. Калчо се извърна и го попита: "Ти не си ли виждал вар бе, момче?" "А, да" - отвърна смотанякът и написа на дъската буквата К (демек кире!). Иванов се обърна пак гърбом към смотаняка и го попита: "Какво работи баща ти?" "Търговец" - отвърна момчето. "Ами, знаеш ли какво... Татко ти да ти купи зарзаватчийска количка и да продаваш зеле, чу ли? Друго от тебе не става!"

Петко Иванов (Теоремката)

имаше забележителна памет. Той изпитваше по някакъв свой си ред. Почваше от чиновете до прозорците. От ляво на дясно сочеше - ти, сетне до него, зад него, до него, зад него, и така до четвъртата редица двуместни чинове. А подир това, на края на срока, написваше в дневника бележките.

Математикът Радулов наричахме помежду си "Два и пет", защото бяхме измерили, че е толкова висок. Той малко завалаше думите си, не можеше да изрича правилно буквата Р, а в изречението звучеше като В. Да, ама пък много правилно пишеше двойките и рядко пишеше шестцила. Аз лично се клатушках като малко пате между двойката и тройката, та Радулов ме остави на поправителен годишен изпит, който взех с голям зор с четворка. Забави дипломирането ми с година.

Веднъж на трамвайната спирка на изхода на ул. "Стара планина" гледам, че се качи Радулов. Уж много бях наежен срещу него, а ето че станах и му отстъпих мястото си. "Ти, навявно си ми бил ученик?" Казах му, че е така. А той: "Какво ваботиш сега?" Журналист съм, господин Радулов - отвърнах и добавих - математиката никак не ми е потребна! "Е,

Черната дъска в кабинета по естествена история

„Ще напиша някому в дневника намалено побегение

ама ха да видим кому!"

Щом се извърнеше гърбом учителят, Станчо правеше друга гяволия. Нали беше до самата врата, пресегваше се и с опакото на средния си пръст силно почукваше на вратата. Учителят подвикваше на Цики да отвори вратата. Станчо я отвареше широко и казваше, че няма никой. При повторното почукване учителят пъргаво изтичваше, отваряше вратата и виждаше, че никой няма... Цики си седеше невъзмутим, а ние се кискахме в шепите си. Най-често Цики правеше смехориите при учителя по религия Маню Манев (и той по-късно стана професор).

В шести клас при нас дойде уволненият кадет от Военното училище, а именно Георги Петров Гичев. Наричахме го Гичока. Той беше пълничък и бузест. Веднъж, чакйки пред кабинета по естествена история (Язджиев не допушаше преди часа си никого вътре), Цики стоеше опрян до стената и уж загрижено четеше от учебника. Гичока все обичаше да се боришка и да се задрява и се втурна с главата, наведен напред, да удари в корема Цики. Онзи обаче скришно го следеше и когато Гичока се засили, Цики ловко се отместил встрани, а Гичока така блъсна с глава стената, че падна възник, с насълзени очи и замаяна глава...

В следващия урок при Язата видяхме, че някой бе направил кръг на цокъла и написал: "Тук домата със главата щеше да пробий стената!"

Смяхме се и се сетихме, че Станчо бе писачът на римувания стих.

Години по-късно Станчо Станчев бе избран за съдебен заседател от блестящия юрист, председател на Върховния касационен съд Димитър Лозанчев. Неведнъж ги срещаш заедно тук или там из столицата. За жалост Станчо си отиде от масивен инфаркт, ненавършил пенсионна възраст.

Паметен случай ще остане (сочещ съотнoшението млади и граждани) следният: последните два часа от деня трябваше да бъдем на урок по рисуване при Панчев. той обаче отсъстваше, и ние, двадесетина души, потеглихме по ул. "11 август" нагоре към Боро (Борисовата градина). Разтворили яките, глумейки се помежду си, крачехме весело. А Христо Перфонов (Перфата) беше с цигара в устата. Забележете - той бе

егинственият пушач от 42-мата в класа

Вървим си ние, а един около петдесетгодишен гражданин ни чака наред ул. "11 август". Цом Перфата дойде пред него, гражданинът му пласна такъв шамар, че на Христо му паднаха и цигарата, и фуражката. Гражданинът: "Не те ударих заради отровата в устата ти. Твоя си воля. Триви се, цом искаш. Но те ударих заради това, че излагаш училището, което са завършили именити люде!..."

Отминахме посрамени и мълчаливи... Ами я си помислете, дали днес е възможно да се случи такова нещо.

Много мога да разкажа и за преподавателя ни по география Стоянов. Наричахме го Рабеша. Защото така бързо говореше, че вместо "разбериш ли ме", казваше "рабешма". Често, виждайки, че някой на последните чинове не мирува, той отиваше към него с думите: "Какво е туй ха-ха, хи-хи, рабешма. Я да дойде бащата, рабешма, че да го питам аз така ли те е учил той, рабешма!..."

Мога ли всичко да разкажа за тези пет гимназиални години. Много е. Може би трябва цяла повест да напиша. Ще спомена още чудесната ни учителка по немски език г-жа Консулова. Помежду си я наричахме "Баба Цуцулана". Като че ли сега я виждам - доста пълна, с очила, които свалеше като пише на дъската, и пак поставяше, когато се обърне към нас... Тази способна учителка беше 50-ина годишна, но ние, юношите, я наричахме с обидното днес "баба". Научихме немски език така добре, че като съм пребивавал в Германия, доста сносно съм се разбирал с тамошните хора. Забележителен беше и учителят ни по руски език Евдокимов. Той дори носеше грамофон с плочи, на които имаше записи на правилна руска реч и руски песни. От този наш преподавател научихме така добре руски, та и днес, когато гледаме руски филми, не ни трябва писмен превод...

Най-нелепите твърдения за храненето

Важността на храната - нейният състав, различните комбинации и ограничения са довели до създаването на много правила. За някои от тях обаче всъщност няма никакво основание, но предавани от уста на уста или тиражирани от някои медии, те са придобили широка популярност. Независимо от това е важно да знаем кои са най-нелепите неща, говорени за храните, за да може да не им се поддаваме.

КОГАТО МЛЯКОТО ИМА СИН ОТТЕТЪК, НЕЩО С НЕГО НЕ Е НАРЕД

В действителност е точно обратното - това мляко е най-полезно. В него има нисък процент мазнини и по-малко холестерол. В обезмасленото мляко се съдържа по-малко количество витамин А, но белтъчините са толкова, колкото в другите видове мляко.

В МЛЯКОТО ДОБАВЯТ КОНСЕРВАНТИ ЗА УДЪЛЖАВАНЕ СРОКА НА ГОДНОСТ

Това не е така. Тайната е в прилагането на високотемпературни технологии. Млякото буквално за секунди се нагрива до 135 градуса, а след това бързо се охлажда. Вредните бактерии загиват, а витамините остават. Това мляко може да се съхранява отворено в хладилник до 4 дни.

ЗА ДА ИЗЧИСТИМ ВОДАТА ОТ МИКРОБИ, Е ДОСТАТЪЧНО ДА Я ПРЕВАРИМ

Това не е вярно. Преваряването на водата не унищожава всички микроби, да не говорим за тежките метали, хербицидите, нитратите, фенола и нефтените продукти. Освен това по стените на чайника след преваряването на водата остават полезните соли на калция и магнезия.

КОНСЕРВИТЕ НЕ СА ПОЛЕЗНИ ЗА ЗДРАВЕТО

По отношение на месните консерви това е така, но при рибните - не съвсем. При изготвянето на консервите след продължителна термична обработка дори по-едрият кости стават по-меки и могат да се ядат.

По този начин се приема повече калций.

НЕ ТРЯБВА ДА СЕ ПЛУВА СЛЕД ЯДЕНЕ

Този мит се е появил преди половин век, когато американският Червен кръст е публикувал инструкция за спасяването на живота, в която се твърди, че този, който се хвърля във водата веднага след ядене, е заплашен от спазми в стомаха. Много спортисти днес твърдят, че по време на тренировките плуват на дълги дистанции веднага след ядене.

ВЛЮБЕНИТЕ ГУБЯТ АПЕТИТ

Вилли Пасини, професор по психиатрия и психология в Женевския университет, е решил да провери това твърдение и е провел изследване, което доказва, че апетитът на влюбените не само не изчезва, но дори се увеличава. Само един от четирима човека, отличаващи се с по-голяма чувствителност, губи своя апетит заради любовните преживявания.

ДЕЦАТА МОГАТ ДА БЪДАТ ХРАНЕНИ С ГЪБИ

Това не бива да се допуска, защото детският организъм не изработва ферменти, способни да преработват белтъчините, които се съдържат в гъбите. Ето защо сред децата по-често се срещат и натравяния. Токсиколозите отбелязват, че гъбите са не по-малко опасни и за възрастните хора, чийто организъм вече не е в състояние да преработва тежката храна.

ОТРОВАТА ОТ ГЪБИТЕ МОЖЕ ДА СЕ ОТСТРАНИ СЛЕД ПРЕВАРЯВАНЕ НЯКОЛКО ЧАСА

Това е заблуда - в повечето случаи отровата е термоустойчива. Някои смятат, че при натравяния с гъби помага алкохолът. Точно обратното, той задълбочава натравянето.

ХОРАТА С МАЗНА КОСА НЕ ТРЯБВА ДА ЗЛОУПОТРЕБЯВАТ С МАЗНА ХРАНА

Дори всеки ден да изпивате по цял литър зехтин, това няма да се отрази на структурата на

вашата коса.

СУРОВИТЕ ПРОДУКТИ СА ПО-ПОЛЕЗНИ ОТКОЛКОТО ВАРЕНИТЕ

Това твърдение не е еднозначно. Някои зеленчуци като патладжаните например съдържат отровни вещества, които стават безвредни след термична обработка. Освен това суровите продукти невинаги се усвояват пълноценно от стомаха.

МАРУЛИТЕ СА ЕЛИКСИР ЗА СТРОЙНА ФИГУРА

Действително те не съдържат калории, но обикновено не се употребяват в чист вид. А повечето салатни сосове съдържат много мазнини.

ЧЕРНИЯТ ДРОБ Е МНОГО ПОЛЕЗЕН

В него има много витамини, минерални соли и протеин, но също голямо количество мазнини и холестерол. Диетолозите смятат, че в черния дроб на рогатите животни се натрупват опасни количества химикали и хормони, попадащи в организма на животното заедно с храната.

АКО ХРАНАТА ИЗГЛЕЖДА И МИРИШЕ ДОБРЕ, ТЯ МОЖЕ ДА СЕ ЯДЕ

Това невинаги е така. Някои видове бактерии не променят външния вид, мириса или вкуса на продуктите. Затова, ако имате съмнения, по-добре не рискувайте.

ДЪСКИТЕ ЗА РЯЗАНЕ, НАПРАВЕНИ ОТ ДЪРВО, НЕ ОТГОВАРЯЛИ НА САНИТАРНИТЕ НОРМИ

Това твърдят най-често производители на пластмасовите дъски. В действителност разлика няма. Някои биолози дори смятат дървените за по-добри.

КАФЕТО ВЛИЯЕ ОТРИЦАТЕЛНО НА БРЕМЕННОСТТА

Доказано е, че кофеинът не влияе на развитието на плода и няма отношение към абортите. Но според последни данни бременните жени трябва да се

въздържат от кафето и другите напитки, съдържащи кофеин.

КАФЕТО ПОВИШАВА АРТЕРИАЛНОТО НАЛЯГАНЕ

Това е спорно. Някои данни показват, че 3-4 чашки кафе, равномерно разпределени през деня, ще повишат кръвното налягане, но същият ефект може да има и всяко вълнение или спор.

ЛИМОНИТЕ СА КИСЕЛИ, ЗАЩОТО В ТЯХ НЯМА ЗАХАР, А МНОГО ВИТАМИН С

В действителност в килограм лимони има повече захар, отколкото в килограм ягоди. А витамин С се съдържа в по-голямо количество в ягоди. Лимоните обикновено се препоръчват, защото

съдържат много други полезни вещества и притежават антимикробни и антисептични свойства. Именно затова те се използват при настинка, грип, ангина, възпалителни заболявания на лигавицата в устната кухина.

МОРКОВИТЕ СА МНОГО ПОЛЕЗНИ ЗА ОЧИТЕ

Те съдържат голямо количество бетакаротин, който се превръща в организма във витамин А и е необходим за ретината на очите. Но в черния дроб например има по-големи запаси на бетакаротин. Ако сте подвалстни, на някое от тези твърдения, знам, че само една статия няма да промени отношението към храната, но поне може да ви накара да потърсите повече информация по въпроса. А това вече е нещо полезно.

XXI Век ще е век и на фобиите?

3 а последните 10 години броят на видовете фобии е нараснал почти 3 пъти, от 300 за 1996 г. до 1030 за 2006 г. Покачила се е и средната световна "норма за тревожност" - от 10 на сто на 25 на сто, т.е. всеки четвърти човек страда от някакъв тип невроза, твърдят британски специалисти от Кралския колеж.

Психолозите отбелязват, че в днешно време най-много се страхуват младите хора на възраст до 30 години, като страхът за владава най-често хората с висока интелигентност.

НАУКАТА ВЕЧЕ Е ДЕФИНИРАЛА НОВИ ТИПОВЕ ФОБИИ

непознати допреди само десетина години: космикофобията - страх

от космически явления, например падане на метеорит; киберфобията - страх от работа с компютър, възрастните хора са страхуват да докоснат компютъра, за да не повредят нещо; прософобията - страх от прогреса, най-често опасения от това, че животът ще започне да се управлява от машини; хеленофобията - страх от научните термини, ако не разбере нещо, ще ме вземат за глупак; ергофобията - страх от работа, аз нищо не умея и ще ме изгонят от работа.

"Заслуга" за някои страхове има и все по-голямата популярност на рекламите по медиите. След рекламните послания някои хора страдат от верминофобия - страх от микроби; фалакрофобия - страх от оплешивяване; ритифобия - страх от бръчки; дисморфобия - страх от физическа непривлекателност; осмофобия - страх от мириса на собственото тяло.

Много от жителите на големите гра-

дове изпитват страх например да влизат в метрото. Парадоксално е, че в същото време те спокойно пътуват с кола, управлявана от неопитен водач или по лоши пътища.

Ако изброите дотук страхове ви се струват обикновени и нищо ново, споменаваме, че съществуват и някои по-екзотични фобии: аблютофобия - страх от миене и водни процедури; апопатофобия - страх от ходене в тоалетна; базофобия - страх от ходене; хедонофобия - страх от наслаждаване; метрофобия - натрапчив страх от поезия; спектрофобия - страх от огледала; ерейтофобия - страх от изчервяване, и накрая фобифобия - страх от възникване на страх.

Дотук добре с информацията, единственото, което може да си пожелаем, е нашите фобии да са нещо по-лесно, за да не ни вредят много, когато им се поддаваме.

Целувката означава много повече за жените

Те търсят романтика и бъдещ партньор,
а мъжете - най-вече секс

Целувката не само означава повече за жената, но тя гледа на нея и по друг начин, показва допитване до над 1000 души, проведено от американски психолози. Голямата част от анкетираните жени определят целувката като жест на желание за близост с потенциалния партньор и интимност, която ще им позволи по-добре да преценят перспективата на евентуална връзка с него.

За мъжете целувката е без

такова значение, те я приемат просто като начален етап в подготовката за секс, твърдят учените от Държавния университет на Ню Йорк.

Жените определят целуването като особено важно и по време на цялата връзка, докато за мъжете то не е необходимо дори като прелюдия към сексуалния контакт.

Въпреки това именно представителите на силния пол са тези, които предпочитат страстната целувка, докато за же-

ните е най-важно да бъдат целувани, а не толкова как.

Според американските психолози резултатите от анкетата не са учудващи. Мъжете по принцип са по-повърхностни в любовта и секса. Самата природа ги е създала винаги готови да правят секс. Жените са по-отговорни и много по-често мислят за последствията. Затова и те имат нужда от повече време, за да определят един потенциален партньор като перспективен или не.

И ароматите влияят на съня

Ароматите, които човек усеща, докато спи, влияят както на качеството на съня, така и на сънищата - твърдят изследователи от Хайделбергския университет в Германия.

В изследването си немските специалисти са използвали приятни аромати например роза и неприятни миризми - на развалено яйце, които са били вдихвани от участниците в експериментите по време на сън.

Оказва се, че неприятните миризми предизвикват и сънища с отрицателна емоционална окраска, докато ароматът на цветя точно обратното, стимулира спокойния сън и радостните сънища.

Настоящото изследване е първо по рода си, тъй като досега медицината не е разполагала с научни данни за евентуалното въздействие на обонятелната функция върху качеството на съня. Според учените неприятните

миризми дразнят лигавицата на носа. Това е причина за изпращането на сигнали в мозъка, които предизвикват неприятни усещания и даже събуждане. Приятните аромати от своя страна поддържат дълбоката фаза на съня и дори предизвикват приятни усещания. Немските специалисти вече планират да използват получените резултати за разработването на специална терапия срещу безсънието и повишената тревожност.

Социалните мрежи подобряват интелекта

Военните видео-и компютърни игри, както и социалните мрежи и кръстословиците подобряват интелекта. Писането на sms-и, микроблогингът и гледането на клипове - напротив, те нанасят вреда, защото от-

слабват паметта. Това е заключението на учени от университета "Стерлинг" във Великобритания.

Те са съставили специална програма Jungle Memo, която тренира паметта и са я изпробвали на ученици от 11 до 14 години. Осем седмици след

Същото важи за някои видео- и компютърни игри, но не и за микроблоговете, sms-ите и видеоклиповете

експеримента при участие в него е било установено забележимо покачване на показателите на IQ-тестовите. Подобрили са се и резултатите на различни тестове за грамотност и способност за количествено мислене.

Експертите отбелязват, че т.нар. работна памет се тренира добре чрез игрите-стратегии, в които се изисква планиране на действията. Също толкова полезни са и решаването на логически задачи и общуването в социалните мрежи. Негативен резултат обаче е дало използване-

то на системите за микроблогинг, sms-ите и гледането на видеоклипове в мрежата. Според учените в микроблоговете се получава "заливане с информация от твърде лаконични съобщения, над които няма нужда да се мисли, което води до разконцентриране и липса на мисловна дейност". Интензивната обмяна на sms-и пък понижава IQ-то, а от дългия престой пред екрана в гледането на клипове се стига до нарушаване на способността за концентрация и внимание в комбинация с хиперактивност.

Ако отпуската е била недостатъчна

Да, в сезона на отпуските понякога усещането за потиснатост преди началото на почивката се заменя от депресия след нея, твърдят специалистите. Затова ни съветват: почивайте пълноценно поне две седмици, но не забравяйте, че след това отново трябва да се работи, защото това, което човешката психика преодолява най-трудно, са резките и драстични промени. Добре е след почивката да се започне с дейности, които не изискват максимална концентрация на вниманието и умствени усилия. Първият ден отново на работа може с пълно основание да

бъде наречен преходен. Разкажете на колегите си за приятните моменти от отпуската, покажете снимки, раздайте им сувенири.

Добре е да кажете лично на близките ви хора, че вашето раздрознение не е свързано с вашето отношение към тях, а точно обратното - необходима ви е любов и подкрепа. Ако скуката и мрачното настроение все пак са ви обхванали, опитайте се да намерите собствени "ресурси на позитивност". Това е строго индивидуално, някои се успокояват с продължителни разходки, други чрез скокове с парашут. Физическите уп-

ражнения също помагат за повдигане на тонуса. За тази цел не е необходимо да вдигате тежести или с часове да бягате по алеите из парка.

Започнете със статични упражнения. Легнали по гръб на дивана, свийкайте ръце и повдигайки крака, се опитвайте да се задържите в това положение няколко минути. Добре ще е, ако успеете да повторите това поне пет шест пъти. Сутрин ставайте с 20-30 минути по-рано от обичайното - това ще ви даде допълнително време за преосмисляне на ценностите, свикване с новата обстановка и... с мечтите за следващата отпуска.

Работата ни прави по-щастливи

Съществува предел на щастие, към който всеки трябва да се стреми, съветват психолози

Добре подбраната работа, която пасва на способностите и манталитета на човека, носи чувство на спокойствие и равновесие, а липсата на работа е толкова опасна, колкото изпущването на 400 цигари дневно, твърди Мансел Айлуърд, професор в Университета в Кардиф. Особено опасна, според учения, е липсата на работа за мъжа - безработните мъже 40 пъти по-често извършват самоубийства, отколкото работещите техни връстници, а също така по-често страдат от депресия, боледуват и умират на по-ранна възраст. Айлуърд смята, че едно от задълженията на лекарите трябва да бъде да разясняват значението на работата за живота на пациентите, да им помагат при избора на професия и работно място, а не просто да изписват болнични листове. Изследването на групата психолози начело с проф. Айлуърд показва, че хората стават по-щастливи и след спечелване на лотария или друга награда, но скоро равнището на щастие, което те изпитват, спада до това преди печалбата. Докато при наличието на подходяща работа човек поддържа постоянно високо равнище на удовлетвореност, което се отразява и на здравословното му състояние. Началниците също могат да допринасят за удовлетворението на своите служители, като намерят най-доброто място за всеки в колектива и това е свързано със съответното количество отговорности. Хората се наслаждават на своята работа, когато притежават и определен контрол върху това, което правят. Някои не са удовлетворени от своята дейност, но в действителност те са заобиколени от колеги и усещат своя принос. Ученият отбелязва и повишаването на опасността от сърдечносъдови заболявания, диабет и рак при безработните. Британските специалисти смятат, че съществува определен праг на щастие, след който човек не може да бъде по-щастлив, като цитират и друго изследване, проведено в САЩ, което показва, че хората, получаващи повече от 16 000 долара месечно, не стават по-щастливи, ако започнат да получават повече, а дори се наблюдава обратна тенденция. Нашата способност да се чувстваме щастливи е генетична и вроденото пределно ниво на щастие не може да се преодолее, както не е възможно да станем по-високи. Човек трябва да се стреми да поддържа това равнище с помощта на работата си, тесните връзки със семейството и наличието на духовни ценности.

Булевард подготви ГЕРГАНА АЛЕКСОВА

Един млад лекар влиза забързан в моргата и спира пред един труп:

- Имам чудесна новина за вас! Не ви е спрял пулсът, а моят часовник!

Баба Меца върви из гората и среща вълка, целия проскубан, насинен, с кръв по козината. Пита го:

- Вълчо, що си такъв, бе? А той:

- Като си вървах през гората, гледам зад един храст Червената шапчица. Показе се, скрие се. И аз скочих в храста да я ям. А тя, като ме подметна - бой, бой и виж сега на какво приличам. - Така е Вълчо - каза ла баба Меца - като бъркаш Червена шапчица с червена барета...

Туристи отиват на езерото Лох Нес с надеждата да видят известното чудовище. Сядат в един бар на брега, говорят си и чакат. По едно време единият попитал бармана:

- Кога обикновено се появява чудовището?

- Най-често след петото голямо уиски.

- Прасчо, снощи те сънувах!

- Сам ли?

- Не, с гарнитура!

Учителката на Иванчо изпраща до майка му бележка, в която пише: "Иванчо е много умно и живо момче, но прекарва по-голяма част от времето си в мисли за секс и момичета..."

Майката на Иванчо отговорила на бележката още на следващия ден: "Ако намерите някакво разрешение, моля споделете го с мен. Аз имам същия проблем с баща му."

Какво ли не ражда всенародната борба против корупцията, един приятел се жалваше, че в някакво село полицаи го спрели за превишена скорост, поискал той да ги почерпи, а те му казали:

- А не! Ние рушвет не взимаме, ама ако искаш отсреща, в кафето, може по едно кафе да ни вземеш. Кажи на момчето на бара, че са за нас, то знае как ги пием.

Отишъл оня, казал: - Две кафета за полицаите откън! Вие сте знаели как ги пият.

Направила девойката кафетата, подала ги: - Ето кафетата. Дължително четирисет лева...

Две приятелки си говорят:

- Моят приятел, с който сме пет години вече, най-после заговори за брак!

- И какво ти каза?

- Че има жена и две деца.

Син чува, че към стаята се приближава майка му. Бързо хвърля цигарата, пръска с освежителя за въздух и когато влиза майка му, казва:

- Мамо, не съм пушил! Честна дума!

Майката отегчено отговаря:

- Сине, пий, пуши, води си приятелки вкъщи, даже доведи някоя да живее тук! Само си намери жена, все пак си на 42!!!

По време на война. Капитан се изправя пред войниците точно преди решаващата битка, за да им вдъхне кураж.

- Ето там - казал той и посочил към фронта - е врагът! А врагът се опитваше да направи нещастен живота на всички ви! Врагът се опитваше да ви убие ден след ден през цялата тази дълга война!

Един редник изскочил от окопа и изви-кал:

- Господи! Знаех си, че готвачът не е от нашите!

Командирът пита касиера:

- Къде държите парите на полка?

- В здрава кутия.

- Надеждна ли е?

- Абсолютно! Никакъв ключ не може да я отвори.

- А вие как я отваряте?

- С кламер.

- Защо откраднахте автомобила? - пита съдията обвиняемия.

- Мислех, че няма собственик.

- И защо така мислихте?

- Беше пред гробищата...

Една блондинка била изнасилена. В участъка полицаи я пита:

-Е, добре, а вие не се ли отбранявахте?

-О, не, не бях в състояние - лакът ми не беше още изсъхнал.

Посред нощ в дома на свещеника звъни телефонът:

- Ало! Изпратете четири бутилки бира на улица "Хондурас" номер три ...

- Извинете ...

- Нали това е кафене "Златната гъска"?

- Сеньор, аз съм свещеник...

- Но, падре, какво правите по кръчмите толкова до късно?

- Срещала ли си някога мъж, който само с едно докосване да те е

разтрепервал цялата?

- Да, вчера.

- И кой е той?

- Зъболекарят.

Забелязах, че плачехте, когато изпълнявахте романи от Шуберт. Вие навярно сте немец?

- Не, аз съм учител по пеене...

Двама наркомани вървят по крайбрежната улица, а срещу тях - двама полицаи. Полицаяте ги спират и питат:

- Момчета, да сте виждали тук един труп?

- Не, нищо не сме видели.

Полицаяте отминават. Наркоманите разрешават тревите около реката и сритват безжизнено тяло във водата:

- Плувай си спокойно

също, а резултатите са различни.

- Какво имаш предвид?

- Например, когато си измие лицето, мъжът изглежда по-добре. А жената...

Запитан защо не допусна жени в оркестъра си, Артуро Тосканини отговаря:

- Ще ви обясня: жените изобщо не стават за оркестър. Ако са хубави, дразнят оркестрантите, ако пък са грозни, дразнят мен!

Млада жена се завръща от лекар и с радост съобщава на мъжа си:

- Докторът казва, че няма нищо обезпокоително! Напротив, каза ми, че имам много хубаво тяло!

- Бих ти го казвал и

- Разбрах.

- Хайде отивай да пробваш.

След няколко минути момчето се връща смутено:

- Ще ми се смееш, но те наистина имаха ръкавици.

Тъст се разминава със зет си по стълбите на блока и го пита:

- Змията горе ли е?

- И двете са вкъщи.

Служител се обръща към своя пряк началник:

- Шефе, бих искал да отида на погребението на тъща си.

- Ех, а кой не би искал! - въздъхнал началникът.

Попитали малката Нора какво би направила, ако има много пари.

- Ще си купя бяла рокля, бели обувки, бели чорапки и бяла шапчица!

- И после какво?

- Ще ги цапам, ще ги цапам, ще ги цапам...

Две мутри си говорят:

- Да ти кажа, брато, купих на жената шевролет, разби се тя с 200 км в час в една стена и сега съм свободен, разбираш ли, по цяла нощ ходя по жени!

- Суперидея, брато, и аз ще пробвам!!!!

След седмица:

- Стана ли далаверата, брато?

- Абе нищо не стана, жена ми се разби с колата, ама нищо й няма!

- Ами пробвай с мерцедес...

След още една седмица:

- Жена ми направи мерцедеса на парчета, ама на нея

нищо й няма!

- Пробвай тогава с ягуар!

След още една седмица:

- Какво стана, отърва ли се от жена си?

- Чиста работа, брато, трябваше с това да започна. Тоя ягуар я разкъса още в гаража!

Един се оплаква на приятеля си:

- Напоследък ме мъчат никакви еротични сънища.

- Че защо пък се мъчиш от тях?

- Ами всичките са на немски...

По време на студена война американците се готвят да изпитват нова балистична ракета.

Развързват установката на тайно място в гората, подготвят се за старт. На близкото дърво стоят две

гарги и си говорят:

- Ще излети.

- Няма да излети.

- Ще излети, бе!

- Няма да излети.

Изстрелват я, ракета-

та се издига на стотина метра във въздуха и се взривява. Едната гарга казва:

- Ей, вярно бе, не излети.

Другата застава мирно и козирува:

- Служа на Съветския Съюз!

В басейна. Треньор учи блондинка да плува по гръб:

- Давай, давай с ръцете, дишай...

- Да, да... Тренер, а ако си извадих пръста, наистина ли ще потъна?

Отива един в публичен дом. Избира си момиче и прекарва с нея фантастична нощ. На сутринта отива при шефа на публичния дом и пита:

- Колко дължа?

- Нищо... Бяхте страхотен!

- Какво? Цяла нощ секс със страхотно момиче и не плащам нищо?

- Нищо. Даже това е за вас! - и му подава 500 лева.

Човекът се шашнал - не стига, че си изкарал супер, ами и 5 стотачки напред. Още същия ден разказал на всички свои приятели. И един от тях решил и той да отиде. И той изкарал страхотна нощ, и на сутринта пита:

- Колко дължа?

- Нищо, бяхте страхотен! - и му дава 100 лева.

- Благодаря - казал човекът. - Но имам един въпрос: Защо получавам 100 лева, а моят приятел е получил 500?

- Вчера всичко вървеше по телевизията, а днес само в интернет.

Господин началник, моля да ме освободите от работа следобед!

- Защо?

- Баба е много тежко болна.

- Баба ти май се разболява на всеки футболен мач?

- Може би имате право. И аз започнах да я подозирам.

Капризен иска развод.

- Господине, защо искате да се разведете след 15 години брак?

- Господин съдия, първата година бях много щастлив. Жена ми ме посрещаше с усмивка и ми носеше пантофите, а кучето лаеше от радост. Сега е точно обратното. Кучето ми носи пантофите, а жена ми започва да лае...

- Не разбирам какъв е проблемът ви, господине! И сега, и преди вие сте получавали едни и същи услуги...

Еврокласици

- ДА ВИ ПОДЪРЖА ПЕШКИРА, ДОКАТО ПОДПИШЕТЕ

но, пич, прикрихме те!

Лекар се кара на медицинската си сестра:

- Не може ли да си пишеш рецептите за манджи на нещо друго, а не на моите бланки? Ето, пак ми се оплаква един пациент, че в аптеката му приготвили яхния!

Жена казва на мъжа си:

- Мислиш ли, че пушенето ти действа добре?

- Убеден съм. Веднага, щом запаля цигара, майка ти излиза.

Разговор между политици:

- Как мислиш? Какъв е по-добре да бъдеш - глупак или плешив?

- По-добре глупак. Не се забелязва толкова.

Понякога мъжете и жените правят едно и

аз, ако всеки път, когато се събличаш, ми даваш по два лева!

Семейството вечеря. Изпод масата изпъзлява една хлебарка, засуква мустаци и казва:

- Извинете, че ви прекъсвам, но не бихте ли пръснали малко Райд под хладилника? Синът ми се жени, та искаме да направим главите ...

Двама тийнейджъри си говорят:

- Знаеш ли, срамувам се да питам за презервативи в аптеката.

- Ще те науча какво да правиш. Влизаш и питаш "Имате ли гумени ръкавици?". Те отговарят "Не". Тогава ти им казваш "Дайте тогава нещо подобно, може и десет презерватива да си наденем на пръстите". Разбра ли?

Тарзан

Разкош

Петър СОФРОНИЕВ

Миланка отиде в кухнята при съпруга си Милан и го погледна някак разнежено. Дори го погали по главата, по посока на клепналите му уши.

- Милане, днес е годишнината от сватбата ни!- пропя тя. - На такъв празник истинският съпруг пренебрегва кризата и изненадва половинката си, подарък и дарява...

Милан погледна уплашено, сякаш го бяха хванали с половинка гроздова под мишница:

- Миланке, в мое лице ти виждаш любящ съпруг, който даже и всичките си мъжки задължения изпълнява тук - под общия семеен покрив.

Миланка остана недоволна от отговора:

- В друга посока направлявам разговора, Милане. Който обича, той дарява, и сюрпризира жена си. Особено по такъв повод! Заслужавам поне един романтичен сюрприз. Заведи ме една вечер в сладкарницата, в която се състоя преди две десетилетия първата ни среща. Да се отдадем на спомени, да изядем по нещо сладко, че после да ни стане още по-сладко, когато си легнем.

Милан прие думите на половинката си тревожно:

- Одобрявам идеята ти, обаче тя е неизпълнима. От някогашната наша сладкарница "Теменуга" направиха някакво много луксозно заведение, "Айдуците" се казва. Нещо между винарна, механа и център за извънбрачни кръстоски. Заведа ли те там, ще трябва за едни кюфтета да изръсва сумата, която едвам заделих за летни гуми на фиата. А знам ли и каймата им каква е в това заведение!? Само това остана - да си натровя половинката точно когато най-пламенно я обичам.

Миланка погледна твърде недоволно:

- Добре тогава, напоследък за пътешествия си мечтая. Свят искам да видя, с друга култура да се запозная, че после да разказвам на колежките си интересности за екзотични преживявания, а те да ми завиждат... Почерпи своята мила с екскурзия с кораб примерно...

Милан стана от стола, готов за отбрана.

- А бе, като си представя, че и онези на "Титаник" бяха тръгнали да се забавляват, тръпки ме побиват...

- Тогава, Милане, купи ми компютър, скъпи мой, единствен - реши да не се предава Миланка.

Съпругът погледна направо уплашено.

- Ще започнеш късно вечер да ми влизаш в разни сайтове за запознанства, както правят твоите колежки. И ето ти - вместо приятен подарък - развалено семейство. Най-вълшебният подарък за теб ще са домашни пантофки. С декоративни розички отпред. Разкош!!! В комплект с кухненската престилка, която ти взех преди две години, ще се почувстваш истинска царица в кухнята. Както може да те докара само един пламенно влюбен съпруг! В края на краищата по празниците красивите жестове на любящите съпрузи, те са това, дето крепи красотата в семейството!

Всички подкупи на едно гише!

Въвеждат европейска организация
в обслужването на населението

Отдадени изцяло на грижата като как все по-комфортно и експедитивно да обслужват гражданството, в община Голяма средна чешма е въведена услугата "Всички подкупи на едно гише".

- Занапред гражданството няма да се реди и да чака с часове пред вратата на този или онзи чиновник, а ще получава разрешение на проблема си буквално за

броени минути! - заяви с гордост кметът на общината Кочо Бимбалов Башфиданов. - За нас Европа е пътеводна звезда в борбата за все по-качествена работа с населението! Хвала на общини, като тази в Голяма средна чешма.

Наш кор.: Мавруд ФИЧЕВ -
КорупционерчетоДОБРА НОВИНА:
РЪСТЪТ НА БИТОВИТЕ КРАЖБИ
СВИДЕТЕЛСТВА, ЧЕ СЕ ЗАМОГВАМЕ.

АКО ПРОЧЕТЕТЕ НЕЩО ТАКОВА В УТРЕШНИТЕ ВЕСТНИЦИ, НЕ СЕ УЧУДВАЙТЕ!

Рашко СТОЙКОВ

МИНИСТЕРСТВОТО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ СЪВЕТВА:
НЕ ЦЕЛУВАЙТЕ ДУПЕТА БЕЗ СЕРТИФИКАТ ЗА ГОДНОСТ!

ОЗДРАВЯВАМЕ - 1300 АПТЕКИ ЗАТВОРЕНИ ПРЕЗ ПОСЛЕДНАТА ГОДИНА!

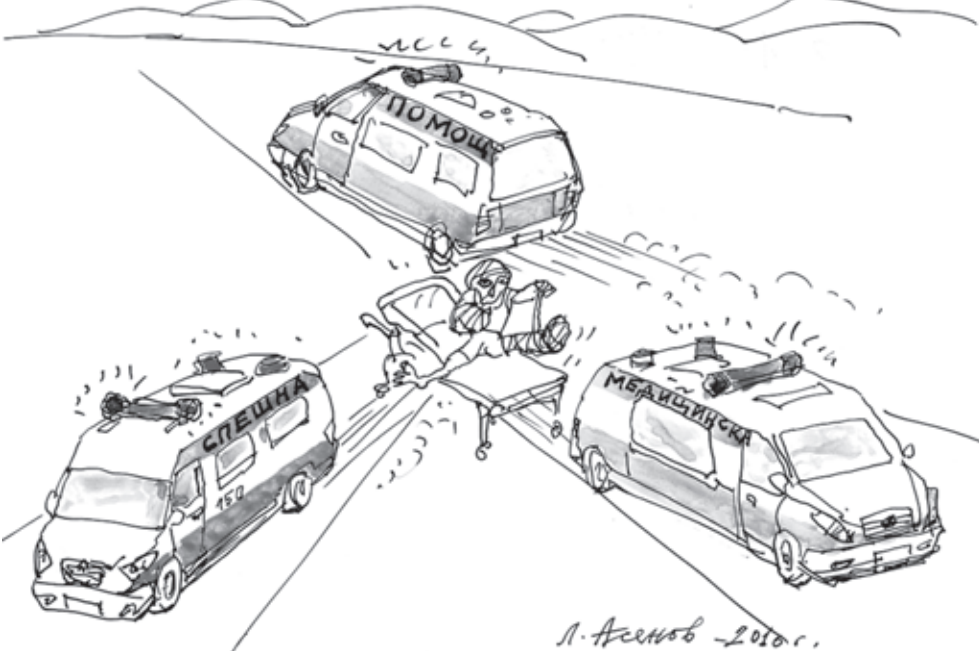
НИКОЙ ВЕЧЕ НЕ СТАВА ЮДА ЗА 30 СРЕБЪРНИКА!

ЗАВОДЪТ ЗА ИЗГЯРЯНЕ НА БОКЛУКА СЕ ОТЛАГА ПОРАДИ ЛИПСА НА БОКЛУЦИ!

Б.Б.: НИЩО НЕ Е НАПРАВЕНО ПРЕЗ ПОСЛЕДНИТЕ ДВАДЕСЕТ ГОДИНИ. ДОБРЕ,
ЧЕ АЗ СЪМ СЪЗДАДЕН ПРЕДИ ТОВА, ТА ДА НАПРАВЯ НЕЩО ГОЛЯМО СЕГА!

ПАТРИОТИ ГРАБЯТ РОДИНАТА БЕЗКОРИСТНО!

Людмил АСЕНОВ

Л. Асенов - 2010 г.

ПОСОКА И ЦЕЛ НА ЗДРАВНАТА РЕФОРМА

На един мой приятел жена му се казваше Неси. А неговото име беше Чудомир. Тя го наричаше на галено Чуди. Обясняваше ми, че е кодирано, идвало от чудовище. Той на нея си й викаше Неси без никакви притеснения. Защото нямаше никакво понятие от шотландската легенда. То той и български говореше с известно притеснение и всяко изречение завършваше с фразата "... разбийш начи". А иначе беше професор по нещо много сложно, но по такава специалност, където да знаеш български не е задължително. Изобщо такава специалност, че направо да му завидиш. На международните конференции не се нуждаеше от преводачка, защото нямаше какво да се превежда. Той вадеше своите чертежи там и снимки, сочеше с показка към екрана, а всякакви там японци и норвежци клатеха глави и викаха на немски: я, я!

Неси твърдеше, че Чуди е изпил толкова нейна кръв през съвременния им живот, та сега тя има анемия. Чудомир пък твърдеше, че Неси е ангелът на неговия нелек, но плодотворен жи-

вот, макар, между нас казано, разбийш начи, така говореше Чудомир при нашите срещи: Неси е чудовище. Не се и опитах да го информирам по въпроса за чудовищата и специално за шотландската Неси. Щото имам и друг приятел, чиято жена се казва Петранка. И какво? - чудовище, та чудовище. А как да оспоря думите на Чудомир - хем ангел, хем чудовище! Чудомир казваше: теоретически не може, а на практика се оказва

таналите. Ето, онзи, на когото жена му се казва Петранка. От липса на пари, защото беше багерист, а багерът се счупи, той, мъжът на Петранка, отиде и стана охранител на една банка нощно време. Охранява я, охранява я и като му омръзна, взе, че я обра. Сега е в затвора. Вика, че жена му е чудовище и не му идва редовно на свиждане да му носи ножчета за бръснене и носни кърпи. Твърди, жена му,

чудовището Петранка, че ножче за бръснене не му носи, за да не би Кирчо, така се казва мъжът на Петранка, да си пререже веригите и да избяга от затвора. А после ходи го търси. Особено за издръжката на децата. То и преди да го опандизят той никакви пари въщи не носеше, но, нали знаете, надеждата умира последна.

Надеждата умира наистина последна. Но и надеждата е едно чудовище - познавах една мома преди години с такова име. Лелеее! Добре, че баба ми, умна жена, ме извести: Божи-дарчо, бягай от това момиче, то е чудовище. И аз избягах. Заради това - ей ме на сега: здрав и читав.

ЗА ЧУДОВИЩАТА

Бождар ТОМОВ

може. Чудовище с крила. Това не се ли нарича Змей, питам го. Не, отвръща Чудомир - змеят е добро кротко животинче, което ляга в краката ти и ти го погалваш между ушичките. Неси е съвсем друго, опитай се ти да я погалиш между ушичките. В момент, когато парите ни са се свършили. А те се свършват по-често, отколкото се получават.

Това, викам си, чудовищата са доста разглезен народ - ту парите им се свършват, ту идеите. А какво да правим ние, ос-

Ние от
помощното
или
Бавноразвиващи
се европейци

Тия дни се замислих за проблемите на Европейския съюз. Един от основните проблеми на Европейския съюз е, че няма правилен подход спрямо нашата държава. Методиката му е сбъркана. Сега ще обясня какво имам предвид.

По не знам какви причини и обстоятелства, но като малък ме записаха в помощно училище. Порано се е наричало училище за бавноразвиващи се, но понеже тая формулировка била обидна, по мое време на училището му викаха помощно. Та каква методика прилагаша спрямо нас - питомците, учителите в това помощно училище? Много правилна методика! Цяла седмица, всеки ден, от сутрин до вечер ни пишеха на дъската с тебешир буквата "а". И ни питаха:

- Коя е тая буквичка, деца?
От третия ден нататък ние отговаряхме хорошо и правилно:

- Тая буквичка е "а"!
Следващата седмица пишеха на дъската буквата "б". И пак ни питаха:

- Коя е тая буква бе, идиоти?
До третия, най-много до третия ден ние отговаряхме хорошо и правилно:

- Тая буква не е "а"!
А след третия ден отговаряхме още по-хорово и още по-правилно:
- Тая буква е "б"!

И така за има-няма една година научихме азбуката. Благодарение на тая правилна методика аз лично каквото съм запомнил, съм го запомнил за цял живот, получих солидно образование и съм готов даже финансов министър да стана, нищо че приличам на олигофрен. Но да се върнем на проблема на Европейския съюз. Неговата грешка е, че ни затрупва, направо ни зарива с прекалено много информация, прекалено много забрани, прекалено много неща иска да знаем. Например - не бива да се краде от еврофондовете, чиновниците не трябва да взимат подкупи, полицията да не сътрудничи на мафията, съдиите да бъдат обективни и безкомпромисни, министрите да не се корумпират...

Еее, ама чакайте бе, хора! Толкова много неща наведнъж! На нас харддисът ни е мъничък, не можем да поемем такъв куп информация от раз! Карайте поред и постепенно! Една година - един урок! Първата година - не кради! Втората година - не лъжи! Третата - вкарвай бандитите в затвора! Четвъртата, петата, шестата... И ще видите, че за десетина години ще станем истински отличници! Досуц възпитаници на помощно училище!

От редактора

Оставете Яворов, пощадете Мина!

Борис ДАНКОВ

Мине не мине време и току някой литературен "изследовател" или "преоткривател" ще запокити я бомбичка, я кърфисек в медийното пространство. Веднъж върху "недогялния" Никола Вапцаров, втори път против "заблудения" Александър Вутимски, трети път подир мъченическата сянка на Змей Горанин... В тази "литературна" надпревара няма никакво правило. Изваждат се на бял свят неизвестни досега "документи", четат се и препрочитат протоколи от полицейски разпити, "автентични" сведения на покойни "свидетели" и анонимни душеприказчици. Изтръсква се прахолякът на мухлясали архиви, рови се в мръсното бельо на отгавна забравени истории и пикантни случки. Важното е да се заинтригува читателят, да бъде накаран да прочете сензационната "новина". Без оглед на това - на каква цена ще стане това и какво ще заплати той за поредната халтураджийска боза.

Така е и в поредния брой от жълтото седмично издание на наш всекидневник, в което известният литературатор и епистоларен колекционер Стефан Памуков е надминал и себе си в своите тенденциозни сазомазохистични твърдения. Мина била тормозена от Яворов и това било безспорен факт, тъй като той ѝ поискал писмата си до нея, като ѝ върнал и нейните. И откъде издателят на писмата на Мина и биографист на лейди Даяна е стигнал до този умотопречателен извод? Ами от писмо на поета до сестра му, в което той споделял, че изпитва неприязнено чувство към семейството на Мина.

Като голям "известител" на толкова много писателски тайни и любови Ст. Памуков би трябвало да знае какво стои зад интимната загадка Яворов-Мина. Но вместо да назове истината, той предпочита да хвърли пикантната бомбичка, с която да омърси паметта на поета и да окаля образа на Мина. Дали "заслугата" за това е негова или на редакторите от жълтото издание остава неизвестно? Сякаш има някакво значение кой хвърля калта и кой я разнася. Оставете паметта на Яворов на мира, пощадете духа на Мина!

ПЛАСТИКА

Александър Хайтов се представя в „Минерва“

Известният скулптор Александър Хайтов, син на големия български писател Николай Хайтов, ще се представи в галерия "Минерва" със своя изложба, в която ще бъдат подредени 15 малки пластики от бронз - научи ДУМА от художника. Това са мои нови работи от последните една-две години, които и в момента продължавам да доизкусуриявам - сподели скулпторът специално за нашето приложение ПЕГАС.

Пластиките ще бъдат изложени в престижната галерия "Минерва" в гранд хотел

"София". Експозицията се открива във Вторник, 14 септември, от 18 часа и ще бъде отворена до 11 октомври т.г.

Александър Хайтов е известен с множеството си скулптурни композиции и пластики. Негово дело е паметникът на Николай Хайтов в Смолян, паметникът на Добри Войников в Шумен, монументът на Вили Казасян в Банско и др.

Негови творби са собственост на Националната художествена галерия, СГХГ, на художествените галерии в Пловдив, Смолян, Стара Загора и Шумен, както и на редица колекции в чужбина.

МЕТРОНОМ

Гала концерт с Пражката камерна филхармония

Нов симфоничен оркестър и Пражката камерна филхармония ще изнесат утре от 19 часа в зала "България" голям концерт, посветен на 150-годишнината от рождението на световноизвестния композитор Густав Малер и 90 години от установяването на българо-чехословашките дипломатически отношения - научи ДУМА от сайта на Нов симфоничен оркестър.

В концерта е включена симфонична сюита "Приказка" на Петко Стайнов, концерт за обой и малък оркестър на знаменития чешки композитор Бохуслав Мартину и Симфония щ. 4, G dur на безсмъртния Густав Малер.

Нов симфоничен оркестър, под диригентството на маестро Росен Миланов, не се нуждае от представяне. През отминалия сезон той се представи на музикалния подиум с няколко внушителни концерта в Карнеги хол и премиерата на "Буржоата благородник" от

Рихард Щраус през м. юни (за което ДУМА писа в брой 126 от 5 юни т.г.). Своя 20-и сезон оркестърът ще открие на 23 октомври с програма Брамс - Концерт за цигулка.

Пражката камерна филхармония със своята 16-годишна

история има зад себе си множество музикални изяви и участия. Сега тя ще се представи под диригентството на Мартин Клепетко. Солисти на концерта ще бъдат Владислав Боровка, обой и Антония Иванова, споран.

ФЕСТ

Ден на еврейската култура у нас

Ицхак Финци от сцената ще весели публиката на еврейския празник

Традиционният Европейски ден на еврейската култура ще бъде отбелязан утре в Борисовата градина, съобщиха за ДУМА

КРИЗА

Полската книга вече обложена с ДДС

От 1 януари 2011 г. полската книга ще бъде обложена с 5-процентов ДДС - научи ДУМА от тиражния полски всекидневник "Газета Виборча". Досега Полша, заедно с Великобритания, беше сред европейските страни, които имаха нулева данъчна ставка върху книгоиздаването.

От приемането си в Европейския съюз на 1 май 2004 г. поляците успяват да си извоюват правото тяхното книгоиздаване да не подлежи на данъчно облагане. През 2007 г. Полша успя да продължи тази своя привилегия до края на 2010 г.

За сравнение - българското книгоиздаване се облага с 20-процентов ДДС. В продължение на години всички

опити тази ставка да бъде намалена се оказаха неуспешни, включително и по време на управлението на тройната коалиция. През 2008 г. настояването на българските книгоиздатели да бъде поне намален ДДС върху книгата бе посрещнато с категоричен

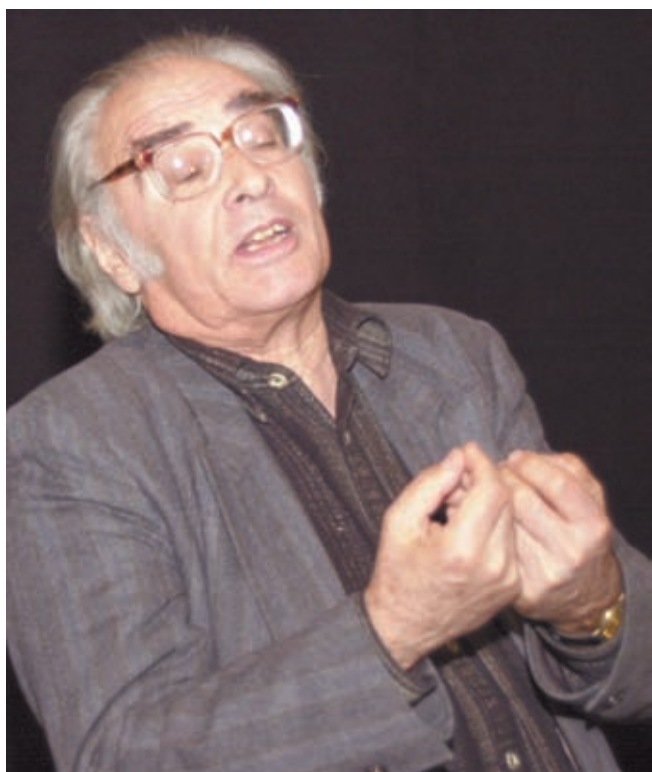

отказ от тогавашния финансов министър Пламен Орешарски, който мотивира отказа си с това, че и "други ще поискат" подобно намаление. Тогава не последва никаква инициатива и от МК. Още по-малко през изминалата година от управлението на ГЕРБ, когато бе ликвидирана напълно дирекция "Книги и библиотечно дело".

Това полско решение е резултат от натиска на ЕС за въвеждане обща система на ДДС, включително в книгоиздаването. Независимо от това обаче някои "привилегировани" страни като Испания, Италия, Германия и Франция продължават да имат понижен ДДС за книгата - припомнят полските медии.

Духовните беседи на Антон Дончев

Академик Антон Дончев - писателят, духовният наставник и будител на нацията

Съдбата бе така благосклонна към мен да ме срещне, а даже и сприятели с някои от най-големите български писатели, творили през последния половин век. Блестящи поети, литературни критици и изследователи, автори на детска литература... Особено интересни като личности и увлекателни като събеседници са дузината белеетристи, без които не можем да си представим лицето на българската литература, както и цялостното духовно оцеляване на нацията в тъй преломните години в края на XX и началото на XXI век. Става дума за творци като Николай Хайтов и Йордан Радичков, Богомил Райнов и Генчо Стоев, Дончо Дончев и Виктор Пасков, Вера Мутафчиева и Дико Фучеджиев...

Има обаче един майстор на родното слово

един посветен в мистериите и загадките на отечествената история, с когото провидението нареде да пътувам нашир и дълж из почти всички кътчета на отечеството - Антон Дончев. За последните четиринадесет години, откакто бе създадено издателство "Захарий Стоянов", сме имали над осемстотин срещи с най-невероятна публика - от ученици и студенти в големи градове, до хора на библийския възраст във възрожденски читалища из малки селца и общини. Както е известно, издателство "Захарий Стоянов" за този период издаде дванадесет тома от съчиненията на големия наш писател: "Сказание за хан Аспарух, княз Слав и жреца Терес", "Време разделно" (в девет преиздания), "Сказание за времето на Самуила", "Странният рицар на свещената книга", "Девет лица на човека", "Легенди за двете съкровища", "Трите живота на Кракра".

Имал съм възможност да пиша за различни творби на Антон Дончев многократно. Но сега в навечерието на неговата бележита годишнина ми се иска да говоря за поразителните му духовни беседи по време на стотиците срещи с читатели. Определението духовни беседи е съвсем точно, защото при всяка среща, независимо от възрастова характеристика, обществен статус, образование или вероизповедание писателят така се вдъхновява, че изпада в

своеобразен духовен екстаз

често пъти затваря очите си и говори като някой от своите герои - расходи или безименни разказвачи - персонажи от романите му "Сказание за хан Аспарух, княз Слав и жреца Терес", "Време разделно" или "Трите живота на Кракра". Тези духовни беседи понякога продължават повече от час и винаги поддържат интелектуално напрежение и неизчерпаемо внимание у публиката. Причините са поне няколко.

Първо, Антон Дончев притежава рядката способност ясно и с концептуална последователност да разгръща своите историко-философски тези и художествено-образни метафори и внушения и с поразителна лекота интелектуално "съблзнява" публиката. Многократно съм се изкушавал от следното сравнение: със своя романов епос в продължение на шест десетилетия писателят изгражда своеобразна художествена проекция на философията

Известният творец продължава великата традиция в новата българска история и литература големият писател да бъде не само майстор на изящното слово, но и своеобразен духовен наставник, будител и нравствена опора на своя народ

Иван ГРАНИТСКИ

на българската национална история. Подобно на Арнълд Тойнби в прочутия му многотомен труд "Изследване на историята", той се опитва

да прозре дълбинните и невидими механизми

които движат световната история и процеси; опитва се да даде отговор на най-трудните въпроси, свързани с причините за възникването, развитието и упадък на цели цивилизации. Впрочем Антон Дончев и в безбройни интервюта и статии разсъждава увлекателно върху тези теми. Няма да е преувеличено, ако кажем, че той има задълбочените познания на професионален историк, когато говори за мистичното единение на трите етноса: траки, прабългари и славяни, вследствие на което се е родила нашата нация. Често пъти, за да напише само няколко странички от своите романови епоси, писателят месеци наред щудира десетки сериозни исторически или философски съчинения, свързани с разглеждания проблем или епоха. Говорейки за прабългарската армия например той не престава да се удивлява на изумителния факт, че тя е създавала 46 военни чина, което говори за изключителното чувство за дълбока и дълбока творческа традиция. И нещо съвсем любопитно: за да роди двадесетина реда за това какъв мед са произвеждали славяните и от какви точно билки, авторът прочитал двадесет исторически съчинения на тази тема.

Почти във всяка своя духовна беседа Антон Дончев се спира на друг възлов символ от историята на българската държава - надписът на Иван Владислав, издълбан на каменна плоча преди хиляда години и посветен на възстановяването на Битолската крепост. Десет века този надпис оцелява през превратностите на историята и стига до нас, за да ни подсказва със страшна сила, че

държавата на духа е по-важна от политическата държава

През този период само триста години има официална държава, пазена от граници, армия, стражи и самодържци, а останалите седем столетия тя е оцеляла благодарение на магическата способност на Словото да пази и възбужда народността, което е възплъщение на божественото предопределение. Подобно на човека, у когото плътта е немошна, а духът е животворящ (както казва Евангелиста), така и за държавите най-важна е духовната структура - Словото, културата в широкия смисъл на думата, която съхранява традициите, поверията, обичаите и обазя духовната кръв на отделната нация.

Второ, Антон Дончев много обича да говори за достойнството на нашите предци. Той открива в

Покана Честване в зала 6 на НДК

Инициативен комитет под почетното председателство на генералния директор на ЮНЕСКО г-жа Ирина Бокова с участието на фондация "Братя Василеви" организира във вторник, 14 септември т.г., от 18 часа в зала 6 на НДК честване по случай 80-годишнината от рождението на големия български писател акад. Антон Дончев.

По време на вечерта за творчеството и личността на известния майстор на българското слово ще говорят изтъкнати творци и общественици. Очаква се той да бъде награден с орден "Св. св. Кирил и Методий" огърлие.

Заповядайте на тържеството!

различните епохи от националната ни история ярки примери на безстрашие, героизъм и мъжественост. Такива са героите и в последния му засега роман "Трите живота на Кракра" - поразителни личности, способни да се съпротивяват срещу най-силната тогава империя на света - византийската, в продължение на повече от пет десетилетия и да не предават своето достойнство и независим дух. И сякаш безмълвно ни пита - а къде са днес истинските народни водачи?

И трето, големият наш писател е магически привличан от идеята за историческия континуитет, така образно и трагично-драматично доказван и от собствената ни история. За битието на отделния човек сто години са много, но за живота на историята един век е само въздишка, междуметие в разгръщането на световните процеси. Много е важно, твърди писателят, да проумеем желязната взаимна обвързаност на епохи и личности, на тенденции, родени от преходната човешка дейност и окончателните решения на Провидението. Само осъзнаването на неразкъсваемата

хармония между национално, планетарно и космическо мислене

може да доведе до истинското разбиране на събитията, както в живота на отделната личност, така и в развитието дори на най-мощната империя. Многократно писателят емблематизира тези свои разсъждения с прочутата притча за трите църкви и трите къщи, подарени от цар Борис Покръстител на Климент Охридски. Известен е разговорът между свети Климент Охридски и неговите помощници, които го запитали какви дървета трябва да посадят между пътеките от църквите до къщите. Свети Климент отговаря, че трябва да засадят веднага

дърво, въпреки че чак техните наследници ще могат да се радват на сянка, птици и влага от тези дърво. Истинската история се кове веднага, без отлагане.

И според Антон Дончев ние трябва всеки ден да засаждаме жлъдите на духовното си достойнство, за да очакваме умно след столетия да израснат дърветата на националната самобитност, сила и независимост. Така оцеляват мъдрите нации през хилядолетията, а неразумните изчезват като едноревки.

Антон Дончев продължава великата традиция в новата българска история и литература големият писател да бъде не само майстор на изящното слово, но и своеобразен духовен наставник, будител и нравствена опора на своя народ.

(Статията е написана специално за В. ДУМА)

Антон Дончев по време на една от срещите с читатели

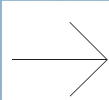
СНИМКИ - АРХИВ НА ДУМА

СНИМКА: АМЛИРИКОПЫЛОВ ИТАР-ТАСС

Столица на детството Общоруският детски център е без аналог в света

„Орльонок”: хиляди щастливи лица

Те ще запомнят прекараното в „Орльонок” лято като своите най-щастливи дни. След време ще изпратят там и своите деца

СНИМКА: МИХАИЛ СЕРДЮКОВ

Няколко чужди играчи в Русия прилагат груповия подход, като създават огромна област за повече от 10-20 производства. Началото е много интересно.

ЕЛЕНА ШУЛЕПОВА, ОЛГА БУХАРОВА
РУСИЯ И БЪЛГАРИЯ

Ръководството на региона подписа споразумение с най-големия финландски концерн „Лемминкяйнен” (Lemminkäinen) за строителство на първия частен индустриален парк. Този проект е пример по отношение на готовността на чуждестранните инвеститори да вложат пари не само за създаването на нови производства, но и на инфраструктура за своите партньори. Днес край Калуга са създадени няколко големи индустриални парка, но основен инвеститор в тях е държавата. В селището Воротинск на Бабински район подготовката на пло-

материал „Аб Рани Пласт” (Ab Rani Plast Oy). Инвестиционните споразумения между правителството на Калужска област и финландската компания „Аб Рани Пласт” за разполагането на това производство в района бе подписано на 29 юни в Москва от губернатора на областта Анатолий Артамонов. Строителството на новия завод е възложено на финландската фирма, която се явява собственик на индустриалния парк – съответното споразумение е било подписано седмица по-рано в Хелсинки между „Лемминкяйнен” и „Аб Рани Пласт”. Това производство ще заеме 2.3 хектара площ. Строителството му се планира да приключи в края на 2011 г. Инвеститорите планират да вложат в проекта 20 милиона евро. По думите на генералния директор на финландската компания Микаел Ахлбака, това е „един от най-големите проекти за над половинвековната история на фирмата”. Продукцията на завода е предназначена за руския пазар.

Алексей Толстик, директор на отдела за финансово-икономически анализ към Центъра за развитие на държавно-частното партньорство, коментира проекта по следния начин: - Този прецедент безспорно е положителен пример за създаване на благоприятен инвестиционен климат в отделно взет регион. Проектите за строителство на производствени предприятия на чуждестранни инвеститори в Русия вече не са рядкост, но много малко от чуждестранните играчи прилагат груповия подход. Частните индустриални паркове могат да се превърнат в основа на бъдещата концепция за развитие на производствените зони в Русия, тъй като практиката на особени икономически зони не се оправда напълно.

Държавата, за разлика от частния бизнес, често удължава сроковете по пускане на инфраструктурните обекти, създава допълнителни административни бариери, което като цяло намалява привлекателността на особените икономически зони.

През това лято детският лагер „Орльонок” стана на 50 години! На същата възраст, е и директорът на „Орльонок” Александър ДЖЕУС, с когото разговаряхме в навечерието на юбилея.

МИХАИЛ СЕРДЮКОВ
РУСИЯ И БЪЛГАРИЯ

Интересно, колко деца приема „Орльонок” сега?

До три хиляди през лятото и хиляда и двеста през зимата. Към тази бройка се прибавят и участници във фестивали, срещи, спортно-тренировъчни лагери. Така за цялата 2009 г. тук бяха настанени общо 25 538 деца. За сравнение, през 2008 г. ние приехме 21 500 деца. През 2010 г. тази цифра ще се увеличи до тридесет хиляди.

Изчислявали ли сте колко деца са почивали в „Орльонок” за половинвековното му съществуване?

Не по-малко от един милион деца и педагози. Не всички от тях просто са си почивали, защото при нас е прието да се съчетава полезното с приятното.

Според вас колко деца ще могат да посетят „Орленонок” през следващите петдесет години?

Предполагам, че около 5 пъти повече. Програмата за реконструкция и бъдещо развитие на „Орльонок” е калкулирана за период най-малко до 2016 г., като това е само първият етап. Всъщност, програмата е планирана чак до 2025 г. Във всеки случай, докато не завърши реконструкцията, програмата ще продължи. Накратко казано, крилата на „Орльонок” трябва да пораснат с още три четвърти от днешното им състояние. Ще се появят нови корпуси и други съоръжения, ще се промени цялостно инфраструктурата. Смятам, че засега само част от територията на „Орльонок” е усвоена рационално.

Казват, че „Орльонок” притежава своя собствена педагогическа тайна. Разкажете за нея...

Нашата „фирмена” тайна е много проста – любов и уважение към всяко дете, всъщност, към всеки един човек, който стъпи на територията на „Орльонок”, доверие към вътрешния му свят, разбиране на неговата уникалност.

Кой днес идва в „Орльонок”?

Най-различни деца. Над половината от тях са от социално

СНИМКА: МИХАИЛ СЕРДЮКОВ

Директорът Александър Джеус знае тайната на детското щастие

слаби слоеве, нуждаещи се от особена държавна подкрепа; има пострадали от стихийни и екологични бедствия, както и деца на загинали военнорслужещи и сътрудници от правоохранителните органи. Една четвърт от почиващите са членове на детски обществени организации и движения, тук влизат и надарени, талантливи подрастващи, които се откриват по разни места и се насочват към нас от местните органи и власти. Тази категория деца пристига в „Орльонок” с карти за безплатна или по-евтина почивка. Също така при нас пристигат и

т.нар. VIP-деца, които идват от много заможни семейства. В „Орльонок” всички са равни, всички са обичани и уважавани.

Истина ли е, че в „Орльонок” всички се занимават само с танци, песни и веселие?

Не, ние предлагаме най-различни занятия. Но ако надникнете в плана на всички седем лагера на Центъра, то за всеки ден задължително ще откриете думата „празник”. „Рицарски турнир”, „Град на майсторите”, „Празник на непослушните”, „Бурни разбойници”, „Бал на детите”, „Парад на планетите”, „Слънчев non-stop”, „Вечер на легендите”, „Ден на подаръците просто така...”. Фирменият стил на нашите празници е оригиналност и неповторимост. Всеки път съвместното творчество на децата и възрастните, обединени от желанието да зарадват самите себе си и всички останали с нещо феерично, ярко, необикновено, дава уникални резултати. Единственото, което обединява нашите празници, е радостта от неподправеното веселие.

ОШЕ ПО ТЕМАТА НА СТР. 5

Роден дом Емиграцията от Русия в САЩ достигна минимума си в сравнение с 90-те години

Гуд бай, отиваме си вкъщи!

През миналата година за постоянно пребиваване в Америка заминаха около пет хиляди руснаци. Това е исторически минимум в новата история на Русия.

ИГОР ЕЛКОВ
РУСИЯ И БЪЛГАРИЯ

Това е само статистиката на легално заминалите. Колко хиляди граждани още са отлетели за бленуваната Америка с неемигрантски визи и са се установили там по всякакви начини – никой не знае.

Генералният консул на САЩ в Русия Ричард Бир заяви пред „Интерфакс“, че става дума не само за ниски показатели. Това е трайна тенденция: емигрантите от Русия с всяка година намаляват. Самите американци свързват това със стабилния ръст на нашата икономика през последните години. Трябва да отбележим, че става дума за американските методи на преброяване на емигрантите и че техните цифри се отличават от нашите. По американски данни през 1996 г. от Русия за САЩ са заминали близо 20 хиляди души. Нашето МВНР

В Русия от САЩ и Европа се завръщат все повече млади учени и специалисти

разполага с други сведения: през същата година в САЩ са заминали за постоянно местожителство около 12 хиляди души.

Цифрите са доста лукаво нещо. Преди десет години мое приятелско семейство с две деца замина за Америка. Сега те имат трима внуци. Но това все още не е окончателна цифра,

защото синът им още не е женен. Официално обаче населението на Русия е намаляло с четирима души.

Но проблемът не е в това чии цифри са по-верни. Встрани от статистическите методики можем да кажем, че днешните пет хиляди емигранти в Америка са рекордно ниско ниво. Още по-важно е, че това е един вид

показател на доверие към собствената си страна. Както отбеляза консул Бир: „Все по-малко хора чувстват остра необходимост да напуснат страната си“.

Ние губим преди всичко „мозъци“. След като Русия отвори границите си, страната ни напушна над сто хиляди учени. Една трета от патентите на

бе пуснат на вода половин година преди срока.

Окончателното дострояване ще отнеме 22 месеца. След това плавателният съд ще поеме по Северния морски път към мястото на постоянно пребиваване, което още не е определено.

Първоначално проектът бе разработен за районите на Крайния север и Далечния изток, където е икономически неоправдано строителството на АЕЦ или ТЕЦ. Същевременно транспортът на гориво по Северния морски път също струва много пари на държавата, а и добитата от него енергия е с висока стойност. Серийните плаващи енергостанции позволяват не само да се икономисат суровини, но и ще дадат нов импулс на отдалечените райони на Русия.

Мощността на реактора „Академик Ломоносов“ е 70 МВт, а се предполага в бъдеще подобни плаващи електростанции да имат мощност от 10 до 300 МВт.

„Академик Ломоносов“ се готови за дългото плаване

бъде построен в града на Нева.

— Това беше доста сложно решение, каза управителят на Росатом Сергей Кириенко —

тогава много хора говореха, че в Русия няма да можем да се справим и че проектът трябва да бъде даден на чужденци. Въпреки всичко енергоблокът

Техническото творение „Мирният атом“ се оморячи

В Петербург бе построен първият в света плаващ атомен енергоблок

Уникалният проект ще реши енергийните проблеми на Севера и може да има голям успех на световния пазар.

МАРИЯ ГОЛУБКОВА
РУСИЯ И БЪЛГАРИЯ

Отначало проектът трябваше да бъде реализиран с помощта на производствените мощности на мурманския завод. Въпреки многогодишния си опит в атомното корабостроене, предполагаше се петербургският „Балтийски завод“ да бъде включен в създаването само на някои възли и агрегати. Северните корабостроители обаче не можаха да се впишат в сроковете и бе решено атомният енергоблок да

Оптимистите нарастват

Ако вярваме на Росстат, сред руснаците се увеличава броят на оптимистите. През второто тримесечие на 2010 г. индексът на потребителското доверие, отразяващ съвкупните потребителски очаквания, се е покачил с 3 пункта в сравнение с началото на годината.

Засага обаче сме далеч от пълното щастие – в своите очаквания ние се намираме все още на минусови показатели (минус 7 процента). Въпреки това, другите направо могат да завидят на оптимизма на руснаците. По този показател нашата страна

задминава много европейски държави, в това число и такива с достатъчно силна икономика. Така, по данни на Евростат, увереността на французите в утрешния ден е минус 21 процента, на жителите на Германия – минус 9 процента. Най-тежко се чувстват гърците. Там индексът на потребителското доверие е минус 67 процента. Най-благополучна се оказа Швеция. Местното население оценя своя индекс на потребителско доверие на 24,4 процента със знак плюс.

През второто тримесечие на

2010 година в страната чувствително нарастна стойността на индекса на личното материално състояние на гражданите. Увеличи се броят на хората, които смятат, че днешното време е благоприятно за големи покупки. Индексът на благоприятност на условията за спестяване е минус 39 процента. Обаче и тук се отбелязва ръст от 7 пункта в сравнение с първото тримесечие. Днес около 30 процента от запитаните спестяват пари за лечение, 25 процента – за недвижим имот. Около 16 процента спестяват за нова кола. Същевременно над половината от руснаците смятат, че засага е все още рано да се спестяват пари за черни дни.

Спирка влиза в мрежата

Префектурата на Северния окръг в Москва представи първата в Русия иновационна спирка, На пръв поглед това си е спирка като всички останали. В нея обаче има много необичайни неща. Първо, тя ще работи със слънчеви батерии. През деня ще акумулира енергия, а през нощта ще се осветява с нейна помощ. „Това ще позволи съществено да се икономиса електроенергия“, казват проектантите. При това префектурата не изключва спирката да бъде „захранвана“ с елек-

„Майкрософт“ се дължат на руски учени. В Силиконовата долина е пълно с рускоезични IT-специалисти. Без физика Пьотър Уфимцев – до заминаването си в САЩ сътрудник на Института по радиотехника и електроника – американците не биха постигнали успех в разработването на невидимите „Стелт“. През септември 1990 г. Уфимцев отива да работи в Калифорнийския университет. Участва в създаването на изтребителя F-117 и на бомбардировача B-2.

От есента на м. г. министерството на науката и образованието разработи целеви програми за връщане на учени в Русия. Върнаха се учени в Центъра по биофизика и физика на надмолекулярните структури към МФТИ, Института по теоретична физика „Ландау“, Института по молекулярна генетика. Но най-големите надежди се възлагат на руската Силиконова долина в Сколково край Москва. По думите на Бир, Вашингтон разчита на увеличаване на потока на емигранти от Русия през следващата година. Кой ще надделее?

В електронна форма

Към началото на 2014 г. руснаците ще получават всички държавни услуги чрез универсална електронна карта. Документът, който трябва да извърши революция във взаимоотношенията между държавата и човека, е законът „За организирането на предоставянето на държавни и общински услуги.“

Някои услуги ще се предоставят безплатно, други ще са платени. Цялата информация за услугите и стойността им ще бъде достъпна на единния портал за държавни и общински услуги. След време през интернет ще е възможно не само да се направи запитване за държавна услуга, но и тя да се заплати дистанционно. За целта се въвежда в употреба универсалната електронна карта.

ДЕТАЙЛИ

Винаги под ръка

Искате ли винаги да сте в час с най-новото от „Российская газета“? „РГ“ ще ви намери сама, ако притежавате телефон с мобилен интернет. Ние пуснахме нова версия на сайта ни, предназначена за мобилни телефони. На страницата на rda.rg.ru можете да откриете новини, препратки към най-четените публикации и всички статии от новия брой на „РГ“. Ние смятаме заедно с вас, нашите читатели, да се заемем със запълването на рубриките. Можете да откриете препратките към всички линкове на адрес <http://www.rg.ru/rss-wap-pda.html>.

От креслото – на затворническия нар

Със санкция на Тверския съд в Москва бе арестуван бившият префект на Южния административен окръг Юрий Буланов. Ден по-рано бе арестуван и неговият пръв заместник Вячеслав Щербаков. Двата са задържани като следствени по дело за разхищаване на бюджетни средства. Бившият префект е заподозрян в съучастие в разхищаването на около 23 млн. рубли, отделени за ремонт на жилища. Юрий Буланов е назначен за префект през 2007 г., а от 2000 г. е в органите на изпълнителната власт на Москва. Между прочем, той е почетен строител.

На банкет в музея

Съвременни меценати са готови да платят за възможността да вечерят в дворец. Благотворителната галавечеря, организирана в Бялата зала на Мраморния дворец на Руския музей, събра известни гости от цял свят. Приемът премина под знака на Казимир Малевич. Централно събитие на вечерта бе аукционът на предмети на съвременното изкуство, проведен от известната аукционна къща Christies. Най-високо бе оценено произведението на Николай Смирнов (1938-2005) „Писмото на Репин“, създадено през 1980 г. То стана част от колекцията на купувач от Великобритания за рекордната цена от 16 000 долара. Бяха продадени и вечеря в един от дворците на Руския музей, и пътуване до Лондон за уикенд в компанията на специалисти от Christies.

Жълтият цвят не им подхожда

Новият собственик на „Франс соар“, руският бизнесмен Александр Пугачев, на срещата с редакцията съобщи, че възнамерява към 2011 г. да вдигне тиража на изданието до 150 хиляди броя. Когато Пугачов купувал вестника, той е бил с тираж 21 000 екземпляра и е бил на ръба на банкрута. Пугачев веднага успокои редакцията, че няма намерение да променя редакцияната политика и да уволнява сътрудници. И най-вече, той не смята да превърне „Франс соар“ в жълто издание.

ГОЛЯМА ЗАГАДКА ЗА ЦЯЛА ЕВРОПА

➔ **Александър Храмчихин**
АНАЛИТИК

Проблемът с американската система за противоракетна отбрана (ПРО) вече няколко години наред е предмет на активни дискусии, като разговорите за ПРО са поне два пъти повече, отколкото самата ПРО. Както е известно, през миналата година САЩ се отказаха да разположат в Полша и Чехия стратегическа ПРО (радиолокационна станция и противоракети GBI). Сега се предлага вариант за разгръщане на „орязаната“ ПРО в Румъния и България. В бъдеще се предполага построяването на ПРО, която да покрива цяла Европа...

При това няма как да не отбележим, че целта на създаването на подобна система си остава пълна загадка. Официалното обяснение, че тя се създава за парире на иранската ракетна заплаха, не може да бъде прието за удовлетворително. Технологичното ниво на Иран е изключително ниско. Също така трябва да имаме предвид, че серийното производство на ракети и бойни части е невъзможно без предварителното провеждане на голямо количество изпитания. Няма как да не се забележат ракетни и най-вече ядрени изпитания. Няма ни най-малко съмнение, че първото ядрено изпитание в Иран ще бъде повод за въздушно-ракетен удар по тази държава от страна на Израел при пълната поддръжка не само на САЩ, но и на голяма част от арабските страни, които сега смятат Иран за много по-голяма заплаха за себе си, отколкото Израел. Поради тези причини възможността за масово производство в Иран на ракети със среден обсег с ядрени бойни глави е напълно изключена. Редовните изявления на представителите на командването на въоръжените сили на Иран по повод успехите им в създаването на

РИСУНОК АМТРИЯ ДИВИНА

Целта на създаването на американска система за ПРО в Европа предствлява загадка

нови ракети са нищо друго, освен явно блъфиране. Всичко, което Иран е създал досега, са лоши копия на старите съветски, китайски и севернокорейски тактически ракети. Но даже ако по някакво чудо Иран успее да създаде ядрени ракети с голям обсег и да започне серийното им производство, пак остава неясно защо ще му притрябва да нанесе удар на Европа. Главните цели на иранските ракети биха станали Израел, Саудитска Арабия, може би Турция, но в никакъв случай не и Европа. Изключително популярната в Русия версия, че САЩ всъщност създават ПРО в Европа срещу нас, е също така неудобствителна. Дори стратегическите противоракети GBI, които се предполагаше да бъдат разположени в Полша,

нито по характеристиките си, нито по географското разположение на стартовите им позиции относно позициите на руските междуконтинентални ракети и траекториите на полета им не можеха да създадат никаква реална заплаха за нашите стратегически ядрени сили... Да не говорим за зенитните управляеми ракети „Стандарт-SM3“, чиито характеристики са още по-слаби, и които просто не биха могли да имат никакво отношение към задачата за борба с руските ракети. По този начин от военна гледна точка поставянето на ПРО в Европа представлява пълна безсмислица. Въпреки всичко САЩ продължават да работят по системата. Едно от обясненията са интересите на американската военна промишленост. Непрекъснато изграждане на ПРО, която реално досега не съществува, е гаранция за постоянно нелощо бюджетно финансиране. Практическата целесъобразност на мероприятията в тази ситуация отива на заден план. Едно друго обяснение изглежда по-обосновано. Строителството на европейска ПРО

представлява за Вашингтон чисто политически проект, който няма нищо общо с военни „заплахи“. Съвършено очевидна е острата концептуална криза в НАТО. Противникът, за борба с когото бе създаден този алианс, изчезна преди две десетилетия. Разширяването на Изток се изчерпа и започна да създава повече проблеми, отколкото изгоди. Войната в Афганистан демонстрира скандално ниската боеспособност на НАТО. Към това се добавя и бавното, но неотклонно създаване на военни сили на Евросъюза. Във Вашингтон сериозно се опасяват, че европейците просто ще се откажат от НАТО в полза на много по-малка и по-евтина „евроармия“. Това ще доведе до пълна загуба на контрол над Европа от страна на Америка. За да не се случи това, бе измислена ПРО, която трябва да „върже“ Европа към Вашингтон. Това, че тя няма да парира никакви заплахи, няма ни най-малко значение – тя не се прави заради това.

Александър Храмчихин – заместник-директор на Института за политически и военен анализ

ДА СПРАТ ДА СЕ РАЗМНОЖАВАТ

➔ **Дмитрий Соколов-Митрич**
ИЗВЕСТИЯ

Отдавна исках да те попитам, читателю, защо така мразиш многодетните семейства? Не, не говоря за алкохолиците, а за нормалните семейства. Защо те вбесява фактът, че някои имат по пет, седем, десет, петнадесет деца и са щастливи? Откъде-накъде реши, че съседите „плодят нищета“, даже ако не могат да си позволят някакви луксозни неща? Да, говоря на теб – на теб, на рижавата, и на теб, плешивия, и на теб, всеки един друг, който смята, че многодетното семейство е аномалия. Защо не вземете и не се откъснете от вашия телевизор, компютър или печка?! Къде в този момент се намира вашето единствено дете, с какво се занимава то? Играе на „плейстейшън“, защото няма с кой друг да си играе? Разхожда кучето, защото няма с кой друг да се разхожда? Перфектно семейство, няма що... Ако кажа, че многодетните при нас са обект на дискриминация, то това е просто малко преувеличаване на истината. Аз видях много такива семейства: Василеви от Иваново (шест), Шмидт от Шуи (дванадесет), Алексееви от Кострома (седемнадесет), Шишкини от Воронежка област (двадесет). Най-големи материални затруднения изпитват тези, които имат от три до десет деца, на всички им е тежко психологически. Многодетността при нас се смята за порок, който не заслужава снизхождение. Третото дете може и да ти го простят, обаче ако родиш и четвърто, то автоматично се превръща в дисидент. Държавната небрежност, липсата на желание за създаване на максимално комфортни условия за многодетните семейства могат да бъдат обяснени с прагматизъм: никой не иска да дава излишно пари, дори ако е по-изгодно в далечна перспектива тези пари да бъдат по-

харчени, отколкото да не бъдат похарчени. Обаче откъде идва при нас – рижавите, плешивите и останалите – тази битова, човешка, екзистенциална ненавист към нормалните, непеиците, работещи многодетни родители? Колкото повече наблюдавам тази родофобия, толкова повече се убеждавам, че тя е абсолютно нерационална и необяснима. Много ли раждат необразованите хора, които ще оставят след себе си социално неблагоприятно потомство? В катедрата по социология на семейството в МГУ са провели изследване и са доказали, че процентът на хората с висше образование сред многодетните родители е забележимо висок. Обречени ли са децата в такива семейства на нищета и непълноценно развитие? Социологическите изследвания показват, че структурата на разходите в многодетните семейства е по-правилна, отколкото в „нормалните“. Какво друго? А, да, многодетните майки са жертви на мъжки шовинизъм. В качеството си на свидетел мога да заявя, че многодетната майка по правило е румена жена със спокоен поглед, не по-пълна или по-слаба от жените на нейна възраст. Съответно, майката на едно дете е много често нервно създаване, което тероризира единственото си чедо с любовта си и същевременно се разкъсва между майчиния дълг и всякакви форми на баналното желание да живее за себе си. Ние сме свикнали да се лекуваме с митове, че многобройното потомство изисква огромни усилия и разходи. А ето, изведнъж покрай нас се появяват хора, които със самия факт на съществуването си правят това лекарство неефекасно. Тези хора изискват да се променят коренно. Човек обаче приема такова изискване като най-жестока агресия, за което си струва даже да убие.

Авторът е известен журналист, наблюдател на „Известия“

СРАМ МЕ Е, ЧЕ НИКОЙ ДРУГ НЕ ГО Е СРАМ

➔ **Андрей Максимов**
РУСИЯ И БЪЛГАРИЯ

Неотдавна Михаил Михайлович Жванецкий ми разказа следната история. Синът на негови приятели, някъде на седем или на девет години, попитал родителите си какво означава думата „срам“. Интелигентният Жванецкий направил потресен от това, че толкова дълго детето е нямало повод да разбере, какво означава срам. Неговият момчешки живот преминавал така, че той просто нямал нужда да узнае дори значението на тази дума. Нека се опитаме да си помислим дали в нашия живот е останало нещо, от което да ни е срам, или да ни стане неудобно да го извършим. Например, ако човек

излезе гол на улицата, би трябвало да се почувства неудобно. Ако това същото действие обаче бъде наречено „пърформанс“, то всички, които се почувстват неудобно, ще бъдат обявени за ретроградно мислещи. Да не говорим, че ако изскочиш гол на улицата не просто така, а в знак на протест, то никой в нищо няма да те упрекне. Съвсем наскоро по улиците на Лондон, Амстердам и Нью Мексико преминаха хиляди голи велосипедисти, протестиращи срещу увеличаване на автомобилите. Сам гол велосипедист е нещо неудобно, но хиляди голи велосипедисти си е направо протестна акция. Когато мъж разказва на масата за любовните си авантюри, той е просто глупак: срамно е за мъж да разказва подобни неща. Обаче когато той прави същото

на страниците на списанията или книгите, то той е популярен автор. Ако на празничната маса жена започне да говори за секс, то тя ще бъде назована с дума, която не бих могъл да напиша в уважаеия вестник. Ако обаче направи телевизионно предаване за секс, то тя ще стане популярна телевизионна водеща. Най-поразителното е, че и едните, и другите ще бъдат прави – ние живеем в свят, в който това, за което се чувстваме неудобно да разкажем в приятелска компания, далеч не е срамно да се обсъжда по телевизията. Смяя да се надявам (може би наивно), че има такива хора, и може би дори много, на които им става неудобно да използват неприлични думи на обществени места... Срамно е някак си... Има такива хора, нали? Така е.

От екрана на телевизора или от сцената обаче можете да чуете колкото си искате такива неприлични думи. Ако е от сцената, това се нарича „нова драма“. Ако е от телевизионния екран – чуваме едно „пииии“ и това се нарича съвременен хумор. Струва ми се, че срамът е дискомфорт, който се появява в душата на човек въпреки неговата воля. За мен понятието срам е свързано с почти забравената дума чест. Ако за даден човек не съществува друг човек, пред който може да му е срамно, то това е човек без чест, т.е. безчестен човек. Човек може да го е срам пред Бога. Пред Отечеството. Пред родителите или пред паметта на родителите. Пред любимата или любимия. Пред приятелите. Пред самия себе си, в крайна сметка.

Този душевен дискомфорт възниква, когато човек осъзнава, че извършената от него постъпка не се одобрява по никакъв начин от тези, пред които може да го е срам. Аз далеч не искам да кажа, че виж, по-рано дърветата бяха по-големи, тревата – по-зелена, а хората – по-срамуващи се. По-рано даже не можехме да си помислим да се печем на слънце без горнище, а днес това си е мода и който иска, може го прави за радост на децата, особено от мъжки пол. Да правят, каквото искат. Макар че не ми дава мира това момченце, за което ми разказа Жванецкий. Все пак то си е спомнило за думата „срам“ в някакъв период от живота си.

Авторът е известен руски писател и телевизионен водещ

РУСИЯ И БЪЛГАРИЯ – Е СЪВМЕСТЕН ПРОЕКТ МЕЖДУ В. „ДУМА“ И В. „РОССИЙСКАЯ ГАЗЕТА“. СТРАНИЦАТА В ИНТЕРНЕТ Е: WWW.RG.RU, WWW.RBTH.RU. E-MAIL: BG@RBTH.RU. ТЕЛ./ФАКС: +7 (495) 775 3114. АДРЕС: УЛ. ПРАВДА 24, СГРАДА 4, МОСКВА, РУСИЯ 125 993 РЪКОВОДИТЕЛИ НА ПРОЕКТА: **ЕВГЕНИЙ АБОВ** (РУСИЯ) И **ЮРИЙ БОРИСОВ** (БЪЛГАРИЯ). РЕДАКТОРИ НА ПРОЕКТА: **ЮРИЙ СОВЦОВ** (РУСИЯ) И **ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ** (БЪЛГАРИЯ). E-PAPER ВЕРСИЯ НА ПРИЛОЖЕНИЕТО СЕ НАМИРА НА: [HTTP://WWW.RBTH.RU](http://WWW.RBTH.RU). РЕКЛАМА: МОСКВА – **ЮЛИЯ ГОЛИКОВА** GOLIKOVA@RG.RU; СОФИЯ – **ДЕЯ ЙОРДАНОВА** PR@DUMA.BG ©2010. „РОССИЙСКАЯ ГАЗЕТА“ АД. **АЛЕКСАНДЪР ГОРБЕНКО** – ГЕНЕРАЛЕН ДИРЕКТОР. **ВЛАДИСЛАВ ФРОНИН** – ГЛАВЕН РЕДАКТОР. ВСИЧКИ ПРАВА ЗАПАЗЕНИ. ПОТРЕБИТЕЛИТЕ ИМАТ ПРАВО ДА СВАЛЯТ И ПРЕПЕЧАТВАТ СЪДЪРЖАНИЕТО НА ТОЗИ САЙТ ЕДИНСТВЕНО ЗА ЛИЧНИ И НЕТЪРГОВСКИ ЦЕЛИ. ПУБЛИКУВАНЕТО ИЛИ РАЗПРОСТРАНЕНИЕТО НА КАКВОТО И ДА БИЛО СЪДЪРЖАНИЕ ОТ САЙТА Е СТРОГО ЗАБРАНЕНО БЕЗ ПРЕДВАРИТЕЛНО ИЗРИЧНО ПИСМЕНО СЪГЛАСИЕ ОТ „РОССИЙСКАЯ ГАЗЕТА“. ИЗДАНИЕТО НЕ НОСИ ОТГОВОРНОСТ ЗА НЕПОЛНИ КЪРПОСИ И ФОТОГРАФИИ. **„РУСИЯ И БЪЛГАРИЯ“** СЕ НАДЯВА ДА ПОСЛУЖИ НА СВОИТЕ ЧИТАТЕЛИ КАТО ЦЕНЕН ИЗТОЧНИК НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПО-ДОБРОТО РАЗБИРАНЕ НА РУСИЯ. E-MAIL: BG@RBTH.RU ФАКС: +359 (2) 4894 313

ГЛЕДНА ТОЧКА

ГЕНЕРАЛ ЛЕОНИД ИВАШОВ

Честната дума на руския офицер

Леонид Ивашов разказа пред влиятелното руско списание „Итоги“ за това как Елцин ръководил щурма на Прищина и как Олбрайт пратила в оставка маршал Сергеев.

Кой е най-главният в НАТО?

Климатът в нашите двустранни отношения винаги е бил определен от Америка... На едно от заседанията на Съвместния постоянен съвет, още преди събитията в Косово, се случи следното. Ние внесохме за обсъждане пакет от предложения за усъвършенстване на системата за колективна сигурност. Изведнъж министърът на отбраната на САЩ г-н Коен стана и заяви, че същия ден тези въпроси няма да бъдат обсъждани. Разбира се, аз му напомних за консенсуса и изразих съмнение, че НАТО е демократична организация, след като в нея е установена американска диктатура. Американците бяха направо шокирани. Както стана ясно по-късно, от момента на създаването на НАТО никога между тези стени не е била отправяна критика по адрес на „големия брат“. На много хора им хареса, че най-накрая американците бяха поставени на мястото им. Със своето високомерие американците бяха дотегнали на всички, включително и на съюзниците си в НАТО. Това не е толкова голяма тайна.

Трябва ли да се слушат военните?

На преговорите за Югославия нашата делегация бе оглавена от специалния пратеник Виктор Черномирдин, а американската – от Струоб Талбот. Диалогът бе започнат от военните и ние успяхме да се договорим за много неща. Например за това, че войските на държавите, които са участвали в бомбардировките, няма да влязат в Косово, а югославските граничари ще работят на границата заедно с натовските гранични структури. Най-принципната договореност беше, че по това споразумение Русия получаваше под своя отговорност наведнъж няколко сектора в Косово, където живеаха главно сърби. Това беше напълно логично. След като доложих за резултатите, Черномирдин даже упрекна

представителите на МВНР на Русия, които заседнаха на мъртва точка в преговорите си със Струоб Талбот. Там процесът на истина се забави, затова бях доста изненадан, когато вечерта Черномирдин изведнъж ми каза: „Леонид Григориевич, вие с генерал Заварзин заминавайте да си починете, а ние ще работим още.“ По-късно разбрах, че през нощта Талбот е организирал телефонен разговор между Черномирдин и Албърт Гор, вследствие на който на другата сутрин Виктор Степанович се държеше по съвсем друг начин. След откриването на пленарното заседание Струоб Талбот стана и заяви, че американската страна разполага с нов текст на споразумението, който се предлага за обсъждане. Виктор Степанович се съгласи. Аз, естествено, се възмутих: как може да се обсъжда текст, който дори не сме виждали? Предложих да се върнем в Москва, да разгледаме внимателно новия вариант и да дадем отговор на американската страна на следващия кръг. Ръководителят на делегацията има последната дума, но Виктор Степанович съвсем благодушно каза: хайде, нека все пак изслушаме Талбот, само че с превод на руски. Аз настоях: „Добре, Виктор Степанович, ще изслушаме Талбот, след това сядаме в самолета и отиваме в Москва.“ „Ще видим къде ще полетим...“ ми отвърна Черномирдин, както усетих, вече с раздражение. Талбот започна да чете своя вариант и от него стана ясно, че всички наши договорености с американските военни са отхвърлени. Аз го прекъснах и поисках разяснения от генерал Фогелсон. Той докладва, че по всичко, за което сме се договорили по-рано, е получено съгласието на Пентагона. И тук ни прекъсна Черномирдин, който се обърна към Талбот: „Струоб, ще ги слушаме ли нашите военни?“ – „Не, Виктор Степанович!“ – „Тогава продължавай с текста...“ Накрая Черномирдин прие варианта на американската страна. Съгласно този вариант на споразумението, който той подписа, ние не само оставахме без сектор в Косово, ами Русия като цяло се изключваше

СНИМКА: АЛЕКСАНДР ВЕТРОВ, PHOTOPRESS

ДОСНЕ

Леонид Григориевич Ивашов, президент на Академията за геополитически проблеми, генерал-полковник, доктор на историческите науки, професор. През 1974 г. завършва Военната академия „М.В.Фрунзе“, бил е помощник на министъра на отбраната на СССР маршал Дмитрий Устинов. През 1987 г. е назначен за началник на управлението на работите към Министерството на отбраната. През 1996-2001 г. е бил началник на главното управление за международно военно сътрудничество към Министерството на отбраната. Активен противник на разширението на НАТО на изток. Инициатор на изпращането на руски десантници в Прищина. От август 1999 г. е началник на щаба по координация на военното сътрудничество на ОНД. Автор на над 700 научни работи и публикации. Преподава геополитика в МГИМО и МГУ, действителен член на Академията за национална сигурност.

Ако плановете на генерал Ивашов са били осъществени, светът днес щеше да е съвсем друг....

ЦИТАТИ

Не знам кой от натовците гореше от желание да воюва с нас. Когато нашият батальон влезе в Косово, от Германия долетя моя колега и заобикаляйки НАТО, ми предложи да създадем съвместен руско-германски отряд – по два батальона от всяка страна...”

За Ивашови мога да кажа, че не са чак толкова гревен, но все пак са достатъчно известен благороднически род. Генерал-майор Пьотър Ивашов, моят прапрапрадядо, оглавяваше инженерната служба при Кутузов.”

Отначало във всички американски регистри Армията за освобождение на Косово беше вписана като наркотерористична организация. По-късно ги определиха като борци за независимост и ги пренасочиха към националноосвободителната борба.”

Смъртта на Милошевич в не беше случайна. Първо, процесът не вървеше в полза на НАТО. Второ, Слободан не беше пречупен. Те не знаеха как да спрат потока от информация, който Милошевич подаваше. А има най-различни начини човек да бъде убит.”

„Олбрайт се свърза с Прищина. „Къде е въстанието ви? – викаше тя в слушалката. – Защо не го вдигате?“ Когато прибегах тези факти, сърците се ококориха.”

от умиротворителния процес.

За началото на бомбардировките

Знаехме всичко. Знаеше и разнаването, както и нашите колеги от НАТО, на които това изобщо не им допадаше и които също ни предупредиха предврително. Министерството на отбраната разработи три варианта на ответни действия. Най-твърдият включваше съскване на дипломатическите отношения с тези страни от НАТО, които участват в бомбардировките. Вторият вариант – прекратяване на сътрудничеството с НАТО по всички направления, ограничаване на дейността на военните аташета, прекратяване на всякакви контакти с тях. И третият, най-мекият – съкращаване броя на съвместните контакти, мероприятия и т.н. Маршал Сергеев реши да започне от втория вариант. Ние отзовахме своето представителство от НАТО, върнахме въщи всички, които се обучаваха в страните на алианса. В Европа бомбардировките бяха възприети по различен начин. Ако Русия беше реагирала по-меко, американците щяха да получат възможността да се изяснят с европейската общност и да убедят обикновените хора, че руснаците общо взето не са възразявали много. Защо НАТО не се осмели да извърши наземна операция? Главната причина беше, че в Брюк-

сел се страхуваха от големи загуби. Втората причина е, че не се намериха достатъчно кандидати за действия в първия ешелон. Доколкото ми е известно, германците са отказали категорично. Англичаните и американците също не са проявили желание. Тогава едва не са сложили в първия ешалон унгарци, които не са очаквали подобна хитрост. Общо взето, никой не е искал да воюва истински. Последната причина е, че в хода на наземна операция е можело да пострада мирното население, включително и косовари, за чието спасение всъщност уж се стремеше НАТО. Последствията от всичко това бяха, че Брюксел получи изключително нежелателни международни отзиви.

За руския батальон

Струоб Талбот и генерал Фогелсон долетяха в Москва с предложение нашият батальон да бъде разположен в американския сектор и да се подчинява на американците. След това писаха, че аз съм бил хвърлил обратно този документ на генерал Фогелсон. Това не е истина, аз просто не го приех и предложих на партньорите ни да проучат резолюция 1244... Аз прекратих преговорите и когато американците се поинтересуваха как ще действаме за напред, им отвърнах честно: самостоятелно! За пресата уточних: ние няма да влезем първи в Косово, но няма да

бъдем и последни. Американците отидоха в хотела, а ние седнахме в кабинета на първия заместник министър на външните работи и изготвихме докладна записка за Елцин, в която отбелязахме, че американските предложения унижават и Русия, и него лично като президент. Позовавайки се на резолюция 1244, която ни позволяваше да действаме по свое усмотрение, ние предложихме да внедрим наши сили в Косово едновременно със силите на НАТО, но без да съгласуваме с тях. Когато документът бе подписан, маршал Сергеев отиде при Елцин и получи одобрението му. Сега ние можехме да действаме. Казват, че когато нашият батальон е влязал в Прищина, в световните столици е започнала предвоенна паника. Тъй като и до днес продължават да ме обвиняват в това, че едва ли не съм предизвикал трета световна война, искам да уточня: ние действвахме строго в рамките на международната правна рамка, очертана от резолюция 1244 на Съвета за сигурност на ООН, която предоставяше равни права на нас, на американците и на натовците.

Пълният текст на интервюто може да бъде открит в брой № 32 и 33 на списание “Итоги” (<http://www.itogi.ru/spetzproekt/2010/33/155525.html>)

„ОРЛЪОНОК”: ХИЛЯДИ ШАСТЛИВИ ЛИЦА

СНИМКА ВЯЧЕСЛАВ ЛУПАНОВ

СНИМКА ВЯЧЕСЛАВ ЛУПАНОВ

„Орльонок” включва седем детски лагера, разположени на площ от близо 250 хектара. Всяка година тук почиват над 20 хиляди руски деца, освен тях тук идват и около 300-500 деца от чужбина

„Фирмената тайна” на лагера е много проста: любов и уважение към всяко едно дете, към неговия вътрешен свят, разбиране на неговата уникалност

СНИМКА: МИХАИЛ СЕРДЮКОВ

СНИМКА: МИХАИЛ СЕРДЮКОВ

Днес в страната няма регион, в който да не знаят за „Орльонок”. През 2008-2009 г. в детския център бяха приети и китайски деца, пострадали от земетресение. „Орльонок” е сприятелил около 5.5 милиона деца

Днес около 80 процента от децата в „Орльонок” идват благодарение на талантите си, като картата за почивка струва на родителите им 100 рубли. Останалата сума се поема от държавата

СНИМКА: МИХАИЛ СЕРДЮКОВ

СНИМКА ВЯЧЕСЛАВ ЛУПАНОВ

СНИМКА: МИХАИЛ СЕРДЮКОВ

Съвместното творчество на децата и възрастните, обединени от желанието да зарадват самите себе си и всички останали с нещо феерично, ярко, необикновено, дава уникални резултати. На снимката: отряд млади космонавти

Тук почиват най-различни деца. Над половината от тях са от социалнослаби слоеве, които изискват особена подкрепа

Педагозите се стараят да превърнат всички дни на децата в „Орльонок” празници. Възрастните, които участват във всичко това, се чувстват като деца. Това също е от полза

СЪБЕСЕДНИК

НИКОЛАЙ МОРОЗОВ

Деликатеси за Брежнев

ГОТВАЧЪТ ОТ КРЕМЪЛ ЗА ТОВА, КАК Е СГОТВИЛ

БЪРЗО РИБЕНА ЧОРБА ЗА ГЕНСЕКА И ЗАЩО

СПЕЦСЛУЖБИТЕ ОБИЧАТ „ЕЛХОВА ШИШАРКА”

Веднъж той пресметнал, че от 30 години служба в кухнята на Кремъл около 15 години е прекарал в Завидово. Петък, събота и неделя е бил само там, като е гоцавал какви ли не гости!

МИХАИЛ СЕРДЮКОВ
РУСИЯ И БЪЛГАРИЯ

Как все пак станалте готвач?

Така се получи, че след седми клас ми се наложи да отида да работя в детска болница. Лека-полека започнаха да ми разрешават да готвя. Година по-късно ми казаха: отиди да се учиш, ти имаш талант за тази работа, в Москва има кулинарни училища, където можеш да придобиеш професионални навици, а след това и да си намериш достойна работа. Дадох ми адрес и есента заминах за там. Оказа се обаче, че още лятото били запълнили бройката за курса. Толкова се разстроих, че връщайки се вкъщи с пътническия влак за Дмитрово, подминах своята спирка. Викам си: Какво от това, тъкмо ще се поразходя из Дмитрово, докато чакам влака за обратно. Тръгнах от гарата и изведнъж пред мен мина човек в бели дрехи и готварска шапка. Спуснах се към него и му казах: „Извинете, случайно да са ви нужни готвачи?” Той ме изгледа внимателно и отвърна: „Добре, ела с мен да ти оформим документите”. Даже не ме попита за името ми, да не говорим за паспорт. Направо се оказа пророк. Заведе ме в залата на ресторанта, събра всички и им каза: „Имаме си свежо попълнение в нашия колектив – приветствайте го с добре дошъл!” Всички там бяха възрастни професионални готвачи на по 50-60 години! Аз се притесних малко... Сега направо се учудвам колко топло ме приеха – станах като член от семейството им! След половин година ме изпратиха в Москва да уча в школата по готварство. След това постъпих в кулинарния техникум в Останкино. Разбира се, във вечерно обучение. Майка ми боледуваше често и нямаше как да не работя. Така работих във вагон-ресторант: 15 денонощия на път, 15 – вкъщи. По този начин успях да

разгледам и страната – стигнах чак до Владивосток. Не можех да си представя нищо по-интересно.

Да не би да искахте целия си живот да прекарате във вагон-ресторанта?

Е, не съвсем целия, но наистина тази работа ми харесваше! Взех държавните изпити и завърших с пълно отличие. Директорът ме покани при него и ми каза: „Имаме три престижни заявки за готвачи. Аз те наблюдавах през обучението ти и смятам, че би направил добра кариера. Петровка 38 или Кремъл – избирай!” Аз помислих и реших да видя как е в Кремъл. Там ме посрещна полковник. Той ми каза, че ще науча всичко, като мина проверката. Половин година по-късно пристигна писмо от Кремъл, че съм приет на работа.

Каква бе кухнята на Кремъл?

Главното, което отличаваше тази кухня от всичко друго, беше нечовешката безпрецедентна дисциплина. Както и невероятната точност във всичко. Заварих там готвачи от времето на Сталин, които бяха хранили „вожда на народите”.

Предполагам, че всички в кухнята са треперели пред тях?

По-скоро се прекланяха. Като се озовах в кухнята на Кремъл разбрах, че в нашата професия има и земя, и небе. Прекрачих един праг и се озовах в съвсем друго измерение. Ако можехте само да си представите едно меню – това беше толкова необичаен подбор на ястия и напитки!

В сравнение с какво – градската столова или някой ресторант?

С каквото и да е. Даже няма как да го сравним с градските заведения за обществено хранене. Да не говоря за дисципли-

ната. Независимо от политическата обстановка, никой не смееше да се отпусне.

А можехте ли да се отпуснете в обикновения живот?

Нямахме такъв. Кремълските готвачи винаги бяха трезви и заети с изпълнението на държавни задачи – приемите се редуваха един след друг.

Помните ли какво приготвихте за първия си прием?

Много добре помня, но не мога да разкажа за всичко. Не че нашата работа в Кремъл беше секретна, но си имаше своите нюанси, за които няма нужда всички да знаят.

Какви ястия готвихте най-често за приеми?

По правило блюда от руската кухня. Ако правехме прасенце, то то се пълнеше цялото и в него нямаше нито едно кокалче. На масата то трябваше да изглежда приятно зачервено и апетитно, а не като някаква пържола. Гъски, патици, пуяци, яребици – какви ли не красоти правехме. Ако правехме есетра, то взимахме риба по метър и половина – два метра, просто царствена красавица! Не беше лесно на сервитьорите – едно блюдо можеше да тежи по 20 килограма.

Имаше ли някакви провали? Да речен, сте сложили недостатъчно сол или пък някой не е харесал рибата с хрян?

То си има стара пословица, че ако готвачът не сложи достатъчно сол в блюдото, то ще го изпита с излишък на гърба си. Можете да си помислите, че се хваля, но за всичките десетилетия, които прекарах в кухнята в Кремъл, нито един път не ми се случи някакъв провал. Обаче аз смятах, че е наложително да напусна.

Уморихте ли се?

Постоянно напрежение, напрегнати нерви – не бих могъл да живея безкрайно така! Понякога за денонощие успявах да дремна само един час. Непрекъснато имаше командировки. В Индия, където летях с

СНИМКА: МИХАИЛ СЕРДЮКОВ

Брежнев, или във Владивосток, където генералният секретар се срещна с президента на САЩ Форд, стигах до пълно изнемогване.

А какво най-често готвихте на държавните ръководители?

Често правехме рибена чорба. Тройна. Алексей Косигин и Брежнев много я обичаха.

Какво означава „тройна”?

Първата порция риба в супата се състои от скобар, таранка и костур. Варят се 15 минути, след това бульонът се прецежда и в него се слагат парченца от по-едри риби – бяла риба, платика и михалца. Докато с помощниците ми варяхме рибената чорба, премиерът идваше два-три пъти при нас, пробваше и даваше съвети. След това, когато ястието беше готово, ние заедно с Косигин занасяхме димящата тенджерата на масата. Аз казвах: „Алексей Николаевич свари рибена чорба”, всички пробваха и хвалеха един след друг.

Вие все пак готвехте за възрастни хора. Един с гастрит, друг с наднормено тегло, трети с лошо храносмилане. Това беше ли от някакво значение за кухнята?

Възрастта винаги бе от значение за нас, не се притеснявахте за това. Бульонът например не трябваше да бъде много силен, месото го подбирахме да е крекко, млечните проду-

Досие

Николай Василевич Морозов е роден през 1939 г. в село Гаврилково, Московска област. Завършва кулинарна школа и техникум в Москва. От началото на 60-те е готвач в Кремъл, сътрудник на 9-то управление на КГБ. От 1969 г. е главен готвач в специалната кухня. Готвил е за Хрушчов, Брежнев, Андропов, Черненко, Горбачов и други ръководители на СССР. Работи в Кремъл до 1-ви август

кти също бяха с много добро качество. Лекарите-диетолози ни даваха препоръки и ние ги изпълнявахме с абсолютна точност.

Какво ядете вкъщи вие самият?

Ако съм сам вкъщи, то ми стигат няколко кренвирша – сварявам ги с малко картофи и готвам. Обичам мариновани красавички, гъби с лук...

Имаше ли някакви ястия, измислени от вас? Нещо „а ла Морозов”...

Разбира се, че има. Аз усъвършенствах много ястия. Например едно от тях се сервираше и на приемите с високопоставени гости, а сега е и в менюто на нашия ресторант. То се казва условно „Елхова шишарка”. Харесват го, особено сътрудниците на спецслужбите.

густ 1991 г. След това излиза на свободна практика – работи като главен готвач към банка „Российский кредит”, след това още 10 години – в Държавната Дума. Сега е в ресторант „Шит и меч” на Лубянка. Главен готвач на държавните празненства за Нова година в Кремъл (по специална покана). Има държавни награди и благодарности от ръководители на СССР и Русия.

КРЕМЪЛСКА РЕЦЕПТА

„Елхови шишарки”

Начуква се пилешко филе, в което се поставя пълнка от ябълка с червени боровинки, ароматизирана с индийско орехче, подправки и други. Подрежда се под формата на елхова шишарка. Панира се в брашно, яйце и галета. Пържи се във фритюрник. Сервира се със сос от червени боровинки, както и плодове като сухи сини сливи, сушени кайсии и печени червени ябълки. Досега никой не се е отказвал от това блюдо.

Юристи ще отговорят на вашите въпроси за Русия

Данъци, печалба, регистрация, собственост, сливания и поглъщания

ИЗПРАТЕТЕ

СВОИТЕ ЗАПИТВАНИЯ

bq@rbth.ru

ОТКРИТ УРОК

Длинный рубль

Марина Корольова

МОСКВА

Имам чувството, че на всички им харесва да печелят лесни и бързи пари (на руски – „гнаться за длинным рублем“)! Зара-

ди тях хората заминават, пристигат, стремят се да ги хванат, тичат след тях, преследват ги. „Длинный рубль“ означава големи пари, които са спечелени лесно. Защо обаче, да ви попитам, се казва „длинный рубль“ (букв. „дълга рубла“)? Може би това се дължи на дългия път в преследването на тези прословути лесни и големи пари? Езиковедите отвърщат отрицателно на този въпрос. Отначало наистина е ставало дума за дължината на самата рубла,

като това е било още преди въвеждането на банкнотите. Ние обаче трябва да започнем от друго, а именно от гривната. Именно гривната в далечни времена в Древна Рус е била една от основните единици за пари и тегло, като е представлявала сребърно кюлче с тегло от 48 злотника (1 злотник е равен на малко над 4 грама), което е било отливано в пръстена форма във вид на дълга пръчица. Гривната царства из нашите земи доста дълго, чак до XIV в.,

когато е изместена от рублата. Отначало тя наистина е била дълга в буквалния смисъл на думата: гривната се разсича на две части, като всяка една част се нарича „рубла“ (т.е. това е била половинката на паричната гривна). С времето обаче този процес продължава и теглото на тези монети става все по-малко и по-малко, като в речника на Дал „рубла“ е само една четвърт от гривната, а не половината и. И така рублата първоначално

далеч не е изглеждала като монета, нито пък е била кръгла, а е била под формата на пръчица. Изглежда, че именно такава дълга, с различен размер, рубла са имали предвид хората, които са въвели в употреба този израз. Едва през 1704 г. започват да се секат рубли с кръгла форма. Междувпрочем, за известно време руският език запазва изходната представа за първоначалните рубли. В книгата „Славянска фразеология“ Валерий

Мокиенко напомня, че през XIX в. се появява изразът „ломать рубль“ (т.е. да се самообявиш за изпаднал в несъстоятелност и да се разплащаш с кредиторите си с по няколко копейки за всяка рубла, като даваш всички еднаква сума). Излиза че днешният „длинный рубль“ е абсолютно противоположен по смисъл на „ломаный рубль“! Трябва да си признаем, че днес си представяме „длинный рубль“, като въобще не го свързваме със сребро.

Сканди

Проверете речниковия си запас

1

2

3

4

«ЗАРЯЖЕННОМУ ТАНКУ В ... НЕ СМОТРЯТ»

«МЕРТВЕЦКИЙ СОН»

«СЛОВЕСНЫЙ БАГАЖ»

КАКОЙ КАМЕНЬ, КАК СЧИТАЛИ ДРЕВНИЕ ГРЕКИ, ОБЛЕГЧАЕТ ТЯЖЕЛЫЕ РОДЫ?

ПИСЬМЕННЫЙ ...

«ШАНХАЙСКИЙ ДОКЕР»

ВЕТРЯНАЯ ...

«... СИЛ»

1

2

МЕНТ, СЫГРАННЫЙ ВЯЧЕСЛАВОМ ТРУХИНЫМ

КОГО ИЗ ДВЕНАДЦАТИ АПОСТОЛОВ СИМВОЛИЗИРОВАЛ ОРЕЛ?

«РАННЯЯ ПТАШКА ... ПРОЧИЩАЕТ, А ПОЗДНЯЯ ГЛАЗА ПРОДИРАЕТ» (РУССКАЯ ПОСЛОВИЦА)

КАКАЯ ЧАСТЬ СВЕТА «ПРОЛОЖИЛА» ПЕРВУЮ ТРОПИКУ В КОСМОС?

СТАРЕЙШИЙ ГОРОД ЭСТОНИИ

ПТИЦА, НАСКВОЗЬ ПРОПИТАННАЯ СМОЛОЙ ХВОЙНЫХ ДЕРЕВЬЕВ

ГДЕ ПРОИСХОДИТ ДЕЙСТВИЕ СКАЗКИ О КЕНТЕРВИЛЬСКОМ ПРИВИДЕНИИ АНГЛИЧАНИНА ОСКАРА УАЙЛДА?

ЗУБНОЕ ХРАНИЛИЩЕ

ГРЕЧЕСКАЯ БУКВА

«ФРУКТОВЫЙ КЕФИРЧИК»

ЦЕРКОВНЫЙ ШТАТ

ЛЮБИМЫЙ УЧЕНИК АЛЕКСАНДРА СУВОРОВА

3

4

ЧТО ПОМОГАЕТ СОХРАНЯТЬ РАВНОВЕСИЕ СИЛ?

РИКОШЕТ МЯЧИКА

ЧЕРНОМОРСКАЯ КАМБАЛА

ДЕДАЛОВИЧ

ДЕТЕКТИВНЫЙ РОМАН «СЕДЬМОЕ ...» ОТ ТАТЬЯНЫ УСТИНОВОЙ

ЧЕМ В СТАРИННЫЕ ВРЕМЕНА НИЗ СУДНА СМАЗЫВАЛИ, ЧТОБЫ СПУСТИТЬ ЕГО НА ВОДУ?

ТЕЛЕГА ПОД ИШАКА

ДЕСЯТЫЙ ЭЛЕМЕНТ

Тази песен, приятелю, е твоя и моя!

Само поетът може да забележи, че шаманът има три ръце (когато танцува, ръцете му се въртят като криле на мелница...) Едмунд Шклярски не обича шумотевицата, почти не дава интервюта. Сам си пише

песните, които изпълнява с групата си „Пикник“. На сцената те са от 1978 г. и никога не са правили халтура. Това е висок клас! Клиповете им може да намерите на адрес <http://www.youtube.com/>.

У шамана три руки

Песен на Едмунд Шклярски

У шамана три руки
И крыло из-за плеча
От дыхания его
Разгорается свеча
И порою сам себя
Сам себя не узнает
А распахнута душа
Надрывается, поет

У шамана три руки
Мир вокруг, как темный зал
На ладонях золотых
Нарисованы глаза
Видит розовый рассвет
Прежде солнца самого
А казалось, будто спит
И не знает ничего

У шамана три руки
Сад в рубиновых лучах
От дыхания его разгорается,
разгорается...

Едмунд Шклярски „Пикник“

АНЕКДОТИ ОТ МОСКВА

Одна блондинка спрашивает у другой:
– У тебя муж кто?
– Коммерсант.
– А что он продает?
– Вазы.
– Хрустальные?
– Нет, железные.
– Разве такие бывают?
– Конечно! Нивы, Лады...

Поступает абитуриент в институт, даёт историю.
– Когда было восстание декабристов?
– В декабре 1825 года, ночью.
– С чего вы взяли, что ночью?
– Ну вот же, ещё Ленин писал: “Декабристы разбудили Герцена”!

– Когда вы видите выпускника филологического факультета, что вы обычно ему говорите?
– “Две картошки и Биг Мак, пожалуйста.”

Мы с мужем всегда проводим отпуск вместе. А вы?
– Пять лет назад мы поехали с мужем отдыхать отдельно.
– И как? Мужу понравилось?
– Не знаю. Он еще не вернулся.

Руска кухня

Изварена запеканка – любимо детско лакомство

Това е ястие, с което много от нас са се запознали още в детската градина. То много прилича на знаменития американски чиз-кейк, но все пак има своите особености. С течение на времето рецептата за изварена запеканка се е променяла – ако по-рано в нея са добавяла само стафиди, то сега може да се добави всичко, което позволява вашата фантазия. Ястието се приготвя

много бързо и лесно. Сервира се със сметана, кондензирано мляко и плодове.

Необходими продукти
600 г извара (6-9%)
250 мл мляко
100-150 г захар
2 яйца
50 г нишесте
1 ч.л. ванилова захар
100 г захаросани плодове, орехи на вкус

краве масло
2 с.л. грис

Приготвяне
Смесете млякото с грис и го оставете да престои, докато набъбне. Нарежете на ситно захаросаните плодове. Отделете белтъците от жълтъците. Разбъркайте изварата с жълтъците. Добавете ваниловата захар, нишестето и захаросаните плодове, разбъркайте. Разбий-

те белтъците на гъста пяна. Добавете ги в изварената смес, като внимателно я разбърквате. Намажете съда с масло и го застелете с хартия за печене. Изсипете сместа. Поставете отгоре парчета масло. Сложете в загрята до 180 градуса фурна. Печете до златиста коричка (близо час).

Изварената запеканка сготви
Полина Кортина

СНИМКА: АЛЕКСАНДЪР КУРОВ, ИТАР-ТАСС

СНИМКА: АЛЕКСАНДЪР КУРОВ, ИТАР-ТАСС

СНИМКА: МАКСИМ ШМЕЛОВ, ИТАР-ТАСС

Дословно На борда на "Титаник" всички са били здрави

Създавайте атмосфера на доброта. Тя прогонва мъглата

Владимир Спиваков е създател на известните в цял свят „Виртуози от Москва“, цигулар, диригент, както и виртуозен солист, класик и шоумен, естет и шегаджия...

ВАЛЕРИЙ КИЧИН
РУСИЯ И БЪЛГАРИЯ

Засегнали ви кризата?

Музиката у нас винаги живее в условията на криза. Няма законодателна база за меценатство и благотворителност. Такъв закон обаче е необходим. В Америка цялото изкуство се издържа от дарения. В Русия, където за култура се отделят мизерни средства и нито културата, нито изкуството са сред националните приоритети, такъв закон е особено необходим. Днес, за да оцелеят, музикантите са длъжни да тичат от една работа на друга. Държава-

та забрави, че културата е основата на всичко: и на великодушните отношения в обществото, и на здравеопазването, и на всички области на икономиката, и на стила на общуване в парламента. Ако погледнем нашите представители в парламента, то ни става ясно защо културата не е сред приоритетите.

Когато настъпи август, грабнахте дъщерите си и тръгнахте тях... накъде?

Имам си любимо място – къщичка до Сан-Рафаел в Южна Франция. В селце, където никой не ме познава.

А къде е вашият основен дом?

Той се премести в Москва. Откакто станах президент на московския международен Дом на музиката, всички мои творче-

ски интереси също са тук. Въпреки всички ордени, медали и награди, получени на Запад, моите корени са здраво свързани с Русия.

Разкажете за съпругата ви. Откъде идва нейното име Сати?

Ленард Бърнстейн, когато се запозна с нея, попита същото – какво е това странно име? Тя му отвърна: от думата „сатеник“, което означава кехлибар. А той ѝ отвърна: „Аз също съм „бернштайн“, т.е. кехлибар“.

Какво място заема тя във вашия живот?

Тя преди всичко е личност с изключителна интелигентност и широк кръгзор. Тя е от Армения и е израснала в семейство на музиканти. Самата тя е свирела на роял и е завършила музикална школа, като на дър-

жавния изпит е изпълнила концерт на Рахманинов. Веднъж в Испания даже е аккомпанирала на Елена Образцова без подготовка. Великолечно познава оперната и симфоничната музика. Тя ми помага в много неща. Всеки човек трябва да има тил – неговото семейство. Аз имам добър тил.

По принцип оптимист ли сте?

Когато попитали Чърчил какво би искал да му пожелаят, той отвърнал: „Пожелайте ми късмет“. „А защо не здраве?“ – го попитали. И той отвърнал: „Защото на „Титаник“ всички са били здрави“.

Не ви ли се струва, че сме минали някаква опасна точка? Представителите на сегашното поколение дори не желаят да узнаят какъв е бил светът преди тяхното раждане. Общественото мнение бавно, но упорито клонило към националистически идеи. Рисква ли нашият „Титаник“ да се сблъска с айсберга?

Ние се приближаваме към него. Много зависи от капитана и неговият екип. Повечето хора са добри и аз съм убеден в това. Просто трябва да се създаде атмосфера на доброта. Навсякъде. В СМИ – в телевизията и радиото, във вестниците и списанията. В книгите и представленията. В политиката. Струва ми се, че трябва да се направи нещо в тази посока: добротата прогонва мъглата.

Как се отнасяте към кристиката?

У нас тя почти нищо не знае. Това се чувства и когато ме критикуват, и когато ме превъзна-

ДОСНЕ

Владимир Спиваков е роден на 12 септември 1944 г. в Уфа, откъдето неговото семейство се премества в Ленинград. Още през 1957 г. получава първа награда на ленинградския конкурс „Бели нощи“ и дебютира на сцената на Ленинградската консерватория.

Десет години по-късно, през 1967 г. Владимир Спиваков завършва Московската държавна консерватория. Към този момент талантливият музикант вече е известен на колеги в чужбина: през 1965 г. получава първа награда на конкурса в Париж, а през 1967 г. – наградата на конкурса „Паганини“ в Генуа. Тези награди са последвани от първа награда на конкурса в Монреал (1969 г.), втора награда на Конкурса П.И.Чайковски през 1970 г. Маестро Спиваков неведнъж е излизал и продължава да излиза на сцена като солист и диригент с най-добрите симфонични оркестри в света.

Карамзин е писал: историята на народа принадлежи на царя. Това не е вярно...

Пушкин възразява на Карамзин: историята на народа принадлежи на поета. Вярно е.

сът. Веднъж дирижирах Първа симфония на Малер и в „Комерсант“ написах, че Спиваков не може да не направи някаво шоу – задължително трябва заради него да скочат прави валдхорните на финала. Добре де, не можеш ли първо да погледнеш в партитурата и да видиш, че Малер е написал черно на бяло: да станат валдхорните.

Писали ли сте някога поезия?

Писал съм. В романтичните периоди на живота ми и в тежките моменти. „Мы сами не сами, вы с нами не с нами, лишь пульс ускоряет в висках. А я бы мечтал, чтобы между друзьями, а я бы мечтал, чтобы между словами несказанным словом застыть на губах...“ Това написах в болницата в Амстердам, когато мислех, че умирам. Там се разболях много тежко. Направо да си призная, страх ме е от този град: там са починали Кирил Петрович Кондрашин и Давид Федорович Ойстрах.

Музиката може ли да бъде политика?

Не, но имат някои фантастични съвпадения. Когато на фестивала „Владимир Спиваков кани“ ние поставихме „Жана Д'Арк на кладата“, която започва с думите „Париж гори“, ние дори не можехме да предположим, че само след няколко дена ще пламнат предградията на Париж. В изкуството непрекъснато възникват такива съвпадения. Музиката обаче се обръща не към конюктурата, а към общочовешките ценности. Политиците пък избират от нея това, което могат да използват за собствени цели.

CREACTIVITY!

Новосибирск 23-25 септември

Форум „Интера“ – открито пространство за световни иновации, форум без ограничения и граници

Форум „Интера“ – това е науката, културата, обществото, бизнесът, държавата в оживена дискусия и сътрудничество!

Форум „Интера“ – това е уникална реакция на раждането на нови знания и тенденции, определящи стремителното развитие на иновациите

www.interra-forum.com

Интера¹⁰
МЕЖДУНАРОДЕН
МЛАДЕЖКИ
ИНОВАЦИОНЕН
ФОРУМ В СИБИР

SBERBANK
GENERAL PARTNER

RUSSIA 24

RIANOVOSTI

interfax

VEST FM

ROSSIYSKAYA

RUSSIA
BEYOND THE BORDERS

Не забравяй
да прочетеш
следващия
ни брой

**За реклама
в изданието
търсете:**

В Москва **Юлия Голикова**
golikova@rg.ru
тел. +7 (495) 775 3114
факс +7 (495) 988 9213

В София **Дея Йорданова**
pr@duma.bg
тел. +359 (2) 970 52 07

**Лесен достъп до електронното
съдържание rbth.ru/e-paper**

Петър Маринов:

Петър Маринов в ателието си

ПЕТЪР МАРИНОВ е роден в София през 1968 г. Завършил е Националната художествена академия в класа на акад. Светлин Русев. До момента има 14 самостоятелни изложби в страната и в чужбина. Картините отразяват пътуванията му в Европа, Азия, Южна, Северна Америка и Африка. Творби на Петър Маринов се намират в колекции във Франция, Швеция, Австрия, САЩ, Венецуела, Япония и други.

В момента художникът се готви за нова среща с публиката - в галерия "Викинг", на която ще представи най-новите си произведения.

Интервю на Надежда УШЕВА

- Разкажете за изложбата, която ви предстои. С какво ще изненадате своите почитатели?

- Последните ми изложби бяха свързани с пътувания. Новата - също. Озаглавена е "Две екзотики", посветена е на Перу и Япония. Работите са направени върху дърво със смесени техники и колаж. Използвам естествения фладър на дървото - шарката, като отгоре са поставени разни фигури и се получава съчетание, специфично за японската живопис. Довършвам последните си неща за изложбата, която ще бъде в галерия "Викинг" в София.

- Нова ли е за вашето творчество смесената техника върху дърво?

- Сравнително да, обаче колажът не е нов. Имам предишни творби като "Йо-хо-хо и бутилка ром" с пиратски мотиви или морско дъно, с риби и русалки или дракон, които също са колажи. Това е съчетание на колаж с маслена живопис - кавалетна, традиционна. Тук обаче основата е по-различна. Може да се каже, че тази техника е нова за мен, тъй като я използвам от година и половина.

- Означава ли това, че обичате да експериментирате?

Колеги си продават творбите на безценица, защото нямат изход, казва известният живописец

- Да. Въпросът е какво ще излезе между експеримента и реализацията. Процесът е понякога много сложен, понякога всичко е много лесно и става на един дъх. Друг път се мъчиш, а накрая не се получава нищо.

- Крайният резултат отговаря ли на предварителните ви очаквания?

- В момента, в който ти хареса готовата картина и нищо не те гразни, би следвало да се е получило това, което си имал предвид. Не трябва да се занимаваш повече с нея. В противен случай вземеш ли да се съзерцаваш и да се радваш, самотоволството от победата ще те доведе до поражение. Не бива да се прехласваш от свършеното, защото следващия път няма толкова много да се стараеш. Добре е, щом се получи работата, повече да не мислиш за нея. Може да си извлечеш поука за следваща творба, но тя вече да не ти е толкова "скъпа". Да се дистанцираш от нея.

- Харесвате ли произведенията си, или сте критичен към тях?

- Ако човек не е критичен, ще харесва всичко, каквото нацупа върху платното. Много трябва да е критичен!

- С годините промениха ли се цветовете и формите, които използвате?

- Интересно е, че като гледам по-стари работи, които много съм харесвал навремето, сега не ми хващат окото. И обратно - творби, за които съм казвал, че са боклук, днес ме радват. Дори наскоро имах такъв случай, видях си една работа отпреди 20 години и се учудих какво толкова хвалят в нея. Не ме впечатли изобщо. Изменят се критериите, което оказва влияние на творчеството. Но какво точно се е променило като форма, като пластика ми е трудно да определя. Може би отстрани зрителят ще каже. Авторът дори да има мнение по въпроса, едва ли ще бъде обективен.

Трудно се оцелява само с изкуство

- Ученик сте на акад. Светлин Русев, който ви е преподавал в академията. На какво ви учеше той? Кои от неговите "уроци" прилагате в работата си?

- Той ни научи на трудолюбие, на търпение, на отговорност към това, което правим. Професионализъмът се корени с отношението към работата. Казват, че художниците са бохемни, че рисуват, когато си поискат, но не е така. Необходима е дисциплина и уважение към себе си и изкуството. Трябва много труд. Само с гол талант не се получава. Изисква се сериозно отношение, както във всяка друга област, резултатите от само себе си няма да дойдат. А и това е изкуство, не спортно постижение, в което могат да се маркират точни параметри. Всичко е относително - възможно е сега да харесват това, което си създад, а след време да бъде забравено или обратното. Имах страшения късмет да уча при Светлин Русев и в немалка степен, това, което съм постигнал го дължа на него.

- Какво е положението с професията на художника днес? Измениха ли се ценностите в изобразителното изкуство?

- Да, повтаря се историята с времето на т.нар. малки холандци в световната живопис. Когато бурgeoisството в Бенелюкс, забогатява, аристокрацията няма пари за поръчкови портрети. Художниците започват да рисуват малки картини, които да продават, а новобогаташката класа изисква да се рисува нейния бит. Затова наричат кухненска живопис творбите на малките холандци, защото обслужва богатата социална прослойка. У нас в момента се наблюдава същото. В Холандия обаче тази живопис е останала като принос в изобразителното изкуство. Да видим какво ще излезе у нас. Още нищо не се знае, но хората нямат пари за изкуство. В периоди на криза то остава на заден план по цял свят. Именно тогава, когато на твореца му е най-трудно, той трябва да реши дали да зареже изкуството или да продължи.

- Как оцелявате, вашата гилдия може ли да се издържа само от рисуване?

- Абсурд е. Само единици могат да си позволят това. Много е трудно, особено ако имаш по-голямо семейство,

во, трябва да работиш и още нещо, иначе е невъзможно. Няма продажби. Някои колеги пък си предлагат творчеството на безценица, защото нямат изход. Други тиражират работите си като пощенски картички по морето, продават ги за по 20-30 лв.

- Как се раждат идеите ви? Казвате, че сам избирате темите, които "оживяват" върху платната.

- Случва се понякога нещо и да ми поръчат. Някой може да поиска специфичен пейзаж в точно определена тоналност - с по-топли или с по-пестеливи цветове. В този случай най-хубаво е художникът да не бърза, а да си закодира идеята на равнище подсъзнание. В един момент, рано или късно, ще ти просветне как може да се получи. Нахвърляш картината, идва човекът - гледа, двамата обсъждате, така че хем да отстояваш творческите си принципи, хем и на него да му харесва. Това е т.нар. халтура. Някои смятат, че тя е лошо нещо, ама не е. Халтурата е поръчка. Примери - Сикстинската капела, фреските на Микеланджело Буонароти. Произведенията на придворните художници - Рубенс, Веласкес. Но когато е гениален творецът, гениална е и халтурата. Благодарение на нея имаме голямо наследство в изкуството.

- Кога творите, какъв е принципът ви на работа?

- Хрумва ми някаква идея - може да е от филм, разговор, пейзаж или да ме вдъхнови образът на красива жена, благородна постъпка. Правя рисунки напоследък и снимки, за да си припомням детайли. При всекиго е различно. Не може сега да си поръчаш портрета и утре в 8 ч. аз да го нарисувам. Не се получава.

- Какво ви дава изкуството? Помага ли ви да разбирате по-добре хората или живота?

- Достава ми голямо удоволствие, докато рисувам. Някои от древните китайци бе казал, че, който работи, каквото му е приятно, няма да работи цял живот. Удоволствието е огромно, ако изкуството, което създаваш, се хареса и на зрителите. Да доставаш радост на хората е изключително приятно усещане. Чувстваш се прекрасно, като правиш хубави неща, те ти връщат преживяното. Човек, като създава красота, става по-добър.

П О Е З И Я

Приказка

Звездна вечер в кладенец небесен -
спи светът сред цъфнали овошки.
Само любовта зачева песен
и със красотата пълнят кошер.
Пролет е! Под лунно огледало -
като в приказка на Н.В. Гогол -
се събират сенките на дяволи
край жарава от блуждаещ огън.
Пак се готви българска завера -
кладбището нещо зло вещае...
Не, не почва Тайната вечеря -
май това е заговор потаен...
Ето - виждам прилепи - гружина...
Друга банда там грухти и мляска,
а над тях, в огромна паяжина,
паяк стряска с грозната си маска.
Тия полуобрази познати
заседават все по късна доба -
искат да почернят красотата,
искат любовта ни да загробят.
Полунощ е! Като с Божии пръсти
светлината пъди сенки в мрака.
Мина събота - светът възкръсна!
Утрото пред кошера ни чака...
И роякът от пчели ще литне
утре пак сред цъфнали овошки,
само аз като дете ще питам -
хора ложи ли сънувах или съм лош?!

0.30 часа

Елегия

Младостта ми беше придружена
с много, много щедра красота -
бях обичан, бях и женен,
а сега живея в самота...

По зелените поля край Пътя
тича вихрогонче без юзда.
Едно чувство младо и безсмъртно
следва и догонва любовта...
И над тях лети отново щъркел.
И възкръсва всичко в пролетта.
Само аз накрая нещо сбърках
и забравих даже песента...
И сега дори не знам молитва,
да измоля Твоя благослов...
Божичко, прости митаря-скитник,
подскажи ми думи за Любов!

30.IV.2010 г.

Балада

Там, там буря кърши клонове
и сабя ги свива на венец...

Хр. БОТЕВ

Тук, тук - тупти сърцето ми,
почуква отляво, бие!
Повей, повей ми, бял вятре,
откъм Пирин - харамийски!
Туп, туп - по Пътя тупурка
чер кон без ездач и цвили...
В съня ми - една къщурка,
а в мрака - гори кандило...
Пред него мама се моли...
Но мама е вече икона...
Мама я няма - соколче
прехвърча само над коня ми...
И тебе те няма! - повтаря,
проплаква отляво сърцето ми.
И свещи горят минзухарено.
И пролет е пак - многоцветна.
Събуждам се - цвете откъсвам...
Не духай свещта ми, бял вятре!
Напролет всички възкръсваме!
Мен Пътя ме чака - към Петрич!

21 март 2010 г.

ВОЙМИР АСЕНОВ е роден в южния град Петрич на 1 юни 1939 г. Още от детството му народопесенните традиции на този южен пирински град диктуват неговото светоусещане и той пропусва стихове, повлияни от фолклора и Ванцаровото човеколюбие. И така под перото му излизат двадесет стихосбирки, като още с първата си книга "Крепост" през 1968 г. той става и първи носител на Националната награда за Първа книга на млад автор, която носи името на в. "Пулс". Следват награди за патриотична поезия на МНО, "Златен век", наградата на СБП, награда за цялостно творчество на името на Никола Фурнаджиев и превод на юбилейната му стихосбирка на руски език. Воймир Асенов е превеждан на почти всички славянски езици. Негови стихове са адаптирани на английски, немски, френски, испански, хинди и турски език. През миналата година Воймир Асенов издаде първата си белетристична книга "Кръвта на пчелина". Предлагаме нов цикъл стихове на поета.

Н Е П У Б Л И К У В А Н О

Под скалната фреска

Първо видях скалната фреска. Простираше се на километри. Почти под билото на отвесния склон. Приближаваше бързо, а тя се издигаше все по-непристъпно високо - гигантско допотопно същество, надвиснало над падината с неясни намерения.

- Може ли да се сруне отгоре ни?
- Ми да, само тебе те чака и ще затрупа цялото Драганово царство.
- Защо Драганово?

- Петрина е Драганова, брат ѝ Драго, братовчед ѝ... и т.н., близкото село Драганова могила, махалата Драгойца, планината майка на скалната фреска също Драгойца. Следваше легендата, еднаква с всички подобни истории и различна. Никои не знае дали момичето, скочило някога от скалите, е дало името си на планината или обратното. Не се знае и кой го е преследвал, с нож или с любов. Но винаги е страшно, когато едно момиче избере бездната пред мъжката ръка. А гъста мъгла забулва много въпроси и малкото отговори. Както в самия живот. После в ниското изровили не нож, нито пръстен, а котва. Донесли ли са я или е останала от някой прастар век, който изобщо не подозирал, че тук ще звънят великденски камбани.

- Почти фантастично - казах аз.
- Без почти, без почти - ръгна ме Христо с пръсти в ребрата. Така преди стървеше кучето си Барсо. - Най-фантастичното обаче започва по тъмно. Отвсякъде приижда великденски звън.

През нощта на няколко пъти се будих. Не бях съвсем сигурен наистина ли долавам неясно ехо или гумите на Христо са ме хипнотизирали. След втори петли станах за цигара. Беше чудовищно тихо. Една от онези нощи, когато гърветата хвърлят сенки.

- Звънът ли те събуди? - обади се Христо зад гърба ми.

Нямаше начин да не го чувам. Щом приятелят ми казва, че звъни, значи звъни. Може би звучеше самата тишина или метално звездният трепет, или светлината горе на Драгойца, която ритмично блясваше и угасваше като астрален сигнал. А знаех, че е на ретранслатора.

На сутринта Христо отново ме посрещна с познатото вече "Чуваш ли

как звъни?" Първо реших, че е черковна камбана. Но градецът, макар и близо, е достатъчно далеч, за да не достига гласът ѝ дотук. През нощта говореше тъмнината, сега - светлината с неуловимите думи на прозрачно спокоен ритуал.

- Виж! - побутна ме Христо. - Камбаната не помръдва, а звъни. Чуваш ли я?

Бодливи шипкови храсти откъсваха излишните ми товари и с всяка крачка олекваха. Амбиции, нерви, неприязън излитаха от мене като токущо излюпени великденски пеперуди. Потъвах в празнично размекната летаргия. Някои я наричат почивка. По-скоро това е помирение със себе си. Под скалната фреска.

Откакто пристигнахме вчера, изненадите ме пресрещаха на всяка крачка. От дома на бай Дончо, солидна къща от тридесетте или четиридесетте години, не очаквах нищо особено. Но се излъгах. Високи до тавана рафтове с педантично подредени книги изпълваха стаите и коридорите. Петрина му подаде нова книга. Можеха да ме предупредят и аз да донеса. Успокоиха ме - подаръци се правят по всяко време.

Бим-бам. Дин-дин. Вече чувам отвсякъде. Великденски камбани. Точно както ми нареди Христо. Съмнявам се дали и той ги чува, но не се съмнявам в приятелството ни. Често съм се питам какво ли толкова си говорим двамата, след като от бебета сме заедно.

Другите явно предпочитаха да се изтягат на терасата под чадъра, но аз любопитствах да видя имението на Хайди. Спомням си с колко шампанско купиха къщата и многото земя крой нея. Тогава Хайди въздъхна - мечтата ѝ била да живее на такова място.

Бе красив пролетен филм, натежал от печено агнешко, неузрели джанки, породисти кучета и деца, породисти и непородисти коли, които не долазиха по едрокаменистия път. Тук, в широката падина между скалната фреска и силуета на Гложенския манастир, като ранени щъркели, изоставени от своите, са се приютили къщи на по сто и двайсет, сто и петдесет години. Те тихо препращат по четирите посоки Великденски звън.

НИНА ПАНТЕЛЕЕВА (1943-2010) беше литератор с разнообразни проявления. Доктор на филологическите науки, тя преподаваше (в Софийския и Варшавския университет, в НАТФИЗ), пишеше научни студии, издаде сборници с литературно-критически статии, монографии. Едновременно с това се появиха и нейните романи, сборници с разкази и новели, повести за деца, радиопиеси, пиеси за куклен театър. Издадените ѝ книги са над 20, последните - "Шана и вълкът", "Сферата", романи и сборникът с разкази "Утре вече е днес". Много от произведенията ѝ са преведени в различни европейски страни. Тук предлагаме един от последните разкази на Нина Пантелеева.

Поверие то гласи - докато той се чува, те ще са живи. Значи Христо изпробваше поверието върху мене. Някои от тези къщи още дишат, повечето са забравили човешкия гръх, трети са рухнали. Хайди си бе избрала точно такава, последната в селото, високо в планината, самотна, омагьосана от тръните. Чак тук разбрах какво означаваха гръзките валутни планове - ще възстановим покрива, стените, пода, прозорците, вратите, чардака, стълбата, кошарата... с една дума всичко. Не посмяхме да влезем вътре, въпреки че отвсякъде зееше отворено. Нямаше много за разглеждане. Децата ожадняха. Ние - също. Бай Дончо многозначително се усмихваше. Досегах се защо. Наоколо не открихме капка вода. И нито един кладенец. Забързахме обратно надолу. Вероятно по същия път, друг няма, са бягали хора и животни, когато им пресъхнал изворът. След тях останали само крехък великденски звън, джанки, шипки и треви. Година след покупката Хайди си бе заминала за Германия не от жажда, но завинаги.

В първата обитаема къща пихме вода. Мария бе донесла чак от Маринина чешма.

После на някога шумният мегдан пред очите ни вековете се разминаха почти враждебно - с мерцедес, магаре и пеша. Всеки бързаше към своята си ограда - от плет, или с фотокамера. Мерцедесът едва не ни отнесе. Магарето се запъна сред декора от заковани с гръски прозорци на предишни дюкани. Наоколо всичко е предишно.

Дин-дин. Бим-бан. Звънят великденски камбани от безкрайно далече и от съвсем близо. Приближават хлопките. Все по-ясни и по-ясни. Това е най-старият камбанен хора пред храма на скалната фреска. Напомпан паяк предвещава друго стаго но - изненада! - вратата на двора затворена. За този, който е виждал пуйки само в тава, гледката е страхотна. Животинките настръхват от ужас, с фалцетни звуци в дълга редица се връщат покрай оградата, обикалят я в една посока, после в обратната, пак се връщат, пак обикалят...

Всеки със своите си паники. Докато му отворят вратата или докато му я хлопнат под носа завинаги.

- Ще ми се да вдигнем параклис - Света Екатерина.

Бим-бам. Дин-дин. Ехо от великденски камбани.

- Катерино! - вика Христо на гъщеря си. - По-кратко!

Колелото на Кети препуска след великденския звън. Може заг заволя случайно да се появи дете.

От печеното агнешко е останала само опашката.

Бим-бам. Дин-дин. За скалната фреска, при нейната възраст, още един Великден не е от значение. Но само за нея. Бим-бам. Дин-дин. Послание от... Край! Да се съобразим с модата! Забравихме сантимента в имението на Хайди.

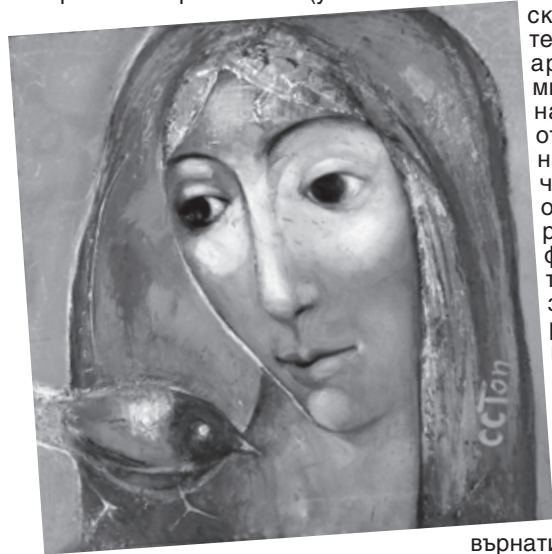

ПЕГАС

Редактор
Борис Данков

Портрети с магична ритуалност

Самостоятелна изложба живопис "Лица" на Силвия Топалова е подредена до 28 септември в галерия "Лик" (ул.

"Лайош Кошут" 37).

Това не са типологизирани портрети, а своеобразни в своята иконография образи, в които се долавя отзвук от старохристиянските изобразителни модели, от архаичната усмивка на античната образност, от извънвременната съсредоточеност, струяща от широко отворените очи на фаямските портрети - образи, застинали в йератични пози като древни то-теми, казва Лидия Влахова от галерията. По нейните думи чрез строгата фронталност или леко извърнатите торсове, независимо по какъв начин са

третираны - чрез принципа на стилизацията и декоративно-триизмерното начало, или чрез по-нюансирана живописна тъкан, творбите на Топалова събуждат асоциации за магична ритуалност, за извънвременни състояния на човешкия свят и въздействат чрез тяхното одухотворено единство, допълва изкуствоведката.

Силвия Топалова е родена в столицата. Завършила е ВХТИ - София. Била е извънреден студент във ВИИИ "Николай Павлович", специалност графика и илюстрация и промишлени форми (ди-

зайн). Член е на СБХ. Организирана е десет самостоятелни изложби в София, Кюстендил, Перник, Радомир. Нейни работи се намират в САЩ, Чехия, Испания, Англия. У нас - в СУ "Св. Кл. Охридски", галерия "Вл. Димитров-Майстора" - Кюстендил; градските художествени галерии в Благоевград и други.

КАЙО РЕДИ СЕДМА ИЗЛОЖБА В „АРТ 36“

Изложба на Никола Георгиев-Кайо, озаглавена "Нощ и ден", ще бъде открита на 13 септември от 18.30 ч. в галерия "Арт 36" (ул. "Славянска" 40). Е, сега нека каже някой, че му липсват първите седем... изложби. Никой не може да оспори факта, че Кайо вече има седем самостоятелни изложби в творческата си биография. Тази може да се види до 30 септември, а творбата, дала име на сбирката "Ден и нощ", по интересен начин се модифицира в пространството и променя гледната точка към света, следвайки полюсните преживявания на автора, посочват от галерията. Картините с приказни сюжети са запазена марка на художника. Но сега той е още по-зрял. Колоритът в произведенията му от слънчево искрящ преминава понякога в мрачен - както денят се редува с нощ, а радостта с болка. Кайо обаче е оптимист. Повече в изкуството, отколкото във всекидневието. Притчите, които разказва, често са изпълнени с тъга и изстрадана "на свой гръб" житейска философия.

Съвременна карикатурна изложба

Художници порицават обществените нрави в хумористични и сатирични рисунки и шаржове

Експозиция карикатура с творби на Велин Андреев, Генчо Симеонов, Иван Веселинов, Милко Диков и Стоян Дуков може да се разгледа до 29 септември в изложбена зала "Райко Алексиев" на ул. "Раковски" 12.

Изложбата очертава своеобразна културна история на нашето време, като осмива и порицава обществените нрави в хумористични и сатирични рисунки и шаржове. Авторите с насмешка определят групата си като "Младежка бригада" в напреднала възраст. Но голяма част от техните последователи и ученици ги причисляват към класиците на съвременната карикатура, посочват

организаторите.

Впрегнали цялата си чувствителност, за да уловят политическите, социалните, икономическите и глобалните ежби и злободневните проблеми на човека и обществото, в ролята си на социален барометър, художниците правят проблемите задължително по-лесно разпознаваеми, дават им нов живот и възможност за разбиране чрез изкуството.

Те, класиците, не ни препращат към миналото - те имат отношение към настоящето както и към бъдещето, защото ценностите са всеобщи и вечни. Всеки човек и всяко време имат свое разбиране за класиците. Вглеждането, уваже-

Карикатура на Генчо Симеонов

нието и разбирането на техните творби е разковничето към разнообразието и усещането за вникване в нашата и в другите култури. А с равностметката и преоценката ние ги откриваме и преоткриваме всеки път, отбелязват от Съюза на българските художници.

"Момче и спомени"

"Руба"

Чешката фотографка Тереза Вълкова представя успешната си фотоизложба "Two" ("Двама") в Чешкия център в София. С този цикъл тя предизвиква вниманието на специалистите и печели на-

градата "UniCredit bank young photo award" на Пражкия панаир на фотографията.

Обект в нейното творчество е човекът, като предпочита да снима момичета и деца. За първи път е забелязана чрез поредицата си от

Двойки момиченца от приказките на Братя Грим

модни фотографии "Little garden". Тереза Вълкова показва творбите си в Чешката република и в чужбина, участва в няколко групови и авторски изложби.

В цикъла "Two", създаден през 2007/2008 г., авторката разиграва поредната, изпълнена със загадки игра. Двойките идентични момиченца, облечени в стари палтенца и копринени роклички, гледат втренчено зрителя с неподходящия поглед на възрастен, напомняйки за момичетата от пикто-реалистичните фотографии на Луис Карол.

Сред вълшебни гори, от светло озарени лица, разпознаваме съдбите на Червените шапчици и момиченца, прилича-

щи на Гретел от приказките на Братя Грим. Безпокойство предизвиква самата връзка

между историческата тематика и използването на най-нова технология, с немалка дигитална манипулация и преплитане на привидно ефектното със съвременния изказ, посочва Луция Фишорова. Изложбата ще бъде открита на 29 септември от 18 ч. в галерията на Чешкия център (ул. "Раковски" 100). Работите може да се видят до 28 октомври.

Тереза Вълкова е родена през 1983 г. в Тржебич, Чехия. Учи в университета "Томаш Батя", специалност рекламна фотография и едновременно с това посещава Института за творческа фотография към Силезийския университет в Опава.

"Нощ"

"Нощ и ден"

□ Лавица

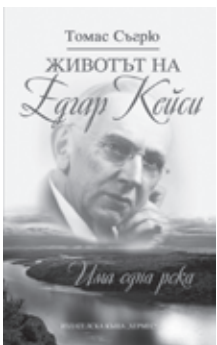
“ДЕТСКА ФОЛКЛОРНА ЕНЦИКЛОПЕДИЯ - т.5” от Лилия Ставрева и Пламен Бочков излезе от издателство “Листа”. Герои в този том са юнаците от песните, преданията и легендите на българската фолклорна епическа традиция. Тя е възникнала още по времето на създаването на българската държавност през VII-IX век сл. Хр. в основата ѝ лежат устните поетически сказания на славяни, прабългари и местно население на Балканския полуостров, вероятно траки, отбелязват авторите. Юнакът герой е олицетворение на народната съдба и символ на единството и историческата приемственост на обществения живот.

“КРИЗАТА ПОД КОНТРОЛ: Корпоративна комуникация в кризисна ситуация” от Валерия Пачева издаде “М-8-М”. Управлението и контролът на кризата не могат да бъдат сведени до сбор от правила и образци. Факторите за успех се крият по-скоро в историческия анализ, в способността за идентификация и интерпретация на причинно-следствените връзки, във въображението и освободения неконсервативен дух. Комуникационният мениджмънт при криза трябва да се преподдава като изкуство, а не като суха наука. Комуникацията при криза изисква нов мениджмънт и нови мисловни умения, твърди авторката.

“ЖИВОТЪТ НА ЕДГАР КЕЙСИ” от Томас Съгрю пусна на български ИК “Хермес”. Името на Едгар Кейси - медиум, пророк и лечител от XX век - е добре познато. Малцина обаче знаят колко трудно е извоювал това признание. Едгар Кейси е помогнал на хиляди хора да решат здравните и житейските си проблеми, но самият той е бил отричан и обвиняван в шарлатания. Трябвало е да се бори с предразсъдъците на лекарската гилдия относно лечебните си практики, включващи революционни за времето си методи като ароматерапия, хомеопатия, масажи, диети. За обикновените хора също било трудно да приемат идеите му за карма и прераждане.

“ИМПУЛСИВНО” от Джонатан Келерман е поредният роман на автора на “Кървава разходка” и “Доктор Смърт”, който издателство “Колибри” издава на български. Млада жена изчезва безследно една нощ... Пенсионирания учителка е заклана сред бял ден... Две жени са пребити до смърт в козметичния салон на малък провинциален град... Три озадачаващи престъпления, с очевидна липса на мотив. Алекс Деллауер и инспекторът от полицията на Лос Анджелис Майлоу Стърджис попадат случайно на следа. Открадната луксозна кола е открита без дракотина, ако не се брои миниатюрното петънце кръв върху кожената седалка...

Послания от изстрадано бъдеще

Творби на Виолета Христова от новата ѝ книга доказват витално присъствие в съвременната ни поезия

“Мисията на поета е да създава онова, което не съществува.”

Хосе Ортега-и-Гасет

Лъчезар ЕЛЕНКОВ

Виолета Христова е поетеса с оригинален творчески почерк. Препрочитай стихотворенията ѝ и все нещо не можеш да разбереш докрай. И все нещо ново (като чувство и като мисъл) пониква от редовете и активно те завладява.

Ако критиката е анализ, то за стихосбирката “Тревата ли?” (на издателско ателие “Аб”) няма място. Ако е тълкуване - да! Но най-добре е да се погледне на света, заселил стихотворенията на поетесата, през нейните очи, колкото и да е изключително трудно. И нека чувствата бъдат само емоционална-

□ Есеистика

Защо няма и може ли да има български литературен Нобел?

Продрум ДИМОВ

На тези въпроси се опитва да отговори известният наш литературовед и писател Йордан Каменов в своето най-ново издание “Те можеха да бъдат нобелисти”, което столичното издателство “Вини 1837” предложи наскоро на читателите.

Излизането обаче от печат на най-новата му книга е сериозен подвиг в защита на българското литературно самочувствие и на родната ни духовна идентичност. И категорично може да се каже, че това е наистина твърде актуално произведение за възбуждане на националното ни литературно достойнство. Авторът визира имената на 16 български писатели, които според него са притежавали таланта и потенциала да получат наградата. А част от тях, отбелязва той, имат и завършено творчество, достойно за Нобел. За целта изтъква и основните изисквания и критерии, които трябва да притежава творчеството на всеки Нобелов лауреат за литература.

И съвсем естествено в своя подбор авторът се насочва към респектиращите имена от отечествената литература, започвайки с гениалния поет-революционер Христо Ботев. Спира се на него, макар че първите нобелови награди се присъждат едва от 1901 г. и то само на живи творци. В своето своеобразно хронологическо подреждане Йордан Каменов продължава с Иван Вазов, предла-

ган навремето на сферата от мисли и прозрения с концентричните кръгове в нея - като упоритата “пружина” на притиснатата в буталата на локомотив пара. Тук ще добавя, че гениалният Никола Вапцаров в едно от безсмъртните си стихотворения казва: “...Винтилът за прясната пара затворен!” При Виолета Христова не е така. Всяко от стихотворенията ѝ излъчва словесна енергия, с която поетесата се надява да отключи сърцето и ума на читателя за идеята в него.

В поезията на авторката внушенията са закодиранни със символи и метафори. Та нали от ясно небе не вали. В “Тревата ли?” има тъга, но тя е светла. Блика оптимизъм, но умерен. В стихотворенията почти няма сюжетни нишки, които да ги отличават едно от друго. Стихосбирката е мозайка от картини, понякога замъглени - сякаш се вираш в тях през матово стъкло. Понякога картините се преливат една в друга. Приличат на многоцветните отблясъци върху огледалото на забързана река, огряна от ярка светлина, проникнала през пролуките на облаците, покрили арена на човешкото съществуване, върху която като гладиатори се сражават

доброто, злото, окървавеното, радостното, мъката, умиращото, възкръсващото, подлото, върхното и т.н.

Докога ще крецнеш уплашено срещу мрака, ранобуден петел - загубен и сам сред звездите?
А съдбата лукава край тебе мята опашка.
Път ли прави, или зами-та следите?

Асоциациите поникват непринудено, нена трапепни, свободни. А подтекстът? - напастен на няколко нива. А може би така го вижда моята воля да открия нещо различно от потока стотици бездарни стихосбирки, заливащи ежегодно литературното тържище през последните двадесет години.

Именно през тези две десетилетия, събрани духовно, Виолета Христова се противопостави на пошлостта и даде заявка да е една от най-талантливи-

те поетеси днес. Книгите ѝ “Пеш до земетръса”, “Звездна карта”, “Да бъде нощ”, “Другата стая”, “Сняг от другата зима” и “Тревата ли?” доказват витално присъствие в съвременната българска поезия.

Не всичко в поетиката на авторката е на нивото на възможностите ѝ. Римите понякога са трафаретни и са в противоречие с оригиналността на изказа. Понякога и глаголите не са точни (а глаголет е знаме!), не носят необходимата сила, за да зазвучат като набатен сигнал. Социалната ангажираност на места е доста приглушена и отдалечена от идеята на стихотворението. Може би забележките ми не са точни и не съм прав! Но ми се иска Виолета Христова да не повтаря грешките на осенени от дарба поети. Защото всеки достоен поет е разпнат сам на своя творчески кръст и сам отговаря за себе си. А бъдещето е неговият единствен приятел и съдник.

Виолета Христова щедро улавя сигналите и посланията на изстраданото бъдеще. Убеден съм, че няма да му изневери. Защото миналото е опора, настоящето - арена, а бъдещето - надежда, но само тогава, когато изкуството, наречено поезия, е както в “Тревата ли?” И нека епиграфът на тези мои бележки бъде все така творческо и житейско кредо на Виолета Христова!

ките 110 литературни награди от този род досега 6 са притежавали на Швеция, а 4 на Дания. Следователно и литературите на малките езици също се удостояват с това високо и най-престижно международно отличие. Едва ли някой би се наел да оспорва доказаното дарование на талантливото българско племе. А защо все още сме далеч от подобно признание? Разсъждавайки върху този въпрос, Йордан Каменов посочва, че са правени предложения до Международния Нобелов комитет за Александър Геров и Емилиан Станев, но за жалост потъват като глас в пустиня.

Клубът на дейците на културата в Пазарджик организира представяне на книгата на 16 септември от 17.30 ч. в концертната зала “Маестро Атанасов” в града

Коста Колев – оригинален творец във фолклора

Именитият акордеонист и композитор посвети половин век на народната музика

Ст.н.с. д-р Михаил
БУКУРЕЩЛИЕВ,
фолклорист

С известно притеснение посягам към перото, за да представя пред уважаемите читатели един от най-популярните музиканти в жанра народна музика - Коста Колев. Ще намеря ли най-точния изказ да характеризирам огромното му творчество... Коста Колев в истинския смисъл на думата е рожба на Българското радио. Половинвековна дейност пред микрофона, 2524 направени студийни записа. Няма друг подобен случай от далечното и близкото минало - така устремен да израсне талантлив млад музикант от извънстоличен град и да достигне до Съюза на българските композитори, до всенародно признание от професионалисти и самодейци, какъвто е случаят с Коста Колев.

Ако разгърнем страниците на единствената ни "Енциклопедия на българската музикална култура", издадена през далечната 1967 г., ще прочетем: "Коста Колев - народен музикант, акордеонист, роден в с. Кортен (Сливенско). Като гимназист ръководи ученически оркестър. От 1949 г. е вече на работа в Радио София. От 1962 г. е диригент на оркестъра от народни инструменти при Ансамбъла за народни песни при Българското радио и телевизия. Коста Колев е

ски инструментален стил, без да търси ефектната виртуозност и впечатляващото разхождане по клавиатурата. Строго се придържаше към онова, което е чул от крачната хармоника на баща си, на която от най-ранни години и той просвирва. Отдаваха му се инструментите. И в гимназията, и в казармата, и като изпълнител, и като ръководител беше търсен и обичан. "Нямаше инструмент, който да хвана и да не просвиря на него" - признава Коста Колев. Това се явява и важна предпоставка в бъдещата му аранжорска и композиторска дейност. Постепенно изпълнителските му изяви отстъпват мястото на ръководителя, диригента, композитора.

1969 г. ще остане паметна за народния музикант. Комисия в състав Георги Бояджиев - отг. редактор на редакция "Народна музика", и Стефан Сотиров го "вижда", чува, преценява. "Първият ангажимент, който ми възложиха, беше да запиша 3-4 песни на Гюрга Пинджурова - си спомня Коста Колев - а това е певицата, на която съм се възхищавал още от дете. Когато отидох при нея, посрещна ме една чаровна, усмихната, слънчева жена. Всичко след това протече като по ноти." Сега той вече има възможност да контактува с изявени народни музиканти като Рамадан Лолов, по-късно с Цветко Благоев, Борис Карлов, Минчо Недялков, Костадин Варимезов. Това са

Тази година музикална къща "Гега ню" издаде албум с 18 от неповторимите музикални картини на именития композитор

то измисляше, съобразявайки се с характера на песента. Тук той прояви своите композиторски способности. Авторската музика на Колев сякаш се снародни. Емблематични ще останат песните му "Люлка се люля", "Пушка пукна", "Лепя Мара Софиянка", "Лечко стъпай". Но авторското му присъствие още по-ярко се изрази в инструменталната музика, която написа. Хората "Балканджийско", "Боляровско", "Брезнишко", "Гагаузко", десетките ръченици, дайчови, ганкини, буенеци, бучимиши, трите пъти започват да звучат всекидневно по радиото. Засвириха ги и оркестрите в страната. Детайлното познаване на класическите и народните инструменти даваше възможност на Коста Колев да борави мащабно с оркестъра. Оркестрациите му звучаха майсторски, инструментите свиреха в удобни регистри, балансът на отделните групи бе прецизен и точен. Логично се редяха народните колена и онова, което е добавил авторът.

От 1970 до 1990 г. на миналия век Коста Колев беше най-изпълняваният автор. Разширеният му творчески диапазон роди и крупните постановки "Хоро в Софийско", "Шопска сюита", изпълнявани години наред от ансамбъл "Тракия", "Варненски танци", изпълнявани от ансамбъл "Филип Кутев", цялостни програми за ансамбъл "Сливен". Той беше един от първите, който оцени таланта на Иво Папазов и той направи записи на 8 хора в радиото под негово ръководство. По предложение на композиторите Парашкев Хаджиев, Пенчо Стоянов, Бенцион Елиезер той бе приет в Съюза на българските композитори.

Ето какво мисли за него композиторът Анастас Наумов, също фигура в жанра обработен фолклор: "Почти няма българин от по-възрастното поколение, който да не

знае кой е Коста Колев, да не е слушал неговите хора и ръченици. След това пое Ансамбъла за народни песни при БРТ, където се изяви като изключителен, оригинален творец в областта на народната музика. През това време довърши музикалното си образование. Няма състав в страната, който да не е изпълнявал неговите песни и хора. От неговото творчество се учат младите. Делото на Коста Колев е огромно и остава за поколения."

Дългогодишната му спътничка в живота - народната певица Мария Лешкова, споделя: "Обичаше всякакъв вид музика. Сам беше научил френски, английски и все искаше да знае нови неща. Написа много учебни помагала

за училищата в Котел и Широка лъка. Получи покани от Дания, Швеция и Норвегия, където ръководи курс по дирижиране и композиция." Известната народна певица Мария Кокарешкова си спомня: "Той беше скромнен, изключително музикален, умеещ, знаещ, безпогрешен диригент. Детайлно познаваше народната музика. Съобразяваше се с характерните особености на всеки изпълнител, независимо от коя фолклорна област е." Незабравими ще останат спомените за него и у голямата тракийска певица Стайка Гьокова: "Първите ми срещи с големия и неповторим майстор в народната музика Коста Колев бяха в далечната 1951 г. Той беше в комисията, която ме одобри да пея по Българското радио. На 2 януари ме прослушаха, на 3-и направих първите записи на любимите си песни - "Аврам Зорници думаше" и "Изкачил ми се млад Стефан". Коста за един ден ги нотира, хармонизира, оркестрира и ги записахме. Изнасяли сме много концерти в цяла България. Много прецизен е в съпроводите, а припевите му са народняшки. Голям музикант!"

Нямаше колектив - професионален или самодееен, който да го помоли за помощ и той да не се отзове. Десетки са песните и хората, които са запечатани в дългосвирещи плочи и компактдискове. Коста Колев е и "кръстник" на големия фолклорен форум в Коприивница, който и тази година потвърди своята жизненост и необходимост - събор-напаяване. Трудно се изчерпва колосалната дейност на един човек като Коста Колев, който половин век посвети на най-престижното народно творчество - музикалния фолклор. Дълбока е дирятата, която остави в културния ни живот. Разделихме се с мъка наскоро, но дълго ще го помним...

Коста Колев

автор на около 20 песни в народен дух за новото село. Някои от тях като "Три реки", "Овчар бригадир" и др. са много популярни. С различни народни групи Коста Колев пътува в Германия, Румъния и Югославия."

Достойнството на тази скромна характеристика е, че той е забелязан още от най-ранните си години. Впоследствие развива пълноценно своя музикален талант. Като изпълнител на акордеон Коста Колев се изявява като носител на характерния тракий-

великолепни народни музиканти, но неграмотни... И те, и певиците се възхищават на народния музикант Коста Колев, който така сръчно, точно нотира, хармонизира, оркестрира песните и хората им. Това е времето, когато по микрофона прозвучаха певците Магдалена Мурарова, Ева Георгиева, сестри Кушлеви, сестри Аджови, Кайчо Каменов, Иван Пановски, Груйчо Дочев и много други. Оркестрите на Коста Колев ги съпровождаха при записите, но той поставяше припеви към песните, кои-

Коста Колев със съпругата си Мария Лешкова и народния певец Георги Фершелов

Нов сезон -

нови надежди

Народният театър отваря врати на 18 септември с постановка на Теди Москов, а гениалната художничка Фрида Кало оживява на сцената на Младежкия в началото на октомври

Деян Донков и неговият Сирано откриват сезона в Народния театър

Светлана ПАНЧЕВА

Още е рано да се каже със сигурност дали наистина новият сезон носи и нови надежди за по-добро. Но сигурно е, че след различните видове "сливания", "закривания" и "съкращения" кой знае защо наречени "театрална реформа" (защото нали реформа означава да промениш нещо към по-добро и по-съвършено, а не просто да го унищожиш или премахнеш), театрите все пак откриват сезон 2010-2011 с нови идеи и нови постановки. Най-революционните театри вече влязоха в салона на "Театър 199", за да гледат хитово представление на Галин Стоев "Приятнострашно". Съвсем скоро предстои и поредната творческа среща на драматурга Ерик Богожян и актьора Андрей

Баташов в моноспектакъла "Влез в час", която ще се появи за първи път на сцена на 29 септември.

Народният театър открива сезона на 18 септември с постановката на Теди Москов "Сирано дьо Бержерак" по Едмон Ростан, в която Деян Донков прави една от забележителните си роли. Очакваните нови заглавия с премиери през септември са още: "Снегирьов", драматизация на режисьора Стоян Радев по "Братя Карамазови" от Достоевски, в която ще гледаме Камен Донеф като Снегирьов, Цветан Алексиев като Альоша Карамазов, а също и Ана Пападопулу, Карла Рахал, Стоян Алексиев, Константин Станчев, и "Онзи, който се хили" от Венцислав Кулев, постановка на Гаро Ашикян. Той е поверил ролите в този съвременен трилър на Теодора Духовникова, Стоян Пепеланов и Йосиф Шам-

Христо Мутафчиев ще участва и в "Ритъм енд блус 2"

Сатиричният започва срещите си със зрителите с постановката на Иван Урумов "Балдахинът"

ли. Определено може да се каже, че за Народния театър този сезон ще бъде белязан от американски заглавия. След успеха на "Козата или коя е Силвия?" от Едуард Олби, поставена на камерна сцена от Явор Гърдев, сега се очаква цял букет щатски произведения, сред които несъмнен интерес предизвиква постановката на Александър Морфов "Полет над кукувиче гнездо" по Кен Киси, която се готви за края на ноември. В спектакъла са ангажирани Деян Донков, Юлиан Вергов, Рени Врангова, Руси Ча-

Носителката на "Аскеер" Станка Калчева ще се превъплъти в непокорната и гениална художничка Фрида Кало

нев, Иван Юруков. На сцената на първия ни театър се задават и класическата драма "Смъртта на търговския пътник" от Артур Милър, постановка на Борислав Чакринов с Велко Кънев в главната роля; разказващата за еврейството, за хомосексуалността, за морала, за цената и за СПИН пиеса на Тони Кушнер "Ангели в Америка", постановка на Десислава Шпатова с участието на Владимир Карамазов, Захари Бахаров, Владимир Пенев, Мария Каварджикова и др. и постановката на Ясен Пеянков по пиесата на Трейси Летс "Америка, окръг Осейдж", в която ще видим актьорите Бойка Велкова, Стоян Алексиев, Валентин Танев и др.

Сатиричният театър открива сезона на 24 септември с изящната френска комедия "Балдахинът" от Колет, като е запланивал още поне три премиери - в

началото на октомври се очаква "Карнавал" с автор и режисьор Камен Донеф, който е поверил ролите в най-новата си пиеса на Пламен Сираков, Мария Статулова, Герасим Георгиев, Йорданка Стефанова, Тодор Близнаков, Албена Колева, Веселин Цанев, Ана Вълчанова, Петко Каменов, Александра Василева, Стефан Щерев, Константин Икономов и Светломир Радев; следва новата пиеса на Елин Рахнев "Тест", постановка на Марий Росе, в която участват Веселин Цанев и Явор Борисов, и първият моноспектакъл на Мая Новоселска, озаглавен "Едно малко радио". В началото на следващата година на сцената на Сатирата ще работи режисьорът Андрей Аврамов, който ще постави пиесата на Тим Фърт "Календарни момичета". След като отвори врати за публиката на 17 септември с "Колко е важно да бъдеш сериозен", в театър "Българска армия" се очакват още две нови заглавия - комедията на Анатолий Ким "Завещанието на целомъдрения женкар", постановка на Ивайло Христов, с участието на Васил Михайлов, Леонид Йовчев и др., и номинираната за "Аскеер" пиеса на Захари Карабашлиев "Откат", върху която работи младият режисьор Стайко Мурджев. Особено богати и интересни са плановите на Младежкия театър, който първо ще привлече зрители с очакваната на 24 септември премиера на "Двамата веронци" от Шекспир, постановка на Борислав Чакринов и с участието на Деян и Дарин Ангелови, Искра Донова, Яна Титова, Светослав Добрев и други. Непокорната и гениална мексиканска художничка Фрида Кало ще оживее на същата сцена в образа на Станка Калчева в постановката на Веселин Димов по пиесата на Саня Домазет "Фрида", чиято премиера се очаква в началото на октомври. Другите актьори, ангажирани в този амбициозен проект, са Цветан Даскалов в ролята на Диего Ривера, Малин Кръстев като Лев Троцки и Вежен Велчовски като Антонен Арто. На младежката сцена ще последва мюзикълът "Крачка напред", режисиран от Андрей Аврамов, в който ще гастролтира Антоанета Добрева-Нети. Своята 20-годишнина Малък градски театър "Зад канала" ще отбележи с три премиери. Първо Мариус Куркински ще представи своето виждане за "Балкански синдром" от Станислав Стратиев, после Бина Харалампиева, след успеха на "Шведска защита" отново ще се обърне към творчеството на каталонския драматург Жорди Галсеран и ще постави новата му пиеса "Канкун", а проф. Румен Цонев ще се опита да повтори успеха си с музикалния спектакъл "Ритъм енд блус", като постави "Ритъм енд блус 2".

Както се вижда поне по софийските сцени, след стреса от развихрилата се през летните жегги "реформа", се очакват интересни нови неща, а може би ще се изявят и нови имена. Дано.

Четата на Борис Сарафов

„Човекът със звезда” Борис Сарафов

Животът и делото на Борис Сарафов винаги ще вълнуват спомените на идните поколения българи. „Човек със звезда”, казват за него всички, които са го зърнали макар и за миг. Човек предопределен от Бога да бъде водач. И според Симеон Радев това е най-вярното определение за популярността на Борис Сарафов - популярност изключителна, която превръща смъртта му заедно с Иван Гарванов на 28.XI.1907 г. от ръката на физическия убиец Тодор Паница, във всенароден траур. И събира подир ковчега му цяла София. Поразително красив, духовит, смел, словоохотлив, храбър, изобретателен, неуморим, Борис Сарафов запалва всеки за делото. За него безизходно положение няма. И съвсем скоро става легенда за македонските българи, които изоставят домовете и семействата си и тръгват след него.

„Споменът за Борис Сарафов е толкова жив, продължава Симеон Радев, че за него няма нужда от много думи. Неговата личност беше и сега е легендарна. Не само в Македония, но и във всички български земи, в цяла Европа, дори и в Америка, името му се носеше приживе с громка гласност, а след смъртта му остана като героично олицетворение на македонската революция. Сарафов имаше всичко, което представлява с блясък едно народно уважение. Беше човек с могъщ темперамент, беше създаден, за да води хора и маси. Беше освен това надарен с тая рядка Божия дарба да се нрави с пленителната си общителност, с жизнерадостта на своя дух, с този вид смела и красива храброст, която личеше в него и неотразимо действаше на другите...”

Той е предопределен от Бога да бъде водач и да въздейства магнетично върху хората в името на святата идея - свободна Македония

Димитър КОПРИВЛЕНСКИ

Борис Петров Сарафов е роден на 12.VI.1872 г. в с. Либяхово (дн. Илинден), Неврокопско (дн. Гоце-Делчевско), в семейството на будни и родолюбиви българи. И дядото по майчина линия поп Кръстьо Карпузов, и бащата на Борис Сарафов са учители и видни участници в борбите за независимостта на Българската църква. По-късно като архимандрит Харитон дядо му е избран за митрополит на Сярско, Драмско и Неврокопско (Мелнишка околия), а баща му е основател на българската мъжка гимназия „Св. Кирил и Методий” в Солун и набира ученици за първите два випуска. И двамата са осъдени от турски военен съд за просветната и патриотичната им дейност на 16 години затвор със стандартното обвинение за „шпионаж в полза на Руската империя”. И съвсем естествено е

Солунската гимназия „Св. Кирил и Методий”

да бъде първата духовна кърмилница за младия Борис Сарафов, станал свидетел на жестоките унижения на баща му и дядо му при отвеждането им на заточение. Такава е закъска на душата на едва 13-годишния Борис Сарафов. И тя оформя целия му съзнателен живот - борби за достойнство, за свобода, за национална чест.

Като ученик Борис Сарафов ръководи ученически революционен кръжок в гимназията, поет по-сетне от другия голям и светъл земляк на Борис - Гоце Делчев. В кръжока участват Даме Груев, Борис Дрангов, Димитър Думбалаков, Иван Пожарлиев, Константин Кондов, Христо Саракинов, Лазар Симидчиев... Това е другарската среда, в която се оформя и укрепва юношата от Либяхово. И както се вижда, тя е особено благодатна. В кръжока се изучават произведенията на Любен Каравелов, Васил Друмев, Макгахан...

За младия Борис Сарафов са кумири Г.Ст. Раковски, Васил Левски, Христо Ботев. В тези години и в такава среда се оформя светогледът на младежа. И за да бъде най-подготвен за изпълнение на мечтите си, той иска да има военна подготовка, да стане дори професионален военен от младата българска армия.

А пътят е египет - Военното училище в София

Като юнкер Борис Сарафов постъпва през есента на 1890 г. А тук като че ли

се е преместила цялата Солунска гимназия. Във Военното училище постъпват още Христо Саракинов, Иван Пожарлиев, Димитър Думбалаков. През следващите години пристигат и Гоце Делчев, Борис Дрангов, Петър Дървингов, Димитър Пажев, Константин Кондов.

Във Военното училище Борис Сарафов е един от най-добрите юнкери на випуска си, който в продължение на три години старателно изучава военното дело. Естествено, организиран е и революционен кръжок - той по сведенията на Константин Кондов включва около 50 юнкери. В ръководството му са избрани най-влиятелните и най-дейните - Гоце Делчев, Борис Сарафов и Борис Дрангов. Една от първите задачи на кръжока е да се свърже със студентската дружба във Висшето училище „Св. Климент Охридски”, ръководена от Даме Груев. Организиран се общи сборки, обсъждат се важни проблеми от политически и революционен характер. И някъде все в центъра на дискусиите за бъдещата революционна дейност е Борис Сарафов.

Неусетно, но не и безметежно, се изтъркат трите години на юнкерството. И на 2.VIII.1893 г. подпоручик Борис Сарафов е изпратен на служба в 15-и пехотен Ломски полк, дислоциран в Белградчик. Една от първите грижи на младия подпоручик е да организира унтерофицерско братство, в което се включват по-сетнешните видни войводи и дейци на Българските македоно-одрински революционни комитети (БМОРК) Христо Чернопеев, Иван Савов, Димо Янков... А службата на младия офицер в армията и местенето му от гарнизон в гарнизон му дава благоприятна възможност бързо да стане център на военните братства в София и в страната. Първият му връх става

Мелнишката акция от 1895 г.

Тя е организирана в началото на т.нар. Четническа акция. Решението за провеждането ѝ е взето на Първия конгрес на македонските дружества с цел да се изпълни чл.23 от Берлинския договор за вътрешноадминистративна автономия на Македония и Одринско. За осъществяване на акцията са привлечени действащи и запасни офицери от Българската армия за войводи на чети, заедно със старите войводи К. Лютов, К. Мустурков, Д. Дядов и др. Според списъците четниците са около 900 души, участват и около 40 офицери.

Отрядът начело с Борис Сарафов преминава границата на 17 юни и действа в Неврокопско и Мелнишко. След близо месец проучване и организиране на действията си на 12 юли четниците на Борис Сарафов предприемат една особено добре пресметната и бърза акция, като изолират града и атакуват гарнизона и полицейската стража. След овладяването на Мелник Борис Сарафов произнася на площада пламенна реч, като разяснява

на хората задачите на акцията и какво ще се прави занапред. След това, постигнали напълно целта си, четниците на Борис Сарафов имат още три акции, все успешни.

Неочаквано силен се оказва ефектът от направеното. Ръководителят на германската военна мисия в Турция генерал-лейтенант фон дер Голц, изпратен да инспектира турския Трети армейски корпус с щаб в Битоля, съвсем лаконично докладва на султана, че „ако българската армия премине границата, то тя ще бъде за 10 дни в Солун, без да има кой да я спре”. Ето как Мелнишката акция на Борис Сарафов и четата му хвърлят в паника Турция и довеждат до мобилизирането на 60-70 хиляди войници и въоръжава-

нето им с модерната магазинна пушка „Маузер”. Независимо от всичко, с демагогска цел, за да прикрие поддръжката си за четническото, Фердинанд уволнява Борис Сарафов от армията. И му дава възможност да застане

начело на Илингенското въстание

Когато е само на 23 години. При създаването на обстановка той решава да постъпи в Николаевската военна академия в Санкт Петербург. Но е преследван и стои в Русия само около половин година. Заминава за Турция, в Солун се среща с Даме Груев, Пере Тошев, Гоце Делчев, Георче Петров... С получените сведения от тях Борис Сарафов се явява на доклад пред военния министър Рачо Петров, който не много отдавна го е уволнил. Представя на полковник Рачо Петров секретар-касиера на ЦК на БМОРК Даме Груев. Съгласува дейността на организацията с министъра и успява да издейства от него около 2000 пушки. С министър-председателя К. Стоилов пък договаря още 5-10 хиляди пушки. А през 1896 г. отново постъпва на военна служба и е изпратен в 5-и Дунавски полк в Русе.

Трудно е да се обхване цялостния принос на Борис Сарафов за разрастване и организиране на освободителното дело. Той е навсякъде. Разгръща и активна дейност в Западна Европа, среща се с бъдещия цивилен агент на Австро-Унгария в Македония фон Мюлер, приет е и от външния министър граф Голуховски, посещава претендента за албанския престол граф Кастриоти, отива във военните заводи в Лиеж в Белгия... Все в опити да постигне лобиране за каузата.

Забележителна е срещата на Борис Сарафов в Женева с Г. Плеханов, пред когото настоява предстоящия международен социалистически конгрес в Шутгарт да разгледа и македонския въпрос. И Плеханов внася молбата му в Международното социалистическо бюро. Къде ли още не отива „Човекът със звезда”? Стига и до Америка, и до Англия. Но не може да избяга от съдбата си и от фаталната си среща с българина Тодор Паница...

Българският върховен комитет около 1899-1900 г.
Седнали: Тома Давидов (подпредседател), Борис Сарафов (председател), Георги Петров (касиер). Прави: Владислав Ковачев (член), Георги Минков (член)

Образование

www.duma.bg

Вече стана практика в парламента да се приемат закони, които вместо да решават проблемите, създават нови. В случая с поправките в Закона за народната просвета дори не става дума за прословутите лобистки интереси. По-скоро изначално зле подготвени законови текстове (и юридически, и професионално) обрастват с нови недомислия и такъв ясен въпрос например като обхващането на 5-годишните деца в предучилищна подготвителна година се заплита в абсурден възел, който няма разплитане.

Спор няма, че е полезно малките деца да навлизат поотрано в навиците за живеене в общество, за усвояване на елементарни първични умения за съсредоточаване върху учебна материя, пък и за усвояване на книжовен български език. В по-добре уредените страни въвеждането на децата в гражданска възпитателна среда от 5, че дори от 4-годишна възраст, отдавна се практикува. Въпросът е как се прави това.

В бързането си да отчете бурна дейност ГЕРБ превръща системата в хаос. Няма как да прибереш 5-годишните в задължителна забавачка, ако в тази забавачка няма места, няма база и подготвени възпитатели и съвсем няма програма за обучаването на малките хора. Няма ги дори задължителните по закон държавни образователни изисквания, които трябва да кажат какви да са условията и програмите в системата на предучилищна подготовка. Не е ясно защо, след като нищо от това не е нито обмислено, нито осигурено, просветното министерство се юрна да вкарва текстове в закон, внасяйки ги за по-бързо от името на депутатите си.

А веднъж внесен в НС, недомисленият текст става нещо като фетиш за герберското мнозинство и въпреки очевидните нелепости то го защитава като Павлик Морозов на амбразурата. Ако от опозицията предложат малко разум, това е сигурен знак, че с всякакви хватки и най-вече с гилотината на гласуването той ще бъде отхвърлен. В нито едно Народно събрание досега комисията по образование и наука не е работила чак по този начин. Винаги е имало някаква степен на консенсус, че образованието е сакрален въпрос за българската нация и си заслужава общите усилия да му се създаде щогоде приемлива законова база. Заседанието на комисията преди три дни по въпроса за 5-годишните деца бе чист абсурд - с часове депутати от БСП, ДПС и "Атака" убеждаваха гербаджии в елементарни неща, по които всеки родител би се произнесъл за пет минути.

Първият въпрос бе къде да става задължителната подготовка и обучение на 5-годишните деца - в детската градина или в училището. Според проекта на ГЕРБ родителите избират - в забавачката или в училището. Разбира се, всеки родител избира детската градина, където условията са подходящи за малкото дете на възраст една петилетка. Това показва и изследване на НЦИОМ, в което 84% от отговорилите посочват детската градина. Не е ясно защо от ГЕРБ са поръчали това изследване, след като резултатът му изобщо не ги интересува. Предложението на Лютви Местан (ДПС) и на Огнян Стоичков ("Атака") бе да се запише, че подготвителните групи за 5-годишните са само в детската градина. Логиката е ясна - в големите градове местата в забавачките не стигат за всички деца, а в момента там са и 6-годишните, за които отдавна е в сила задължителната предучилищна година и техните родители също избират къде да ги пратят. Повечето предпочитат, разбира се, детската градина. Защото и родителите, и училищните директори не намират за нормално малки деца да битуват заедно с 15-

Ученикът на 5 години гете ли е?

Нови проблеми за семействата създава мнозинството с поправка в закона за просветата

Велиана ХРИСТОВА

или 18-годишни тийнейджъри. Пък и в училищата условия за толкова малки хлапета просто няма. А няма и дори елементарна справка от МОМН колко 6-годишни деца в страната реално ходят в подготвителна група! Но ако мястото за задължителната подготовка е по избор на родител, напълно реално е местата в забавачките да се заемат от 6-годишни и по-малките ще са принудени да отидат в училище.

В малките селища проблемът е още по-сложен, защото на много места вече няма училища, на други няма детски градини. Аргументът на герберските депутати, че се давало право за свободен избор на родителите, е смешен. Няма свободен избор при липсата на места или на средства за осигуряване на училищния транспорт до друго селище. Сдружението на общините вече алармира, че пари за тази цел няма след орязването на бюджетите. Според МОМН били осигурени 7,5 млн. лв. за 5-годишните. Само че преди ден МС реши, че след като бюджетът за националните образователни програми бе намален от 105,2 млн. лв. на 56,2 млн. лв., парите по програмата за училищния транспорт от едно до друго селище се орязват с 10 млн. лв. С това пътят на надеждите стига до тупик. Ако проектът на ГЕРБ бъде приет и в пленарната зала, общините ще имат две години да осигурят условия за обучаването на 5-годишните. Т.е. идеята била за малките предучилищната подготовка да стане задължителна след 2 години. Проблемът е, че за тези 2 години убитите от безпаричие общини няма как да построят нито детски градини, нито нови класни стаи. В същото време кметът на София Йорданка Фандъкова обяви, че се въвежда целодневно обучение за първолаците. И къде ще ги съберат всичките тези малки деца на 5-6-7 години по цял ден в наличните училища?

Никакви аргументи на опозицията обаче

не сломиха мнозинството

То стигна наистина до абсурд да разсъждава "според семантиката на думата" детето на 5 години дете ли е. Като един де-

путатите от ГЕРБ гласуваха 5-годишните да учат и в училищата. Отхвърлиха дори предложението да им се дава предимство за детските градини. Като по чудо Местан успя да ги убеди в закона да се запише, че за да приемат 5-годишни деца, училищата трябва да им осигурят условия за отид - сиреч стаи с креватчета за следобеден сън. Което само по себе си отправя училищните "подготвители" в бъдеще далечно необозримо.

Абсурден бе и спорът за храненето на децата. Според герберите трябвало да отпадне изискването за "столово хранене", понеже било... анахронизъм! И гласуваха да отпадне. Сиреч - за малките не е задължително да има топла храна, може да минат и със сухоежбина. Наложил се

Местан да обяснява, че родителите по-скоро ще се обърнат към Страсбург, отколкото да пратят невръстните си малчугани извън дома при такива условия, колкото и задължително да е това и

каквито и глоби да ги заплашват

при неизпълнение. Защото според закона клетите родители ще бъдат и глобявани със солени стотачки, ако не пратят детето в предучилищна група. Чак тогава депутатите на ГЕРБ кандисаха да прегласуват текста и "анахронизмът" все пак остана в закона.

И с таксите се получава хаос. За задължителната предучилищна подготовка родителите не плащат, издръжката на децата се осигурява тази година от държа-

вата, догодина може да задължат общините да я дават. В същото време за нормалната детска градина родителите плащат такса, определена от общината. Значи за 5-годишното дете в обикновена забавачка родителят плаща, а в подготвителна група, пак в забавачката, не плаща. Освен това издръжката на 5-годишното дете става по-висока от издръжката на един първолак, че и на ученик в по-горните класове. Един министър и дори общини вече обявиха, че родителят ще плаща за храната при всички случаи, понеже тя щяла да бъде "по нов стандарт за качество". Хем те задължават да си пратиш детето в подготвителна група,

хем ще плащаш за това

Не се връзва не само от човешка, но и от юридическа гледна точка.

Колкото до програмите за подготовката на 5-годишните, пълното неразби-

ране на целта на заниманието пролича ден след комисията от съобщението на община Бургас, която бодро рапортува, че веднага прилага на практика повелята за 5-годишните. Програмата, по която ще премине предучилищната подготовка, няма да бъде по-различна от тази на децата, които в момента са в последните години на забавачките, рекоха от Бургаската община. Като няма да е различна, какво изобщо се върши? Просто правят детската градина задължителна? С куп нови проблеми. Ето я в действие липсата на образователно изискване и на програма за предучилищната подготовка. Иначе казано - липсата на държавна политика за образователната система.

Проф. Георги Колев, депутат от ДПС* :

Не може в образованието нещата да се решават на коляно заради партийна генеша

едно семейство, живеещо в отдалечено населено място, има деца на 5 и 6 години и те трябва да излязат сутрин в 7 часа, за да се приберат в 17 или 18 ч., а родителите нямат изход, защото се набелязват и глоби, какво правим? Какъв отговор дава на тези хора промяната, която сега ние гласуваме? Никакъв. За съжаление никой от нас няма реална представа за проблемите в тези селища.

Аз също съм представител на такъв регион. В Шуменско, Разградско, Силистренско, в Добричко, в Търговишко ще ги имат тези проблеми. Ние в момента правим промяна в закона, за да решим някаква партийна депеша. Има за усвояване някаква определена сума и ние трябва да я нагласим. А нямаме нито организационна система, нито нормално администриране, за да осъществим такава промяна. Не сме подготвени дори и в центъра на София. В статистиката излезе, че около 8500 деца в София не могат да постъпят в

детска градина, въпреки желанието на родителите им. Тези деца къде ще отидат, нима има 8500 свободни места в училищата? Като прибавим и 6-годишните, които също задължително трябва да са в подготвителна група, какво правим? Математиката нещо не излиза.

Нека правилно да бъде разбран. Едно е патриното желание, друго са реалностите. В образованието не трябва да се решават проблемите на коляно. Трябваше в закона да бъде записано, че мястото на 5-годишните в този възпитателен и обучителен процес е в детските градини, тъй като там има обективни условия за тази възрастова група. Има определени психолого-педагогически особености в отношението и действията спрямо децата на такава възраст. Казвам го като човек специалист в образователната система. Не може по преценка на родителя да се определя къде да отиде детето - дали в детската градина, или в училище. Не може да има 5-годишни в училището, а 6-годишни - в детската градина. За съжаление заради това, че предложението бяха направени прекалено компетентно и от представител на опозицията, те не бяха приети. Слава богу, че поне приеха предложението на Местан за столовото хранене и за задължителни места за отид при целодневно обучение в училище. Макар че, пак ще кажа - на този етап липсват реалната организация и подготовка. Минимум една година трябва за изграждане на такава база в едно училище, дори да има пари. А то няма.

*Проф. Колев е доктор по педагогика и доктор на историческите науки, декан на Педагогическия факултет в Шуменския университет

На фокус

Когато бях малък

“Когато бях малък”. Така се казваше една от най-прекрасните детски книжки, които съм чел. Писателят е Добри Немиров, мой земляк, и вече ми се струва, че е почти забравен. А това е толкова недопустимо! Но нека се опитам да разгледам отминалите дни с моите очи. Всеки има спомени, лоши или добри - няма значение, но всички имаме, как да го кажа, общи и колективни спомени. За онова време, което толкова много плюем сега. Естествено, аз не мога да съм напълно обективен в преценката си, понеже всичките ми спомени от това време са детски и трезвостта на мисълта на възрастния човек още е била далеч от мозъка ми. Но дори и сега, винаги съм по-склонен да се доверя на инстинктите на едно дете, отколкото на някой възрастен. Онази красива чистота на детските възприятия ми е била много по-истинска от изпълнените с песимизъм спомени, на който и да е възрастен. И ето, като казвам възрастен, веднага се сещам за възрастните хора, покрай които израснах - бабите ми. Имаше толкова красота във всичките им действия, толкова опит и мъдрост, получени от живота. Красиви баби, с черните сукмани и дочените дрехи, със забрадките. Красиви бабки,

красиви като гъбки

Изкривените им от работа пръсти, наподобяващи корени, криеха огромна сила. Както казваше един писател-хуморист:

“Учените отдавна са изчислили, че мравката е най-силното същество на планетата, което може да вдигне товар, равняващ се на над петдесет пъти собственото ѝ тегло, но никой не е в състояние да изчисли какъв товар може да пренесе една възрастна жена от някое испанско село например.” Та така... Като казвам красота, наистина го мисля, наистина съм я виждал. Имаше нещо толкова красиво и вешерско в това как запалваха огън, над него се поставяше голям и черен казан и се пълнеше с червената доматиена субстанция на живота и с една дълга дървена лъжица се започваше неколкочасовото бъркане. Красота и магия! Или онези вълшебства, на които само бабите бяха способни с две дълги куки и едно топче прежда. Само след два дни, прекарани в мълчаливо плетене до топлата зимна печка, на гордия собственик - моя милост - му се даваше да премери новото пуловерче. Както казах, имаше нещо толкова красиво в тези прекрасни български жени, но и трагично в същото време. Животът, по време на тяхната младост, противно на всеобщите вярвания, не е бил въобще лек. Но тези жени са твърди и костеливи като орехи. Те са преминавали през толкова много горчивини и тегоби. И се усмихваха, напук на всичко. Напук на грижата за цялата къща и стопанство, докато съпругът от десет години е събо-

С носталгия за миналото и въпроси за бъдещето

Пейчо КЪНЕВ

рен на легло от някаква коварна болест, напук на гладните години, безпаричието и работата от тъмно до тъмно. Но те, осмелявам се да кажа, отгледаха истински българи, които продължават да тачат паметта им.

Дори и гнес

Да, точно днес, когато, ако се разходите по която и да е улица, в който и да е голям град, неизменно ще попаднете на тези жени, същите, но смачкани и обезверени, застанали на някой бетонен ъгъл, те продават градински цветя по едно левче, сложили са кантарче пред краката си или просто са протегнали ръка и изричат някакви тихи думи. Възрастни жени, облечени в дрипи и горчилка. Знам, че сте ги виждали, наблюдавам очите ви как старателно ги избягват, докато ги подминавате, забързани в житейския си ход. Знаете ли защо не искате да ги погледнете? Ще ви кажа. Това е срам! Защото всички ние им причинихме това. Това ни донесе демокрацията, която толкова жадувахме. Всеки път, щом пуснехме бюлетината, всичко се объркваше за пореден път. Искяхме да живеем в капиталистическо общество, но отново не сполучихме. Или както се казва: “Внимавай,

се случва: за-тварянето на десетки общински болници и безпаричието в почти всички големи градове, безкрайните полицейски акции, стачките, тоталният фалит на стотици предприятия, поэтапното умира-не на малкия и средния бизнес, безпардонното отношение към българските научни сре-ди и към българското училище, ширещата се агресия, увеличаващата се безпр-оственост при най-младите, умело дири-жираното чалгизиране на обществото, поголовната емиграция и дългогодишният отрицателен прираст са само част от симптомите на един болен организъм. Едно тяло, което отдавна крещи, че нещо в органите му не е наред, че трябва да се потърси лекар, но ние като че ли сме

слепи и глухи за всички тези вико-ве

Може би все пак, някога, след време ще обърнем внимание, но струва ми се тогава ще е вече прекалено късно за каквото и да било! Затова трябва да се събудим сега, докато все още не е изтекъл пясъкът в часовника на българите. Винаги обаче го има този страх в мен, че ние, българите, се събуждаме като нация и издигаме националното си самосъ-знание само след като през родината ни е минал някакъв катаклизъм, някаква на-ционална катастрофа в огромен размер. Тогава ние сякаш усещаме какво имаме и какво можем да загубим, ако не пред-приемем нещо. И това наистина е много жалко! Трябва ли отново да преминаваме през някоя война, за да се събудим и да разберем в какво се превръща роди-ната? Трябва ли да сме такива коне с капаци? Сега усещам, че много от съна-родниците ми, които четат това, ще се почувстват леко жегнати и обидени, за-щото има измежду тях и такива, които са наистина трудолюбиви, честни и наисти-на работят за доброто на България, а не за свое лично, колкото и патетично да звучи това. Но те са толкова малко, ми-кроскопични на всеобщия сив фон, като няколко игли в милиони купи сено. Сами са, никой не тръгва по техния път, а и не се виждат признаци на някаква промяна в това отношение и всичките им усилия потъват някъде в пустошта на безразли-чието. Всичко това е ужасно. Ето ни в XXI век. Продължаваме да вярваме в химери и личности, които ще ни оправят, които подобно на бяла лястовичка, като я зърнем и... хоп, вече всичко ще ни е тип-топ. Свалихме старите портрети от сте-

ната и сложихме нови, които, честно ка-зано, се различават от предишните един-ствено по външния вид. Наистина ли си помислихме, че това ще е новата соци-ална панacea, как така усетихме спасе-нието

В подобна небивала нелепост?

Явно ще излязат истина думите на един несполучливо избран министър, който с известен възрожденски патос за-яви: “Шибан народ, ей!” Ама такива ли сме наистина, ей, народе? Явно толкова дълго вече ни шибат дебелиите камшици на прехода, новото бъдеще е толкова шибано от плющиящия дъжд на демокра-цията, толкова силно вече ни шибат но-вите стари овчари, докато ни подкарват я да ни острижат още малко с данъците, я да ни резнат заплатите или отново да ни закарат директно в касапницата на финансовото заклонение. Но пък ние сме свикнали да търпим, кожата ни е стана-ла много дебела през всичките години на страдание. В този ред на мисли се сещам какво беше написал Шопенхау-ер, приблизително следната мисъл: “Щеше да е прекрасно, ако нищо не съществуваше истински. След като на Земята има много повече болка, откол-кото удоволствие, всяко щастие е само преходно, създаващо нови желания и нови несгоди, и агонията на разкъсаното животно е много по-голяма от удовольст-вието на животното, което го разкъсва.” Затова размишлявам за смисъла на на-шето сегашно и всекидневно страдание и се моля то да не е напразно. Моля се и за всички тези възрастни хора, които виждам всеки ден по улиците на голе-мия град

и се надявам да не умрат с отворени очи

Тези стари, кретащи хора, които пост-роиха модерна България и получават в момента пенсии в жълти стотинки за ко-лосалния си труд. Моля се за тях, хората, покрай които израснах и ме възпитаха, и направиха от мен човека, който съм. За-щото това е страшно. Защото какво друго би имало по-голям смисъл?

какво си пожелаваши!” Получихме някакъв прото-капитализъм, който ни обезкръви още повече. В известен смисъл обаче все пак капитализмът ни застигна. В Бълга-рия 3% от населението на държавата притежава 90% от капиталите. Това е ка-питализъм в най-чистата му форма, друг е въпросът дали ни харесва. Избрахме си министър-председател без какъвто и да е геополитически опит, който ни натресе американски министър на финансите

без абсолютно никакъв опит

но с хиляди радикални теории в малката си главица. И вече берем плодовете на неговото безхаберие. И ще продължава-ме да си пълним кошниците с още и още разочарование и нищета и през настъпващата зима. А и не ми се мисли за следващата и за тази след нея. Надя-вам се да съм достатъчно обективен и разбираме в същото време, когато каз-вам, че само за една година това прави-телство навреди и финансово обезкръви тази държава повече, от което и да било правителство преди това. А сме само в началото. Гафове, които в момента следват един след друг, ще се усилят с по-голям интензитет и много по-голяма сила. Поварвайте ми! Все още лошото наистина предстои. Всичко това, което

„Тук се влиза само с пропуск!“

 разникът 9 септември е достатъчен повод за поздравление, но поводът да се обърне към вас, макар и свързан с празника, е друг.

Имам предложение към вас.

На този ден БТВ в сутрешния си блок предаде репортаж от с. Калище, Радомирско, което от 1944 г. и досега всяка година празнува 9 септември по традиционния за хората от общината начин. Множеството събрали се хора споделяха мисли и изразяваха празничното си настроение пред журналиста, който не знам точно какво е очаквал, но беше респектиран от тези хора и поведението му беше уважително. Все пак препредяваше провокиращите въпроси от студиято, като например: "Някои казват, че Бойко Борисов прилича на Тодор Живков, какво смятате вие?" или "Като толкова сте недоволни от ГЕРБ, каква е разликата за вас през последната година и например преди 2-3 години, когато на власт беше БСП?" Отговорите бяха простишки, но силно въздействащи с истинността в тях - изпълниха ме с празнично настроение и вяра, че никакви пожарникари не могат да изгасят "туй що не гасне". Отговори, в които, ако авторитарното управление на Б.Б. можеше да се вслуша, биха му били от полза. Но тъй като това не може да стане, то мое предложение е в ДУМА да представи пред широката си аудитория, за да става още по-широка, хората на тази община, техния кмет, който явно е обичан от тях и който с гордост заявява, че тяхната община е червена. Още повече че ДУМА има практика да гостува и представя общини.

Така вдъхновена от тези хора, се

Писмо до вестника - с радост и огорчение

отправих към “Позитано” 20, където имах среща във връзка със закрилата на една марка на БСП. Пристигнах по-рано и ми се наложи да почакам във фоайето при двамата портиери или охрана - моля за извинение, ако не назовавам правилно техните длъжности. Тук обаче емоционалната ми празнична възбуденост прие обратен знак и още повече ме мотивира да се обърна към вас, а чрез вас и към Националния съвет и неговия председател.

С един от двамата портиери разговаряше човек, попреминал 80-те, с бастун в ръката, с отдавна побелели коси, но облечен, може би с единст-

вените си, но празнични дрехи. Говореше тихо и не разбрах в началото какво иска. Затова пък чух далеч не вежливия глас на портiera: "Абе, човек, не разбираш ли, или не искаш да разбереш, тук се влиза само с пропуск!" Това грубо отношение продължи и импулсивно се намесих. Какво било - човекът, с други думи от организацията си, се уговорили да се срещнат в кафето на своята партия на "Позитано", да се поздра-

вят с празника и да си позволят да изпият по едно кафе, като си поприказват, така да се каже, на свой терен.

Човекът скромно ми каза, че е и активен борец, с неизказан подтекст - "има не ми се вярва и не мога да вляза дори само до кафето". Да, но не! "Тук се влиза само с пропуск! Има ред!", няколко пъти повтори портриерът.

Да, редът е за това да се спазва, но нима щеше да бъде нарушение на реда, днес и само днес на този празник, единият от двамата служители да съпроводи човека до кафето и като се убеди, че другарите му са там или не са там, да го изведе. Разбирам, че това едва ли е вписано в задълженията на служителя, но е човешко! Винаги по време на митинги и други срещи изпитвам преклонение и благодарност именно към тези хора с бели коси, които едва ходейки, помагайки си с бастун, винаги са там, където Партията ги е повикала. На този Човек пожелавам да преглътне и това поредно огорчение, и то от “своите”, и да бъде жив и здрав и догодина за Празника!

По-рано кафето на БСП беше достъпно за всички и в него се срещаша делово или само по на кафе или чай наши другари и смиршленици. Независимо от политически, финансови или други ограничения, таква място за срещи е необходимо и полезно. От моя управленски опит, макар и на по-ниско ниво, знам, че има ли желание, има и решение на всеки проблем.

Честит празник!

Р.Казанджиева

Българин съм, но и Русия ми е родина

От стр.10

■ Откога не с бил в Русия, ходи ли ти се там? Какво очакваш да видиш?

- Да не знам как бих видял Русия сега. А е важно, и тя ми е родина. Но си мисля, че след възход, а после - след толкова унижение на руския народ днес, при новите ръководители, в новата обстановка, страната пак се замогна и индустриално, и културно. То какво е било - като е вземал властта Ленин, 90 процента от хората са били неграмотни, така съм чел, това съм чувал. Сега такова нещо няма. Индустрия се прави с учени, с грамотни хора. Такава в Русия - дал Бог. Те си ги и пазят, и отглеждат. И така трябва, за да е велика една страна. И си мисля още, че най-страшното човечеството вече го избегна, няма защо, мисля, вече да ни плашат предстоящи войни - Русия е възпиращата сила, тя може да спре и най-дивия войнолюбей.

□ И не си сърдит на своята Русия за тежките години в лагера, сигурно си имаш обяснение за това, което се е случило с теб там и тогава?

- Не съм сърдит на Русия, какво ме питаш?! Сега, със задна дата, като анализирам - Сталин и държавното, партийното им ръководство - то не са имали друг изход, убеден съм. Не се

чуди - преди тях кой се е занимавал с индустриализация? А по мое време, когато аз бях там, се появяваха вече много мощни оръжия по света и Сталин разбра, че изостава. Разбра и че като имат богатства, трябва да ги използват. Но за да бъдат отземата, трябваха хора - е, как да ги съберат, като нямат пари да им плащат? Изглежда затова Сталин е прибягнал към труда на затворниците, как да се изразя, с жестокост, но в името на прогреса, в името на това, богатствата да бъдат разработени. Имали са само този път - намираща някаква малка вина, и - на работи по лагерите. То никой юрист днес няма да се съгласи само по подозрение да те изпраща в затвора, надявам се, да е така. Аз самият съм бил 22 години ръководител на военните съдилища в България, знам - трябваше да има безспорни доказателства, че обвиня-

емият е извършил престъпление. Сталинските времена обаче бяха други...

□ БСП има ли, според тебе, начертан път - накъде тя самата да върви и накъде да води страната?

- Събитията ги следя, но на този въпрос не мога да отговоря. Трябва да познавам хората, които ръководят партията. Овестници и телевизия не става, във всяко писана нещо има голяма доза субективност, журналистите я знаете тази работа. А ръководителите са хора много заети, при мен не идват, дали се срещат с такива като мен, също не знам. Но си мисля - докато комунистите бяхме на власт, създадохме нови кадри, културата беше на високо равнище, светът говореше за нас. И не след 9 септември - след 10 ноември се разсипа честната ни идея у нас. В Русия пък Елцин го направи, а и не само той. Пътят

ни е към общодържавна собственост, а не всичко да е в ръцете на олигарсия, така се връщаме към най-лошия капитализъм - и у нас, и в Русия. Но обратен път има, и човечеството ще поеме по него. Не съм учен, за да развия стриктно тезата си, но всичко опира до общодържавната собственост и социалната справедливост. А отново да хващаме гората просто няма смисъл, демокрация е - и преди Девети беше така, партията ни спечели избори в София тогава, но буржоазията не даде властта на комунистите. Сега, ако спечелим, също не знам дали ще ни я дадат... Пак казвам - трябва да сме човеколюбиви, не само нашият народ, и хората по света ще проумеят своите интереси. И тогава няма да има какво да ги спре. Ти все за Сталин ме питаш, ама я помисли - ако не бяха построили такива като мене включително например танковете, щеше ли СССР да освободи Европа? Да, сега надви капитализмът. Ама няма да е вечно така! Няма как да е така!... Аз съм интернационалист, ще ми се да вървим към свят без граници, да сме хора с човеколюбие, без омраза. В цялото човечество, независимо от политическите му страсти, да остане мечтата. Без нея и без надежда не може, тях не бива да губим. А и, вярвам, не става дума само за мечти и надежди.

Точката наг И-то

Здравеопавање

Иво АТАНАСОВ

Не търсете грешка в заглавието, тя е в управлението. Тези хора наистина ни изядоха здравето. Особено чувствителни сме на тази тема в дните около 9 септември, когато волю-неволю си спомняме дългите години на безплатно здравеопазване. И сега се намират заслепенни или злонамерени люде, които ни поучават, че нищо на този свят не е дарувано. Те определено подценяват нивото на здравеопазване. Защото ние сме наясно, че милиарди бивали плащани от народа чрез данъци и такси са били събирани. Но, акумулираната, държавата е била такава, че е могла да извади чрез бюджета във важните за населението сектори, та да мисли за доходите си, да дава доходите да се лекува, без да плаща. Вместо, да речем, чрез системата за данъци и поръчки да ги харизва на избягващи данъци, да имат паразитно за самолети, яхти и т.н. Така ставаше възможно да си купят кола, да си купят жилище, да си купят самолет, да си купят яхта, да си купят произход, нито с връзки и папани, нито с пари. Например в Москва за трансформаторна станция, за примерно в Москва за трансформаторна станция. Такъв беше случаят с мой приятел, който предишният строителски министър му даде 10 години. И то без да се налага да разпродава имоти.

Демократичните сили видяха доста зор, докато демонтират тази система. При първото си управление не успяха, но при второто сполучиха. Стартиралата при Костов здравна реформа превърна болниците в търговски дружества и подтикна лекарите да полагат клетва не пред Хипократ, а пред Търговския закон. Така постепенно здравето се превърна в стока и вече който няма пари, може да се смята за обречен. Неслучайно всеки ден в медиите се чуват сърцераздирателни викове за помощ.

Предшното правителство съумя да преодолее немалко от кусурите на порочно заченатата здравна реформа и да подобри ситуацията. Това, което се случва сега обаче, е изумително. Въпреки сключения Национален рамков договор, Националната здравноосигурителна каса упорито не изпълнява ангажиментите си. От март тя започна да плаща 80% от извършената дейност, по-късно - 70 и дори 60 на сто, а има и болници, които получават едва половината от заработеното. И то за дейности, които не само са извършени и отчетени пред касата, но и тя е приела тези отчети. Така лечебните заведения бяха натикани в абсурда колкото повече работят, толкова повече да трупат загуби. Пациентите вече са им в тежест. Ето защо близо 90 на сто от болниците в страната спряха плановия прием, половината от тях са спрели и храната. В много лечебни заведения са намалени заплатите на лекарите, сестрите и другия персонал, и то с по 200-300-400 лева, което е много спрямо средната заплата в сектора.

И докато синдикатите алармират, че здравето на нацията е поставено на карта, управляващите твърдят, че сега се дават повече пари за здравеопазване, отколкото при предишното правителство. Дори към средата на 2010-а били събрани от здравни осигуровки 60 милиона повече, отколкото за същия период на 2009-а. И за пореден път стигаме до многократно задавания в тази колонка въпрос: къде са парите?

Правителството се опитва да насочи общественото мнение срещу лекарското съсловие, представяйки го едва ли не като сбирщина от крадци. Дори премиерът не е съгласен хирурзите да получават по 20-30 хиляди лева. Сякаш е по-нормално banker или bankerка да взима толкова, че и много повече, и то без по цял ден да бърка в сърцата, главите или коремите на пациентите. И да ги взима не защото е суперспособен, а тъй като редица обстоятелства - и политически, и от богатото на събития българско задкулисие, са го изтикали до такава позиция. Пък и колцина са тези лекари със свръхзаплатите, та да натежат на цялото здравеопазване? Със сигурност те са имали тези доходи и при миналото правителство, но това не доведе до сричане на сектора. Не е причина и днес заплатите на сестрите да паднат до 80 лева, а на завеждащи отделения - до 400.

Финансовият министър отговори в парламента, че не харчи за други дейности парите от здравните вноски. Значи парите ги има, дори са повече от лани, а пациентите, за разлика от много предишни години, си носят от вкъщи чаршафи и калъфки, а скоро ще почнат да си набавят и консумативите, и лекарствата, ако въобще ги приемат в болницата. Ето как здравеопазването наистина се изразжда в здравеопаване. И грешката не е в думата, а в управлението, чиито сметки никак, ама никак не са читави.

Други текстове от автора на:
www.ivoatanasov.info

Пътешествия

www.duma.bg

Нощна панорама от площад "Сан Марко"

Панорама на Венеция от покрива на Сан Марко

Камерата се завърта:

Палата на дожовите на площад "Сан Марко" на изгрев слънце

Венеция на карнавала

Слънчева Италия като че ли не позволява нищо да помрачи доброто й настроение и времето за празници. Фактът, че дори Втората световна война не прекратява провеждането на прочутия филмов фестивал на Венеция, е едно прекрасно потвърждение за това. Престижният фест е най-старият в света. Провежда се всяка година от далечната 1932-а. Градът тогава е толкова бляскав, че за пътуващия човек е задължително да го посети поне веднъж в живота си. Венеция прибавя още лустро към своята изтънченост в дните от края на август до началото на септември. Точно по това време конт Джузепе Волпи организира първата "Международна експозиция на кинематографичното изкуство" в Лидото на Венеция. (Лидото е 11-километровото крайбрежно пространство и дом на около 20 000 души. Подобно на думите арсенал, чао, гето, гондола, лагуна, лазарет, карантина, регата, значението на лидо е наследено от света именно от венецианците. В англоговорящите страни например това е открито пространство около голям басейн с характерните плажни съоръжения за водни спортове и добиване на тен. На круизните кораби палубата с басейните на открито се нарича Лидо. Лидото на Венеция е плажът, който обикаля Лагуната. Мястото става модерно за слънчеви бани още от края на XIX век.) В началото "менюто" на фестивала е било чисто италианско, но днес той привлича и все повече филми, които се борят за статуетката "Оскар", а заедно с това и съпътстващата шумотевица на модно-светските прояви по червения килим. Днес е денят на закриването на 67-ото му издание, а в програмата за 2010 г. влизат филми на американските режисьори Винсент Гало, Робърт Родригес, Дарън Оронофски и София Копола, радва присъствието на култовия Туентин Тарантино, около

когото по червения килим засияха звезди като Джесика Алба и Натали Портман.

Всяко нечетно издание на фестивала съвпада по време с Биеналето на Венеция - едно от най-престижните културни събития на света, провеждано от 1895 г. От основаването си то представлява авангарда и новите артистични тенденции в съвременните изкуства - картинни и архитектурни изложения, музикален, театрален и фестивал на съвременния танц.

Така че, ако за тази година са пропуснати, то почитателите на изкуствата и отявлените сноби да стягат куфари за догодина още отсега. Защото какъв по-добър момент да отъркаш рамо в някоя знаменитост! Първо, облечете си най-хубавите дрехи, окъпете се в аурата на великолепието и се обвийте в облак от лукс. Бъдете неотразими. Чекирайте се в бляскавия хотел "Екселсиор", който ще ви осигури трансфер от летището Марко Поло - с личен носач на куфарите и частно водно такси. В "Екселсиор" се провежда и модното соаре "Стила на звездите", правят се филмовите скрийнинги, актьорите дават интервюта, а ледчетата в коктейлите им

Гондолите са уникални по света, а старите им резби им придават особена елегантност

Венеция

Първа спирка в най-изкусителния град на света

проблясват като звезден прах. Това там не е ли Катрин Денъв? Господи, изглежда прекрасно. Я виж - Куентин! Хей, Дъстин! Кефи ме последния ти филм... Но иглата на плочата стига до края и музиката утихва... "Екселсиор" не е най-добрият приятел на кредитната ви карта, а и до "Стила на звездите" можете да се доберете само с поименна покана. Така че, ако не се казват Тарантино, по-добре това да не е първата ви стъпка във Венеция, макар да не е нужно тотално да го зачерквате от списъка си. Все пак утешително е, че можете да отидете да гледате филмите. Освен това още на летището или на автобусната спирка може да се сдобие с наръчник, който да ви помогне да посетите Венеция с ограничен бюджет.

Туризмът е основен сектор на венецианската икономика още от XVIII век, когато е била основният център на така наречените Гранд турове. През XIX век градът става моден център, световна столица на богатите и известните, които най-често отсядали и обядвали по места, съществували и до днес като хотел "Даниели" или

кафе "Флориан". Венеция продължава да е град на модата и през XX век. През 80-те години на предното столетие се възражда Карнавалът на Венеция, а градът става важен център на международни конференции и фестивали.

Но кой пък е казал, че Венеция е само на богатите! И все пак, за да изкарате на икономичен режим, ще ви трябват някои съвети от сведущи хора.

И така, може да се насладите на водната екстравагантност на този град, като си купите билет с валидност от 12 часа за водните такси (13 евро). Така ще можете да видите около 50 палацо, шест църкви, четири моста и два открити пазара по Канале гранде. За да подсилите романтиката, направете го през нощта.

Можете да се насладите на безценните мозайки и шедьоври на изкуството напълно гратис само докато обикаляте църквите на града. Защото само базиликата Сан Марко може съвсем да помрачи холивудския блясък. Можете да видите с очите си какво са оставили четките на Тинторето и Тициан в църквите "Мадона дел Орто", "Санта Мария дела салуте" и "И фрари". Можете сам да си устроите винен тур, като опитвате какво предлагат градските винени барове. Най-известните са "Кафе Аурора", "Би бар", "Ун мондо ди вино" и "Интерпронт кафе", където чаша местно вино върви за по-малко от 2 евро. Два пъти през деня има и "аперитиво" или т.нар. час на късмета, когато напитките се поднасят с безплатни приядки - от 11 до 15.00 и от 18.30 до 20.30. Туристите, дошли тук за по няколко дни, които неотлъчно се прехранват с пица на парче на площад "Сан Марко", често не си дават сметка, че могат да обядват и кростини (италиански мини сандвичета от печен хляб) гарнирано със скампи (вид скариди) или запечен мини артишоци във всеки градски бакари (бар). Типичната венецианска закуска - сичети, е малка порция местна храна, която се сервира като гарнитура към чашата вино. Повечето венецианци взимат сичети преди обяд или вечеря. Да си хапнеш сичети е прекрасен начин да се срещнеш с местните жители и да хапнеш на доста разумна цена. Традицията тук е такава - спиращ в някой бар за чаша вино и няколко вкусни хапки храна, считана за необходимата основа за живот и благополучие. Сичети се изнася на плата към 18.30 ч. и можеш да си хапнеш, докато пийваш винце накрак или седнал. Задължително ще ги намерите в "Ал Арко", "Остерия и Рустеги", "Ала Ведова" и "Пронто песке пронто".

Музикалните диалози с града не секват и до днес. И както това се е случвало по времето на Вивалди, музиката във Венеция е достойна за всички, изпълнява се из различните палацо, църкви и "оспедалети" - сиропиталища. Така че, за да е пълен престоят ви, най-добре е да се докоснете до венецианския барок с виртуозните Вивалдиеви изпълнители "Интерпрети венециани" или представленията в Каза ди Голдони, Ча Резонико и "Оспедалето" или още бившето сиропиталище "Престола на блажената дева Мария", помещаващ се в изящна барокова сграда.

Заминаваш си и си мислиш, че Господ е благословил тези, които по рождение принадлежат на това място. Сякаш е излишно да се споменава, че Венеция и цялата й лагуна са места на ЮНЕСКО.

Страница на
Савена ЗЛЪЧКИН

Сводовете на Патриаршеската катедрала Сан Марко са украсени с безценни мозайки с обща площ към 8000 кв. м. В най-старите работи личи както византийско, така и готическо влияние. Сан Марко е строена във византийски стил, а интериорът е разпределен на принципа на гръцкия кръст по модел на Базиликата на апостолите, строена от Юстиниан в Константинопол. Заради това, че е символ на просперитета на Венеция, още от XI век е известна и с прозвището "Златната църква"

справочник

ОВЕН
Уравновесени и здравомислещи, не оставяте нещата си да зависят от други хора. Това ви позволява да движите делата си проникновено и с добра перспектива за развитието им.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ
Бизнесмените ще реализират бърза сделка, която ще ги обогати финансово и ще повиши нечий интерес към вас. Очаквайте офери за следващи перспективни изяви.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ
Днешните ви делови резултати ще зависят от правилното разпределение на силите и времето ви. Повече успехи ще имате, ако се изявявате самостоятелно.

22 май - 21 юни

РАК
Съвместните ви действия няма да ви носят очакваното. Ако се колебаете как да постъпите, е по-добре да изчакате, преди да вземете решение.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ
Уверено и с желание ще пристъпите към реализация на програмата си за днес. Ще получите възможност да покажете знанията си и ще постигнете напредък в делата си.

23 юли - 23 август

ДЕВА
У дома ще ви поставят срокове, отнасящи се до ангажменти и ще очакват само от вас да ги спазите. Предстоят ви професионални изяви. Съберете мислите и вниманието си.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ
Независимо от нагласата си в днешния ден бъдете отзивчиви и не пренебрегвайте проблемите на хората около вас, в някаква степен те доста ви засягат и персонално.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН
Правете нещата такива, каквито ви ги диктува разумът и сърцето. Ако трябва, работете повече, ако е необходимо - почивайте. Съдбата ви дава пълно право на избор.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ
Не се притеснявайте, ако нещата около вас се объркат. Предизвикателствата ще ви направят по-активни и ще извлечете от случващото се добра възможност за изява.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ
С навременните си реакции и поведение ще помогнете за решаването на спорен въпрос и ще придвижите бързо напред своя задача. Всичко ще се реши благоприятно.

22 декември - 20 януари

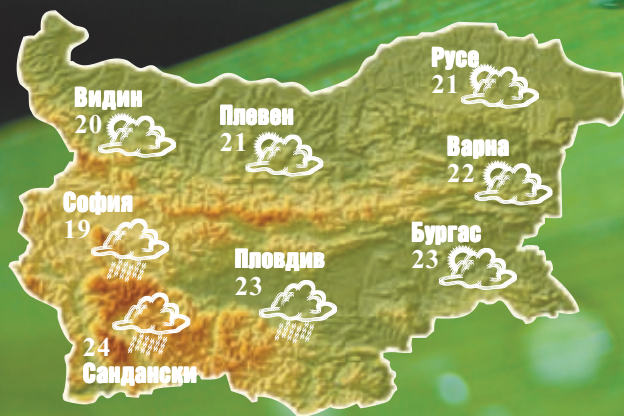
ВОДОЛЕЙ
В личен план прекалено много разчитате на някой, който е твърде далече от вас. Мислете разумно, ако не искате да останете разочаровани от развитието на нещата.

21 януари - 19 февруари

РИБИ
На работното място ще решите полесно проблемите, ако действате в сътрудничество с колеги и партньори, а не се изявявате самостоятелно. Доверете се повече на околните.

20 февруари - 20 март

ВРЕМЕТО

Над по-голямата част от страната ще преобладава облачно време. По-значителни разкъсвания и намаления на облачността ще има над североизточните райони. На отделни места, главно в Южна България и около планините, ще превали слаб дъжд. Ще духа слаб и умерен североизточен вятър. Максимални температури между 20 и 25°, в София - около 19°. Атмосферното налягане ще бъде малко по-високо от средното за месеца, слабо ще се понижи. В планините ще духа умерен и силен вятър от изток и североизток. На отделни места в масивите от Южна България ще превали слаб дъжд. По билата и върховете ще бъде мъгливо. Максимална температура на 1200 м около 15°, на 2000 м - около 10°. По Черноморието ще има променлива облачност. Без валеж. Ще духа умерен североизточен вятър. Максимални температури 22-23°. Температурата на морската вода е от 22° по северното до 24° по южното крайбрежие. Вълнението на морето ще бъде около 3 бала.

Изгледи за

В неделя облачността над по-голямата част от страната ще е значителна. На много места ще превали. Значителен валеж ще има до обяд в югоизточната част от страната. В Източна България ще духа умерен вятър от север-североизток. Максимални температури между 19 и 24°. В понеделник облачността ще намалее, вятърът и в източните райони ще отслабне. Дневните температури слабо ще се повишат.

1 БНТ
07.15 Легендата за Снежанка
08.00 За животните с любов/п/
08.30 Чудният свят на Дисни. Джони и елфите - /15 епизод/
09.00 Джонас Брадърс - /п. епизод/
10.00 Непозната земя/п/
10.30 Вяра и общество с Горан Благоев/п/
11.00 Памет българска с проф. Божидар Димитров /п/
12.00 По света и у нас
12.30 Бразди
13.00 Иде нашенската музика - фолклор/п/
14.00 Минута е много - тв състезание/п/
14.55 Българите в Албания - документална поредица /4 част/, РТВЦ Благоевград
16.00 Монета във въздуха - тв филм на „Евровизия“
16.15 Амистад - игрален филм /САЩ, 1997 г./
18.50 „Заплахата „Ал Кайда“ и „Как станал ислямски екстремист“ - документален филм на Би Би Си/2008 г./
19.45 Лека нощ, деца! Писма от Феликс
20.00 По света и у нас
20.30 Най-доброто от „Шоуто на Канала“
21.25 Световно първенство по баскетбол. Полуфинална среща - пряко предаване от Истанбул. В паузата. По света и у нас
23.30 Васил Петров за приятелите - концерт
00.20 Застрепай кучетата - игрален филм/Великобритания, 2005г./

b tv
06.10 „Физиотоника“ - детски сериал
06.40 „Отново за принцесата и граховото зърно“ - Комедия/Музикъл/Романтичен, САЩ, 2005 г.
08.30 „Кой е по-по-най“ - детско шоу
09.30 „Кухнята на Звездите“ - кулинарно шоу
10.00 „Модерно“ - токшоу
11.00 „Търси се...“ - токшоу
12.00 „Глобусът“ - предаване за туризъм с водещ Карина Караньотова
12.30 „Най-смешните животни и хора на планетата“
13.00 „Сърцето жадува“ - Романтична драма, Германия, 2009 г.
15.00 „Отчаяни съпруги“ - сезон 5, еп. 22
16.00 „Разбулените тайни на магята“ - шоу програма
17.00 „Море от любов“ - романтично токшоу
18.00 „Сейсмограф“ - предаване за полемика и анализи с водещ Светла Петрова
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 „Дънстън сам в хотела“ - Комедия, САЩ, 1996 г.
22.00 bTV Новините - късна емисия
22.30 „Стражът“ - Трилъф, САЩ, 2006
00.30 „По листите на Аспен“ - Екшън/Драма, САЩ, 1993
02.10 „Сърцето жадува“ /п./

NOVA TELEVISION

07.00 „Иконостас“
07.30 „Каспър“ - дет. анимационен сериал
08.00 „Финийс и Фърб“ - дет. анимационен сериал, 2 сезон
08.30 „Х-мен“ - детски анимационен сериал
09.00 „Бен и космическата десетка“ - детски анимационен сериал, 4 сезон
09.45 „Сбъднатото желание“ - с уч. на Ей Джей Траут, Спенсър Бреслин, Тим Рейд и др.
11.30 „Писма до президента“ - с уч. на Ранди Куейд, Бил Суитцъри др.
13.20 „Поведение на модел“ - с уч. на Маги Лоусън, Даниъл Кларк и др.
15.15 „Джери Магауйър“ - с уч. на Кели Престън
18.00 „Отечествен фронт“ - предаване на НТВ
19.00 „Календар“
19.30 „Темата на Нова“
20.00 „Гадна компания“ - с уч. на Антъни Хопкинс, Петер Стормаре и др.
22.15 „Горещо“ - телевизионен таблоид
23.30 „40-годишният девственник“ - с уч. на Стив Карел, Катрин Кийнър и др.
01.45 „Откачалки: Любовна история“ - с уч. на Браян Краузе и др.

7
07.15 „Моя милост Елоиз“ - еп. 1 и 2, анимация
08.05 „Всичко започва в петък“
09.00 „Споделено с Камелия“ - ток шоу - повторение
10.00 „Какво ви забърка Лео“ - кулинарно шоу - п.
10.30 „Пътеводител на модерното момиче“ - предаване за мода
11.00 „Супердебели срещу суперслаби“ - еп. 5
12.00 „Смолвил. Супермен в началото“ - сезон 8, еп. 14 и 15
14.00 „От местопрестъплението. Ню Йорк“ - сезон 4, еп. 20
14.55 Формула 1. Четиринадесети кръг от сезон 2010 за голямата награда на Италия, квалификация за място - на живо
16.00 „Фрейзър“ - сезон 1, еп. 15
16.30 „Военни престъпления. Лос Анжелис“ - сезон 1, еп. 17 и 18 - повторение
18.30 Новини
19.30 „Сестри по неволя“ - сезон 2, еп. 15
20.00 „В затворен кръг“ - романтична драма, Великобритания, Канада, САЩ, 2007
22.05 „Сестри по неволя“ - сезон 2, еп. 16
22.30 Новини
23.00 „25-ят час“ - криминален, драма, САЩ, 2002
01.25 „От местопрестъплението. Ню Йорк“ - сезон 4, еп. 20 - повторение

7
07.00 Новини
07.10 „Гени и злодеи“
07.35 „Люсиена Овчинникова. Живот, в очакване на любовта“
08.30 Игрален филм: „Подвигът на раззавача“
10.05 „Свири, хармонико любима“
10.45 „Слово на пастира“
11.00 Новини
11.15 „На път“ с Дм. Крилов
11.30 „Вкусно“
12.05 „Лариса Долина. „Омръзна ми да бъда железна“
13.00 Новини
13.15 „Удоволствието да се храниш“
13.55 „Герман Титов. Първият след Гагарин“
14.50 Игрален филм: „Войникът Иван Бровкин“
16.45 Игрален филм: „Лера“
18.05 „Местообитание“
19.00 „Голямата надпревара“
20.20 „Минута на славата“
22.00 Време
22.15 „Детектор на лъжата“
23.15 „Прожекторпарисхилтън“
23.55 Игрален филм: „Скулпторът на смъртта“
01.25 „Тихият дом“ на фестивала във Венеция
01.55 Игрален филм: „Късна среща“
03.15 Игрален филм: „Странен характер“
04.45 „Детективи“
05.20 „Следата“
05.55 „Поле на чудесата“

ОХОТА И РЫБАЛКА

09.55 „По реките на Русия“
10.25 „Първичен инстинкт“
10.40 „Лов на голяма риба с Лари Далберг“
11.05 „Тайните на лова с Бейб Винкелман“
11.25 „Оръжие“
11.40 „Личен опит“
12.10 „С въдица в открития океан“
12.35 „Анекдоти“
12.50 „Диалози за риболова“
13.15 „Алманах от странство“
13.45 „Първичен инстинкт“
14.00 „Ловен минимум“
14.05 „На куката“
14.25 „Тайните на риболова с Бейб Винкелман“
14.45 „Светът на подводния лов“
15.00 „Големият риболов“
15.30 „Вишнева костилка“
16.00 „Гвинея-Бисау - мечтата на рибаря“
17.00 „Такъми“
17.15 „Анекдоти“
17.30 „Планетата на рибаря“
17.45 „Големият лов“
18.15 „Диалози за риболова. Народен проект“
18.30 „Дивеч и ловещ“
19.00 „Добивът от острова на корабите“
20.00 „Първичен инстинкт“
20.20 „Гордон в засада“
20.50 „От нашия шеф-готвач“
21.10 „Лов без граници“
22.00 „Клуб на риболовните пътешествия 2. Барсуково през лятото“

PROBG

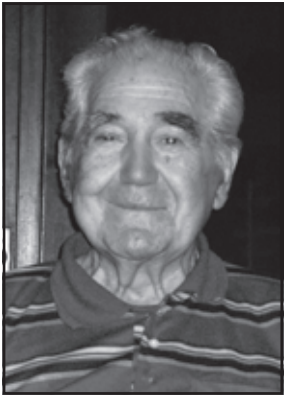
07.00 Ед, Ед и Еди - с1, еп6,7
08.00 Новините
11.00 Запазено за жени
12.00 „Кунг Фу Тупалки“ - екшън-комедия със Стивън Чоу, Кай Ман Тин
14.00 Прокурорът - еп3
15.00 Парична клопка - еп17
16.00 А група. Пирин - Локо Сф
18.00 „Първите 20 милиона“ - комедия с Роландо Доусън, Адам Гарсия, Джейк Бъзи
20.00 Новините
21.00 А група. ЦСКА - Литекс
23.00 „Тренировъчен ден“ - криминален трилъф с Итън Хоук, Скот Глен, Снууп Дог, Том Беринджър, Д-р Дре, Дензъл Уошингтън, Харис Юлин, Реймънд Бари, Мейси Грей
01.00 Новините
02.00 А група. Пирин - Локо Сф
04.00 А група. ЦСКА - Литекс
06.00 Запазено за жени

СКАТ
07.00 „Съкровищницата на България“ - док. филм
07.30 Фолклорни ритми
08.00 Ранни вести /на живо/
10.00 НОВИНИ
10.15 „Телевизионен форум“ с водещ Стефан Солаков /на живо/
12.00 НОВИНИ
12.15 „Ако зажалиш...“ - стари градски песни с Бони Милчева и Тодор Върбанов
13.45 „Биберон“ - предаване в помощ на младите майки
14.15 „Не мога да мълча“ с Марин Кадиев
14.45 Китка народни песни
15.00 „Старият албум“ с Михаил Топалов
15.30 Документален филм
16.00 „Облаче ле бяло“ - предаване за българите в чужбина /на живо/
17.00 Новини
17.15 „Изгнаниците клетки...“ - публицистика за геноцида над арменците
17.45 Китка народни песни
18.00 Документален филм
19.00 Новини
19.20 „Другата история“ - предаване за българската памет/ пряко от Бургас/
19.30 „От българско, по-българско“ с Галия Асенова /на живо.
22.00 Новини /повторение/
22.20 „Другата история“ - предаване за българската памет/повторение/
22.30 Рок музика
23.30 „Самобитна живопис“ - док.филм
00.00 Карай да върви, това е блус /повторение/

Справочник

На 11 септември 2010 г.
се навършват шест месеца
от смъртта на

МИТКО БОРИСОВ
СТОЯНОВ

13.10.1925 - 11.03.2010

Скъпи татко, без теб
светът е друг. Липсваш ми!

Панихидата ще се състои на 13.09.2010 г. от 11 часа
в катедрален храм „Успение на Пресвета Богородица“,
ул. „Българска легия“ № 41, кв. „Бъкстон“, гр. София.

Юрий Борисов

ВЪЗПОМИНАНИЕ

На 12 септември се навършват 10 ГОДИНИ
от кончината на нашата съпруга, майка и баба

г-р ВЕСА МИНКОВА
ТЪРНОВСКА

1924-2000

Ти живя достойно и с чест.
Времето се оказа безсилно
да заличи спомена за светлата
ти памет, добрината
и грижовността ти към нас.
Спи спокойно вечния си сън.

Тодор, Ивелина, Лаура

СКРЪБНА ВЕСТ

На 8 септември 2010 г.,
на 84 г. почина татко

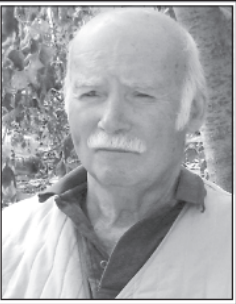
НАЙДЕН БОРИСОВ
АНГЕЛОВ

1927-2010

Светла му памет!

Поклонението ще се извърши на 11.09.2010 г.
(събота) от 11 часа в Ритуалната зала на
Централните Софийски гробища.

Син Борис

ВЪЗПОМИНАНИЕ

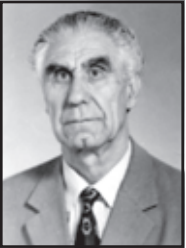
На 8.09.2010 г. се навършиха 40 дни
от смъртта на нашия любим
баща, тъст, дядо и пралядо

инж. ПЕТЪР
НИКОЛОВ
СТАТЕВ,
АБФК

роден на 23.08.1914 г.

Толкова ни липсваш!
Винаги ще те обичаме
и помним!

От семейството

Днес се навършва
1 ГОДИНА от смъртта на

АНГЕЛ ПАНДОВ
ВАСИЛЕВ

на 88 години
заслужил спортен деятел и
бивш директор на спортен
тотализатор - Варна

Никой не умира завинаги,
докато има кой да го помни!
Поклон пред светлата му памет!

От Николина, Искра, Олег,
Тодорка, Антония и Ивелина

Спешни телефони

Единен номер за спешни повиквания
Телефон: 112

МБАЛ “Н. И. Пирогов”
Телефон: 02/ 915 44 11

ВиК - Повреди
Телефон: 02/ 812 21 21; 02/ 920 68 71

Топлофикация - Аварийна служба
Телефон: 0 700 17 122; 02/ 951 51 96; 02/ 951 52 58

Електроразпределение - аварийна служба
Телефон: 07001 00 10; 02/ 847 01 61; 02/ 847 01 62; 02/ 847 01 63; 02/ 847 01 64;

Гражданска защита
Телефон: 0800 20112; 02/ 862 60 75; 02/ 962 04 39

Гореща линия
за жертви на насилие
Телефон: 02/ 981 76 86

КАТ - Автопроизшествия
Телефон: 165;
02/ 982 49 01;
02/ 982 49 02

МВР - София
Телефон: 166, 02/ 987 77 77

Планинска спасителна служба
Телефон: 963 20 00; 0887 100 237

Пожарна безопасност
Телефон: 160

Пътна помощ СБА
Телефон: 02/ 91 146;
02/ 680 533; 02/ 772 217

Кина в София

Cinema City
тел.: 02 929 29 29
МОЛ София, бул. “Ал. Стамболийски” 101

Cinplex
тел.: 02 964 30 07, бул. “Арсеналски”

Mtel IMAX
тел.: 02 929 29 29
адрес: МОЛ София,
бул. “Ал. Стамболийски” 101

Арена Запад
тел.: 02 812 77 00
адрес: жк “Илинден”, бул. “Тодор Алек-
сандров” 64, до метростанция “Вардар”

Арена Младост
тел.: 02 817 97 00

кв. “Младост 4”, Бизнес парк

Влайкова
тел.: 02 944 39 23, ул. “Иван Асен II”

Дом на киното
тел.: 02 980 78 38,
ул. “Екзарх Йосиф” 37

Евро-български културен център
тел.: 02 980 41 61 (кино); 02 988 00 84
бул. “Александър Стамболийски” 17

“Одеон” Филмотечно кино
тел.: 02 989 24 69
София, бул. “Патриарх Евтимий” 1

Люмиер
адрес: София, пл. “България” 1, Нацио-
нален дворец на културата

Спешна медицинска помощ

МБАЛ ПО СПЕШНА МЕДИЦИНА
"ПИРОГОВ"
бул. "Ген. Тотлебен" № 21
Регистратура: тел.: 9154-213, Централа: 9154-411

ВОЕННО-МЕДИЦИНСКА АКАДЕМИЯ
ул. "Св. Георги Софийски" 3
Бърза помощ: тел. 9225-543, Централа: 9226-000

І-ВА МБАЛ ЕАД
Адрес: бул. "Патриарх Евтимий" № 37, Тел.: 988-36-31

МБАЛ "ЦАРИЦА ЙОАННА"
Адрес: ул. "Бяло море" 8
Регистратура: тел. 9432-203, Централа: 9432-170

МЦ “СЕНТ ТОМА”
Адрес: бул. “Цар Борис III” № 91
тел.: 958 8015, факс: 9588195
e-mail: sent_toma@abv.bg

МЦ "ЛОРА"
Адрес (1): бул. "Христо Ботев" 10,
Тел.: 952-06-75, 953-05-80
Адрес (2): бул. "Гоце Делчев", бл. 76,
Тел.: 859-31-56
Адрес (3): жк Люлин, бл. 134, Тел.: 925-09-85
Адрес (4): жк Левски-В, бл. 9-А - партер, Тел.: 946-61-22

СЛУЖБА ЗА ТРУДОВА МЕДИЦИНА “СЕНТ ТОМА - КО”
адрес: бул. “Цар Борис III” № 91
тел.: 953 1764, факс: 9588195

СБАЛ ПО ЛИЦЕВО-ЧЕЛЮСТНА ХИРУРГИЯ
Адрес: ул. "Св. Георги Софийски" № 1,
Стоматологичен факултет, ет. 11
Тел.: 952-60-01, 954-48-22
24-часов прием на пациенти

ОБЛАСТЕН ДИСПАНСЕР
ЗА ПСИХИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ СЪС СТАЦИОНАР
Адрес: ул. "Екзарх Йосиф" № 59, Тел.: 981-00-06
Денонощна спешна психиатрична помощ

Аптеки в София

"Алтеа"
Адрес:
ул. "Деян
Белишки" 58
Телефон: 958-31-02

"Ана"
Адрес:
бул. “Витоша” 95,
Телефон: 953-41-57

"Арония 2001"
Адрес:
бул. "Пенчо
Славейков" № 6
Тел.: 953-13-08
Приготвяне
на лекарства

"Вели"
Адрес:
жк "Младост" 4,
битов комбинат,
до бл. 416
(до ресторант "Ами-
гос"), Тел.: 975-48-67
"Медея-74"
Адрес:
жк “Бъкстон”,
ул. "Ген. Суворов" 56
(базара на ъгла
с ул. "Вихрен")
Телефон: 955-54-32

"Панацея" -
Катя Илиева
Адрес:
жк "Овча купел-1",
бл. 507, вх. Д
Тел.: 957-47-01

"Студентска"
Адрес:
Студентски град,
бл. 60, вх. В
Телефон: 868-01-15

"Фарма - Б. Иванов"
Адрес:
ул."Костенски
водопад", бл. 242,
Тел.: 958-25-68

Есенно изложение в Интер експо център

Илия ВЪРБАНОВ

Сезонът на изложенията и през тази есен бе открит в разгара на лова на прелетен дивеч в Интер Експо Център-София със специализираната изложба "Лов,

риболов, спорт-есен", чийто последен ден е утре.

Изложителите представят ловни и риболовни принадлежности, спортни и ловни огнестрелни, въздушни и газови оръжия, боеприпаси и оптика, кожени

Богата гама от ловни и риболовни принадлежности в международния изложбен салон

аксесоари, облекла, ножове, лъкове, арбалети, специализирани транспортни средства с висока проходимост, оборудване и средства за водни и въздушни спортове, произведения на художници, дърворезбари и препаратори и др.

Съюзът на ловците и риболовците в България участва с фотоизложба "Дивото", посветена на 115-годишнината на списание "Лов и риболов", с която запознава посетителите с изумителната красота на обитателите на ловното стопанство "Студен кладенец". За любителите на риболова фирмите предлагат риболовно оборудване и принадлежности от последно поколение, както и множество аксесоари: въдици,

макари, куки, блесни, стръв, примамки, захранки и др. За любителите на спортовете, свързани с природата, е представена специализирана екипировка, спортни аксесоари, бързата, мотопеди, голф кари и т.н.

И тъй като спортът и туризмът са в безспорна връзка, на изложението присъстват и типичните атрибути за планински туризъм - палатки, столчета, раници, екипировка, хамаци и др. Медиен партньор на изложението е популярният ловен портал БГ.ЛОВ.

Прави впечатление, че тази година рязко е спаднало участието на основни фирми от сферата на лова и риболова, най-вече на оръжейни.

На слуга

Как да измамим речния кефал?

Милчо АНДРЕЕВ

Тази красива и масова за нашите водоеми риба е представител на семейство шаранови. Тялото на речния кефал (*Leuciscus cephalus*), наричан още клен, е издължено, цилиндрично, при едрите екземпляри - разширено в гръбно-коремната област. Младите риби имат поразителна окраска от възрастните. При тях цветът на гърба е потъмен, а страните са сребристи, докато при много едрите екземпляри гърбът е по-светъл, а страните са светложлатисти. Най-общо, цветът на гърба на кефалите варира от кафяво-черно до маслено-зелено. Коремът е бял, а люспите по тялото са големи. Страничната линия е ниска и добре забележима. Цветът на гръдните перки е с оранжев оттенък, коремните и аналната са червено-оранжеви, а гръбната и опашната тъмносиви, почти синкави. Масивната му глава завършва с голяма месеста уста, а в областта на глътката има т.нар. глътъчни зъби. Според възрастта, годишния сезон и географския район, който обитава речният кефал, се забелязват и различия във външния му вид. Като най-очевидна се посочва разликата в цвета на перките в долната част на тялото и формата на главата. Максималните размери на тази риба в България са - дължина 85 см и тегло около 5,5-6 кг. У нас има широко разпространение - среща се в Дунав и притоците й, в реките от Беломорския водосборен басейн, в много езера, баластери и язовири. Кефалът предпочита бистрите и хладни води. В реките се придържа в средните и долните течения, а в езерата - около устията на вливащите се реки, местата около островите и стръмните скалисти брегове. Стените на язовирите също са любими обитания на тази риба. Кефалът предпочита пясъчливо-каменистите дъна, среща се и на местата с глинест-дънен грунт, но избягва тинестите участъци. Полово зрял е на 2-3-годишна възраст. Хайвера си хвърля от края на април до средата на юни, при температура на водата около 10-15 градуса. Характерно за размножителния период са миграциите на кефалите към устията на вливащите се в язовирите реки. Периодът, в който се предприемат тези миграции, е в пряка връзка със затоплянето на водата - в по-ниските водоеми, които се нагряват по-рано, това става в началото на май, но във високопланинските язовири - значително по-късно.

Кефалът е плодотворна риба. Броят на хайверните зърна варира според големината на самката от сто до двеста хиляди. Речните кефали са всеядни. Стадният принцип е в основата на развитието и храненето им. Дребните и средни по размер риби се хранят с ларви на насекоми, мухи, комари и други летящи насекоми, гъсеници, червеи, пиявици. В сезона на узряването на плодовете предимно поедрият риби с охота ги приемат като храна. Трофейните екземпляри са самотници - движат се и се хранят самостоятелно. Менюто им е съставено изключително от риба, раци, жаби, попови лъжички и това ги причислява към хищните риби. Невероятният апетит на кефала го прави една от най-търсените от въдичарите риби. Недоверчив, страховит и подозрителен, той изисква този, който се опитва да го "надлъже", да прояви творчество и дискретност в действията си. Кефалът се лови цялостно, като всеки сезон има своя специфика по отношение на стръвта, техниката и начините на риболова. През ранната пролет той приближава бреговете, но се придържа над дъното, където се храни. При настъпването на същинската пролет и развитието на летящите насекоми той обръща все по-голямо внимание на храната в горните водни слоеве. През лятото търси храна предимно по повърхността, а през есента оформя плътни стада и се настанява в дълбоките участъци на водоемите. През зимата се придържа към дънните ями и руслото на вливащата се в язовира река.

Кулинар

ПЕЧЕНО ОТ КЕФАЛ

1.5 кг филе от кефал, 2 чаени чаши бяло вино, 3 глави лук, 3-4 супени лъжици краве масло, 40 г брашно, 150 г гъби, настърган кашкавал, сол. Филетата се посолват леко, слагат се в предварително подготвения глинен гювеч, който се поставя в студена фурна и се загрява постепенно до 200°С. Задушават се около 10 мин. От остатъците на рибата се приготвя рибен бульон, който се прецежда. Лукът се задушават в малко масло, прибавя се брашното и се разрежда с бульона. Може да се добави и бяло вино. Филетата се заливат със соса, прибавят се предварително задушени в масло гъби и се поръсва с настъргания кашкавал. Пече се до зачервяване.

Ловджийски хумор

ЗАЩО КУЧЕТО Е ЗА ПРЕДПОЧИТАНЕ ПРЕД ЖЕНАТА

- Колкото по-късно се прибереш вечер, то толкова повече ти се радва.
- На кучето му харесва да разхвърляш вещите си навсякъде.
- Неговите родители никога не ти идват на гости за седмица-две.
- Кучето рядко живее по-дълго от теб.
- Кучето не може да говори.
- Кучето обича да ходи на лов.
- Голяма рядкост е кучето да си хареса друг мъж.
- Кучето ти разрешава да му слагаш нашияник, без да мисли, че си сексуален маниак.
- На кучето му харесва да се вози в багажника.
- Когато кучето си тръгва от теб, не ти взема половината имущество.

Лазар КОЦЕВ

- Защо изпусна заека?
- Защото съм птичар?

Познаваме ли ги?

Гургулицата - тази прелетна красавица

Стамен ХРИСТОВ

Гургулицата поради повсеместното си разпространение у нас е един от най-популярните обекти на лов в нашата страна. Обитава навсякъде, където има храна и вода, но масово се среща в близост до площи със слънчоглед и зърнени култури. Тя е най-дребният представител на гълъбовите птици - на дължина достига 26-28 см, а теглото ѝ в средата на септември преди отлитането на ятата не надвишава 200 грама. Дребните пера по крилата са с кафяви петна, по-ярки при мъжките. При женските цветът е по-размит и сиво-кафяв. Отпред гърлото на гургулицата е бяло, главата и вратът са сиви, към гушата оперението преминава в сиво-червено, ярко подчертано при мъжките. Отстрани на врата възрастните птици имат симетрични черни петна. Краката са карминено-червени, а на младите - сиво-кафяви.

Гургулицата е прекрасен летец и в полет достига скорост от 60-80 км/час, което прави отстрелът ѝ в полет истинско предизвикателство.

През пролетта гургулицата пристига по нашите места в края на април. Тогава можем да я видим по угарите и засетите с царевица и слънчоглед ниви. По-силното прогряване на още необрасналите тъмни почви раздвижва насекомите и те привличат изтощените и отслабнали от прелета птици. Там те намират незаровени при сеитбата семена и така необходимите за храносмилането дребни камъчета. По това време гургулиците се придържат към широколистните гори с гъст подлес в близост до нивите, полезащитните пояси, но най-вече в обраслите сенчести долове с течаща вода. Там строят и гнездата си, без да застилат клонките със суха трева и перушина. Гнездото е добре прикрито и трудно се забелязва. В него женската снася две чисто бели яйца и веднага пристъпва към мътенето. Това става някъде към средата на май. Мътенето продължава около две седмици (14-15 дни), при което мъжкият се намира в близост до гнездото и неговото нежно и мелодично "тур-тур-туур" се чува надалеч през целия ден. Гургулицата е плашлива птица и не бива от празно любопитство да търсим гнездото и да я безпокоим, защото в повечето случаи го изоставя.

След излюпването на малките двамата родители ги хранят с каша от гушите си, силно хранителна и богата на белтъчини, тъй като храната им в този период се състои предимно от насекоми. Може би това е причината за техния бърз растеж - за месец малките достигат големината на възрастните птици, започват да летят и да живеят самостоятелно. В началото на юли възрастната женска снася повторно и отглежда ново поколение. Именно на това се дължи отстрелването в началото на август на съвсем млади и още ненапълно оперени гургулици, а не на някакво предполагаемо загиване на люпилото от врагове или от дъждове. Това също е основен довод, че ловът на гургулици не трябва да се открива по-рано от средата на август.

След приключването на мътенето млади и възрастни птици започват интензивно хранене, за да натрупат тлъстини, необходими за дългия есенен прелет на юг. Уговяването започва първо на житните стърнища веднага след жътва. Щом обаче започнат да зреят слънчогледите, всички гургулици се прехвърлят там. Хранят се два пъти дневно - от изгрев до към 10 часа и следобед от 16 часа до залез слънце. През останалото време почиват в сенчести дървета в близост до водоизточници, защото се нуждаят от много вода. Гушите им така се напълват със слънчогледово семе, че е имало случаи на отстрелване на гургулици, на които при падането на земята се спукват гушите и семето избликва от тях. При това те силно затлъстяват и увеличават теглото си почти с 50 процента. Кожата им се изпъва и изтънява от натрупаната мазнина, тялото им получава закръглена форма.

Охранените птици са готови за отлитане и между десети и двадесети септември основната част от гургулиците вече е отлетяла. У нас остават само малък брой, обикновено единични птици, които не са успели да отложат достатъчно мазнини, за да издържат на прелета. Към края на септември и те отлитат и е голямо изключение през октомври да срещнете гургулица.

АНГЛИЙСКА ПИСАТЕЛКА-“АЛИБИ” МАЛКА АРИЯ	↙	РУМЪНСКИ ПАРИЧНИ ЕДИНИЦИ РЕКА В ЦЕНТРАЛНА АЗИЯ	↙	СЪД В БАНЯ ТЕГЛО НА ОПАКОВКА НА СТОКА	↙	ИМЕНАТА НА ШЕФЪТ НА БОС	↙	ЗЕЛЕНЧУК	↙	ОБКРЪЖА-ВАНЕ, ОБ-ГРАЖДАНЕ /МН.Ч./	↙	ТРАП ИТАЛИАНСКИ КОМПЮТРИ	↙	МЯСТО ЗА ПРЕМИНА-ВАНЕ НА РЕКА
↘		↘		↘		РЕКА В СИБИР	↗	САМОУВЕ-РЕНОСТ РУСКИ КИНО-СЦЕНАРИСТ-“БАЩИ И ДЯДОВЦИ”	→			↘		↘
ИНДОНЕЗИЙ-СКО ИМЕ НА О.НОВА ГВИНЕЯ ИЗТОК /НЕМ./	→					УЕЛСКИ ФУТБОЛЕН ТИМ	→	↘		ФРЕНСКИ ИСТОРИК	→			
↘			УТРО ПЛАНИНА В БЪЛГАРИЯ	→						ИТАЛИАН-СКО СПИ-САНИЕ	→		КЪРЛЕЖ	
РЕКА В ЦЕНТРАЛНА ЕВРОПА ВДЛЪБНА-ТИНА В СТЕНА	→		↘		УЧТИВО МЕСТОИМЕ-НИЕ	ЧЕШКИ ЦИГУЛАР АМЕРИКАН-СКО СПИСА-НИЕ	→			ЛИВАНСКИ ПИСАТЕЛ	→		↘	
↘				ВODНА ИЗ-ДИГНАТИНА РИБОНУ-КЛЕИНОВА КИСЕЛИНА /СЪКР./	→ ↘	↘				ПАЛУБА НА КОРАБ БЪЛГ.БЕЛЕ-ТРИСТ-“СНАХА”	→			ЧАСТИЦА С ПОЛОЖИ-ТЕЛНО ЕЛЕКТРИ-ЧЕСТВО
ИЗКОПЧИЙ-СКА РАБОТА		ШВЕЙЦАР-СКИ МАТЕ-МАТИК	ТЕЖКО ПО-ЛОЖЕНИЕ СЪД ЗА ПОЕНЕ НА ДОБИТЪК	→	↘			РЕЗУЛТАТ, СЛЕДСТВИЕ	ДЪРЖАВА В АЗИЯ ПЕСЕН ОТ СТ. ВЪЛДОБРЕВ	→ ↘				↘
↘	↘	↘				КРЪВОНО-СЕН СЪД СЕЛО КРАЙ САМОКОВ	→	↘	↘		ГЕРОЙ ОТ “ФИЛОСОФ-СКИ НОВЕ-ЛИ” НА ВОЛТЕР	→		
ФУТБОЛНА ЛЕГЕНДА НА ТРИНИДАД И ТОБАГО ИГЛОЛИСТНИ ДЪРВЕТА	→				АНТИЧЕН СЪД С ДВЕ ДРЪЖКИ	→ ↘						ПРИТОК НА ДУНАВ ОЖУЛВАНЕ, ПРОТРИВАНЕ	→	
↘			ГОЛЯМА ГРИЖА, ТРЕВОГА	НАША ПОП-ПЕВИЦА-“НИЩО”	→						ДЕПАРТА-МЕНТ ВЪВ ФРАНЦИЯ	→ ↘		ВОДЕЩА НА СУТРЕШНИЯ БЛОК “ПРЕДИ ВСИЧКИ” ПО БНР
БЪЛГ.ЕЛ.КАЛ-КУПАТОРИ ТРИУМФАЛ-НА ВРАТА	→		↘		ИНСТИТУТ ПО ХЕМАТОЛО-ГИЯ И КРЪВО-ПРЕЛИВАНЕ /СЪКР./ КЮРДСКИ ДЕМОН/МИТ./	→			ГРАД В ИОРДАНИЯ	→				↘
↘				ПИЕСА ОТ А. ШНИЦЛЕР Г-Я В РАЗКА-ЗА “ЛЪВСКА КОЖА” ОТ С.МОЪМ	→ ↘						ОТРИЦАНИЕ		БЪЛГ.ЛИТЕ-РАТУРЕН КРИТИК	
МУЗИКАЛНА НОТА		СЕЛО И РЕ-КА КРАЙ ПОМОРИЕ ОСКЪР-БЛЕНИЕ	→	↘				УСТОЙЧИВО СЛОВОСЪЧЕ-ТАНИЕ	СОБ.ИМЕ НА БИВШ ПРЕЗИДЕНТ НА ЕГИПЕТ	→		↘	↘	
↘	↘	Г-Й ОТ РАЗКА-ЗА“ИНДИАНЕ-ЦЪТ В ТЪМНА-ТА НОЩ” НЮХ	→			МЯРКА ЗА ТЕЖЕСТ НА ЗЛАТО АМЕРИКАН-СКИ ЕЗИКО-ВЕД	→	↘	УКРАСА, НАПРАВЕНА С ВЕЗАНЕ /МН.Ч./	→				
ПРИРОДНИ СТИХИИ ЦАРИЦА НА КРАСОТАТА	→	↘			КОВБОЙСКИ СЪСТЕЗАНИЯ БУКВА ОТ КИРИЛИЦАТА	→ ↘					ГЕРОЙ В БЪЛГАРСКИЯ ФИЛМ “КОМБИНА”	→		
↘			ПРИВИЧКИ, ОБИЧАИ	→	↘				РУСКИ ВЕР-ТОЛЕТИ		РУСКИ КИНО-АКТЪОР-“КАК СЕГА ДА ВИ НАРИЧАМ?” ВЯТЪР НА ХАВАЙСКИТЕ ОСТРОВИ	→ ↘		
ИНДИЙСКИ ФИЛОСОФ ИМЕНАТА НА БИВША БЪЛГАРСКА ТЕНИСИСТКА	→		МАРКА ЯПОНСКИ ТАНКОВЕ	→			ЧАСТ ОТ КАРУЦА	→	↘	РУСКИ ПИСА-ТЕЛ-“ДНЕ-ПРОСТРОЙ”	→ ↘			
↘														

УНИЩОЖИТЕ- ЛЕН ОГЪН /МН.Ч./	▼	ДЪРЖАВА В АФРИКА	▼	ПРЕСТИЖ	▼	МЯСТО ЗА ПРЕМИНАВА- НЕ НА РЕКА	▼	ТВЪРДИ ПЛОСКОСТИ	▼	ВИД СПОРТ	▼	ЛЕКОВИТО РАСТЕНИЕ	▼	РОД ПАПАГАЛИ
ВОЙСКОВО ПОДРАЗДЕЛЕ- НИЕ		Г-Й В ИТА- ЛИАНСКИЯ ФИЛМ "СА- ТИРИКОН"		СЪД ЗА ТЕЧНОСТИ	➤	РУСКИ САМОЛЕТИ	▼			ПО-ГОЛЯМА СЕСТРА	➤	ИМЕНАТА НА НАШ СПОРТЕН ЖУРНАЛИСТ	▼	▼
ПРЕДСТАВИ- ТЕЛ НА ФАУНАТА	➤			▼				ЛИЦЕ, ПРАВЕЩО ОДИТ	➤	▼				
ЧАСТ ОТ ЧАСОВНИК								УСЪРДНО ТРУДЕЩИ СЕ РАБОТНИЦИ						
➤						САМОЗАБРА- ВИЛ СЕ УПРАВНИК		▼			ДЪЩЕРЯ НА КНЯЗ БОРИС I	➤		
		ПРЕПИНАТЕ- ЛЕН ЗНАК	➤			▼	КАНАПЕ	➤			▼			БИВШЕ ПРЕДАВАНЕ ПО БНТ
➤		ОБЛАСТ ВЪВ ФРАНЦИЯ	➤				ГРАД В ШВЕЙЦАРИЯ		КАТОЛИЧЕ- СКИ СВЕЩЕ- НИЦИ	➤				▼
ПОМЕЩЕНИЯ	АМЕРИКАН- СКИ ФИЛО- СОФ	➤	▼			ЛИТОВСКИ ПИСАТЕЛ	➤	▼					ОХРАНЕН КОН	
	ПУСТИНЯ В П-ОВ ИНДОСТАН					ПОЛИТУРА, ЛЪСКАВИНА								
➤	▼			ГОРСКО ЖИВОТНО	➤	▼			СКАЗАНИЯ, ЛЕГЕНДИ		АМЕРИКАН- СКИ АСТРО- НАВТ	➤	▼	
				ГРАД В ИТАЛИЯ							РУСКИ ИНДУ- СТРИАЛЕЦ /1821-1876/			
ОБЛАГА, ДОБИТА БЕЗ ТРУД	➤			▼			ЗВАНИЕ, ЧИН НА ИМАМ /МН.Ч./	➤	▼		▼			
ОРГАНИ У ПТИЦИТЕ						БЪЛГАРСКА ПОППЕВИЦА		ЕДРИ ПЕ- ЧАТАРСКИ БУКВИ	➤				ФРЕНСКИ ДРАМАТУРГ- "ЛЮБОВЕН ПЕТОЪГЪЛ- НИК"	
➤					БЪЛГАРСКА ПОППЕВИЦА		ГРАД ВЪВ ВИЕТНАМ	➤					ФРЕНСКИ ДРАМАТУРГ- "ЛЮБОВЕН ПЕТОЪГЪЛ- НИК"	
ЗДРАВА ВРЪВ /МН.Ч./	ГРАД В ЮЖНА КОРЕЯ	➤			▼	ЕЗЕРО МЕ- ЖДУ ПЕРУ И БОЛИВИЯ	➤	▼					▼	
	РУСКИ ПАТО- ФИЗИОЛОГ													
➤	▼					ГРАД В АРЖЕНТИНА		ЕСТОНСКИ КИНОАКТЪОР- "ВЪЛЧЕ ЕХО"	➤		ГРЪЦКИ ОСТРОВ	➤		
								РЕЧНА НИМФА /МИТ./	▼		ТРОЯНСКИ ГЕРОИ, БАЩА НА ЕХЕКЪЛ /МН.Ч./	▼		
ПРИДЪРПВА- НЕ, ДОБЛИ- ЖАВАНЕ		НАШ ПОП- ПЕВЕЦ	➤			▼		▼		РЕЧНА РИБАРСКА МРЕЖА	➤		ПРОДЪЛЖЕ- НИЕ ОТ ЯКА НА ДРЕХА	
		УПОРСТВО /МН.Ч./												
➤		▼								ОХРАНИТЕЛ	➤		▼	
										ПОТВЪР- ЖДЕНИЕ				
ГРАД В ГРУЗИЯ	➤			ШВЕДСКА ОПЕРНА ПЕВИЦА	➤				ЗВЕЗДА В СЪЗВЕЗДИЕ ЛЕБЕД	➤	▼			
МАШИНА ЗА ПРАВЕНЕ НА ТРАНШЕИ									РУСКИ ЛЕ- КИ КОЛИ					
➤							НАША ПОП- ПЕВИЦА- "ВЕТРОВЕ"	➤	▼					
ГРЪЦКА ТЕЛЕФОННА КОМПАНИЯ	➤			НАШ ЧЕРНО- МОРСКИ ГРАД	➤					ФРЕНСКИ ЛИТЕРАТУ- РОВЕД	➤			
ЦАР НА ДРЕВ- НА ЮДЕЯ														
➤				СИЛНА КАРТА ЗА ИГРА	➤		ЖИТЕЛ НА АЗЕРБАЙ- ДЖАН	➤				ЕГИПЕТСКИ БОГ НА СЛЪНЦЕТО	➤	

РЕЧНИК: Авия, Авроров, Агенор, Аконит, Бролис, Ко, Линд, Мек, Онис, Танан, Траншор.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: КОМШИЯ - ЛОСТ - ЛЕА - ДРО - КА - НЕРВ - КИБРИТ - ГЕ - БОЗА - РАДИУСИ - ХОД - ИРИТ - ТИСО - БАТАК - ХИМИЯ - ХРЯН - СТО - ЕАА - ИБИ - ОКАРИНА - АРТИСТИ - АГА - ОД - ИРАК - КАПАК - ЯКУТИ - ДО - АКРОБАТ - ВИДИН - АРАША.
ОТВЕСНО: КОЛЕГА - АСТОР - АДИ - МЕРЕДИТ - ОКТОПОД - ОШАВ - ИРАН - АИДА - БУИК - ЕРС - КАН - РЯДКОСТ - ХАИТИ - РИЗИ - ХРАНИ - ЯРА - ГЛОБА - ТИЯ - ИКОР - ХИМНИ - АРУБА - ЕСКИМОСИ - БОГАТАШ - ТАТ - ДОЯЧИ - АКИТА.
ПИРАМИДИ
1.КА. 2.РАК. 3.КАРО. 4.НОРКА. 5.КОРОНА. 6.КРАНОВО. 7.КОРНАЗОВ. 8.КОРНАЗОВА. 9.ПА. 10.АПК. 11.ПИКА. 12.ПАТКИ. 13.ПАКЕТИ. 14.ПАРКЕТИ. 15.АПТЕКАРИ. 16.КАРАПЕЛИТ. 17.АР. 18.НАР. 19.РАНА. 20.ТАРАН. 21.КРАНТА. 22.ТАРАНКА. 23.КАНАРАТА. 24.КАРНАТАКА.

АНАГРАМА
1.КАРТИ. 2.АРТИК. 3.ТРАКИ. 4.ТАРИК. 5.ТРИКА. 6.КРАТИ. 7.ТАКИР. 8.ТАРКИ. 9.КИТРА.
ВИЗИТКИ 1.АДВОКАТ, ТРОЯН. 2.ПИЛОТ, СВОГЕ.

Дигжей Таркан игра за купона
пог звездите в Благоевград

www.duma.bg

Масов любовен танц в шоуто на „Тодес“

Световноизвестният руски балет ще представи новата си програма в гва български града през декември

Красив масов любовен танц, поставен върху една от най-популярните теми на „Аве Мария“, ще бъде представен в България от култовия руски балет „Тодес“. Световноизвестната трупа ще зарадва фенове и почитатели на модерната хореография с два невиджани спектакъла - в София на 26 декември и във Варна на 27-и, по покана на музикална компания „Degris“. За първи път в България танцорите ще покажат новата си програма, която се радва на изключителен успех както в Русия, така и по целия свят. „Тодес“ ще изненада публиката с шоу, което с всяка изминала година става все по-зрелищно и ефектно. Според критиката хореографията на трупата не може да остави никого безучастен.

В изключително разнообразна програма балетът на една от най-влиятелните жени в Русия - Алла Духова, ще де-

монстрира цялата палитра на танцовото изкуство - от модернизирани руски народни танци, през модерен балет, до най-новия съвременен

стил, наречен „Вогинг“. По време на спектакъла зрителите ще видят невероятен акробатичен танц със солист Александър Глебов, участвал в първия състав на световноизвестния балет. Нещо съвсем ново е и специално изработената хореография, в която двама от солистите на „Тодес“ се включват, пеейки.

Кулминацията на грандиозното шоу е танцът върху микс от най-популярните песни на Майкъл Джексън. С това изпълнение трупата ще покаже признателността си към Краля на поп музиката, с когото неведнъж е работила.

Билети за спектаклите на „Тодес“ се продават на касите на НДК, ДКС - Варна, както и в разпространителската мрежа на „Eventim“, уточни за ДУМА Виктор Танев от „Degris Promotion Team“.

Деца се забавляват с любими герои

Всички деца и родители са поканени през последния уикенд преди началото на учебната година в най-веселата класна стая с любими герои от книгите. Събитието, иницирано от издателство „Студио арт лайн“ и The Mall, ще се състои на 11 и 12 септември. Много награди и забавления ще заредят с добро настроение малчуганите за предстоящия старт на занятията в училище. Децата ще видят на живо много от любимите си герои - Гаргамел, Смърф, Джонни Браво, Декстър, XL8, Блу, Чаудър. Малките ще се забавляват с бънджи и гладиаторски игри, изработват смърфовски села или украсяват учебните си помагала в работилниците. Партньорите, спонсорите и организаторите са се зарекли да раздадат толкова награди и весело настроение, че събитието да се помни през предстоящата учебна година.

Най-скъпата книга пак се предлага на търг

Илюстрация на Джон Одбърн от „Птиците на Америка“

Изданието на Джон Одбърн „Птиците на Америка“, което отбеляза световен рекорд преди 10 години, когато беше купено за 5.7 млн. паунда, излиза отново в продажба. Копието на книгата е доста добре запазено, съдържа рисунки в реални размери на голяма част от видовете птици, които обитават Северна Америка, и е оценено на между 4 и 6 млн. паунда. Изданието е едно от 119-те известни копия, 108 от които са собственост на различни музеи, библиотеки и университети. На търга ще бъде представено и копие от „Първо фолио“ на Шекспир, издадено през 1623 година и оценено на между 1 и 1.5 млн. паунда, както и серия от писма, писани от кралица Елизабет I до Ралф Садлър, тъмничаря на нейната полусестра Мери - кралица на Шотландия. Книгата на Шекспир е издадена 8 години след смъртта на автора, когато двама от приятелите му Хеминг и Конел събират 36 негови пиеси, 18 от които непубликувани, и ги издават като фолио, разделено на 3 - трагедии, комедии и исторически пиеси. Книгата с творби на Шекспир е една от 219-те известни копия, които все още са запазени. Малка част от тях са в частни колекции на американци.

Търгът ще се състои на 7 декември и се очаква да набере общо между 8 и 10 млн. паунда.

ФИНЛАНДСКИ СПЕЦИАЛИТЕТИ В БОРИСОВАТА ГРАДИНА

Традиционни финландски специалитети ще бъдат представени в столицата на Международния кулинарен фестивал днес, 11 септември. Темата на тазгодишната проява, която се организира за втори път, е „Пъстра трапеза на гости на моя град София“. Шеф-готвачът на посолството на Финландия - Мирослав Колев - ще поднесе на място традиционния пай

от Карелия и пушена съомга между 13.30 и 14 ч. в Борисовата градина. Деликатесите ще може да бъдат опитани след демонстрацията. Екзотични кулинарни преживявания очакват гостите на фестивала. Публиката ще има възможност да опознае нови ястия и да наблюдава професионални готвачи в действие, а ценителите на добрата кухня ще си разменят рецепти.

„София пее“ пред Народния театър

Конкурсът за нова българска авторска поп и рок песен „София пее“ и Международният конкурс за изпълнители ще се проведе днес, 11 септември, от 18 ч. пред Народния театър „Иван Вазов“.

За участие в събитието бяха представени над 60 произведения. Селекционна комисия определи 20 от

тях за прослушване от компетентно жури. До конкурса са допуснати 11 песни, които също ще бъдат оценени от доказани имена в музикалните среди.

В Международния конкурс за изпълнители ще вземат участие представители на повече от 10 страни, сред които са Израел, Норвегия, Беларус, Италия,

Македония, Хърватска, Румъния, Чили, Сърбия и Русия. Всеки един от тях ще представи по една българска и една чужда песен.

Водежи на конкурса, в рамките на който ще се проведе и благотворителната кампания „Да събудим хората в будна кома“, ще бъдат Наско от БГ Радио и Рая Пеева от MAD TV.

ЖЕЛАНИ ЕРГЕНИ ОГЛЕЖДАХА МОДЕЛИ ПО БАНСКИ В ПЛОВДИВ

Едни от най-знатните пловдивски ергени се събраха на „Summer fashion night“ в клуб

„Bedroom“, където, изтегнати в удобни сепарета, не откъснаха очи от полуголите тела на 6 манекенки. Дългокраките хубавици на агенция „Heaven fashion models“ близо 2 часа представяха последната колекция дамско бельо есен-зима 2010-2011 на „Seven seconds“. Да се наслади на последните топли летни нощи в комфортна обстановка и приятна гледка предпачете и българският ас в автомобилния спорт Владо Арабаджиев. Наследникът на известната хотелска фамилия пристигна на партито само с приятели. По-късно към мъжката компания се присъедини и впечатляваща brunetka. Не стана ясно обаче дали тя е дамата на сърцето на богатия ерген. Модния купон не пропуснаха и няколко необвързани с халка бизнесмени, притежатели на едни от най-скъпите фешън магазини в града под тепетата. Васко Динков, собственик на бутик „Mitto“, бе ангажиран заедно с Мартин Данона цяло сепаре. Известният като бивше гадже на фолк примата Анелия младеж се радваше на вниманието на няколко софиянки.

- Скъпа, имах чудесен сън, бях още ерген и ти исках ръката..
- И какво му е било чудесното на съня?
- Това, че ти ми отказа...

11. 09. 2010

АЛЕКСАНДЪР КАРАКАЧАНОВ, председател на Зелената партия
ВАЛЕНТИН МИКЕВ, народен представител
ВАЛЕНТИНА РАДИНСКА, поетеса
ВЕЛИ ЧАУШЕВ, актьор
КЕВОРК КЕВОРКЯН, журналист
КРАСИМИР ДУНЕВ, европейски и вицешампион на висилка
МАРИАНА СТОЯНОВА, учредител на клуба „Приятели на ДУМА“ в София
МАША ИЛИЕВА, примабалерина
НИКОЛА КАЛУДОВ, дипломат
ПЛАМЕН МАРКОВ, футболен треньор

12. 09. 2010

АНЯ ПЕНЧЕВА, актриса
Проф. БОРИСЛАВ БОРИСОВ, ректор на УНСС
ВЪЛЧО КАМАРАШЕВ, актьор
ДЕСИСЛАВА ДИВЧЕВА, учредителка на клуба „Приятели на ДУМА“ в Русе
ИВО ХАДЖИМИШЕВ, фотограф
КИРИЛ ЖЕЛЕВ, член на НС на БСП
РЕНИ ВРАНГОВА, актриса
СВЕТОСЛАВ СПАСОВ, бивш народен представител
ЦВЕТАН КОСТОВ, народен представител

Издателят, на когото всички забивгат заради неговата младост, опитност и мъдрост

НИКОЛАЙ МАЛИНОВ

на 12 септември празнува рожден ден. По този повод настъпиха радостни вълнения в триъгълника София-Киев-Москва, който за Николай не само не е Бермудски, а именно в него се търси островът на съкровищата, в чиято гуамаментена пещера блести и перлата ДУМА. Откакто Малинов е издател на любимия ни вестник, читателите усещат истинската свобода на словото като във времето на Стефан Прогев. А екшънът се радва на определена стабилност и повече сигурност. Пожелаваме на Николай здраве и безкрайни щастливи преживявания с двете му прекрасни дъщери и чаробната съпруга.

От екзона на ДУМА

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

11

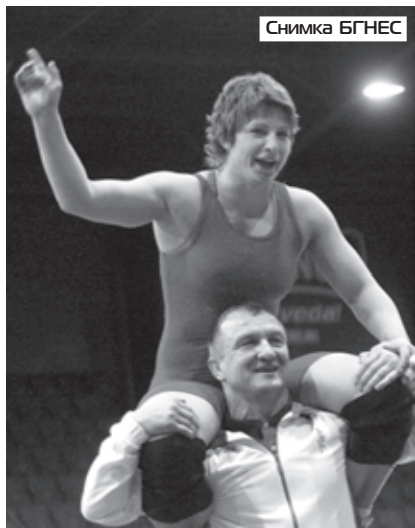
Преп. Теодора Александрийска.
Преп. Силуан Атонски

12

Неделя пред Въздвижение (Отдаване на Рождество Богородично)

Спорт

Станка на финал в Москва

Снимка БГНЕС

Станка Златева (72 кг) спечели втори медал за България на Световното първенство по борба в Москва. Късно снощи на финала в комплекс "Лужники" трикратната световна шампионка излезе срещу канадката Охенева Акухо. Преди това възпитаничката на треньора Симеон Щерев постигна 3 страхотни победи. На старта Златева се наложи над Шехерезад Бенторки (Фр) с 2:0 части (1:0, 2:0). После на четвърфинала тя не остави шансове на Екатерина Букина (Рус) - 2:0 (1:0, 3:0). На полуфинала Златева надви Джени Франсон (Шв) също с 2:0 (3:0, 2:1).

Станка Златева е на раменете на личния си треньор Симеон Щерев, който я изведе до финал в Москва

Зума заяде Лечков

Легендата на Локо Пд и бивш национален селекционер Христо Бонев нападна първия вице-президент на БФС Йордан Лечков.

"Желая доброто на българския футбол и на БФС. Г-н Боби Михайлов обаче трябва да се освободи от някои хора от обкръжението си, за да настъпят по-добри времена за държавния ни тим. Министър-председателят и министърът на вътрешните работи, провеждайки операция "Наглите", са забравили още един нагъл човек - г-н Лечков. През 1998 г. отборът за последно игра на световно, а през 2004 г. на европейско, но това беше по времето на Иван Славков и Иван Вуцов. Тогава идваха много пари в касата на БФС, а сега г-н Михайлов се жалва, че няма и 1 лев. Лечков и два живота да има, няма да направи като ръководител толкова, колкото са постигнали Славков и Вуцов", заяви Зума. "Той създаде интриги в националния отбор и трябва да бъде освободен веднага. Един вице-президент не може да си позволява да плюе националния отбор. Тръгна си Бербагов, ще си тръгнат още много други", завърши Бонев.

Любо се точи на ЦСКА

Любослав Пенев се заклани да се реваншира на родния си клуб ЦСКА за изгонването си миналата зима. Тогава бившият национал беше освободен от шефовете на "червените", защото отказа да гарантира спечелването на шампионската титла. Довечера Любо ще изведе срещу ЦСКА тъкмо шампиона Литекс в дербито на VI кръг на "А" група. Двубоят е от 21.00 ч. на Националния стадион "Васил Левски" и ще бъде излъчен по ПРО.БГ. "Мачът ще бъде по-специален за мене. Публиката на ЦСКА продължава да ме уважава. Можем да изнаедаме ЦСКА с доста неща, но не виждам смисъл и не искам да разказвам какво сме тренирали. Познавам обстановката не само в ЦСКА, но и в повечето отбори в България. Сега обаче сме се концентрирали за ЦСКА, гледал съм абсолютно всички техни мачове. Предполагам състава и тактичката им схема, но това са подробности. Срещу нас нито един отбор не може да се смята за фаворит. Литекс може да защити шампионската си титла, но това ще стане с ежедневна и здрава работа. Аз съм много високателен, момчетата го видяха. Директен съм и обичам диалога. И това се оценява от играчите", заяви Любо, който се чувствал прекрасно по време на краткия си престой в Ловеч и вече е успял да се запознае с качествата и възможностите на футболистите.

Литекс може да защити титлата си, заклани се новият треньор на шампионите

Любослав Пенев получава екип на Литекс от президента на клуба Трифон Попов

"Имаме да защитаваме титла и това само по себе си говори, че няма място за отпускане", каза още Пенев. Той заведе снощи група от 22-ма играчи на

"оранжевите" на лагер в София преди дербито. На пейката до него доведоха ще бъде помощникът му Ради Здравков, който също е водил "червените".

Емо плаши да извади отбора

Спортно-техническият директор на ЦСКА Емил Костадинов призна, че е готов да извади отбора от терена в дербито с Литекс доведоха, ако "червените" бъдат оцелели от главния съдия Стефан Спасов. Арбитърът от Перник минава за приближен на шампионите.

"По принцип не обичам да говоря за съдии, но този път явно ще наруша тази традиция. Става въпрос за ЦСКА и не искам реферите да правят геноцид. Не ме разбирайте грешно - не искам съдийски подаръци, а да се свири това, което се случва на терена. Искам да предупредя, че ако съдийските своеволия срещу ЦСКА продължат и в мача с Литекс, съм готов да извадя

отбора от терена. ЦСКА не трябва да става обект на подигравки", сподели Коща. "Цялата история, общите моменти, които имаме с Любо, си остават. За 90 минути обаче с него ще бъдем врагове. Той е професионалист и съм сигурен, че ще подходи като такъв, ние също. Очаквам един оспорван мач и се надявам ЦСКА да запише победа", коментира още Костадинов пред Топспорт.

Македонският треньор Гьоре Ивановски не включи в групата за мача с Литекс вратаря Иван Караджов, който се нахвърли на фенове преди контролата с Ботев Криводол през седмицата. Очаква се да дебютира взетият от Славия под наем вратар Райис Мболи.

В Левски броят Йовов за Лисабон

Звездата на Левски Христо Йовов има реални шансове да се възстанови до края на месеца и дори да излезе във втория мач на "сините" в група С на Лига Европа срещу фаворита Спортинг в Лисабон на 30 септември. Бижутера от Своге няма да играе срещу Миньор в неделя и в първия мач в Лига Европа срещу белгийския Гент в четвъртък. Песимистичните прогнози го отписваха дори до Нова година. За последно бившият национал игра срещу шведския шампион АИК Стокхолм в София и имаше сериозен принос за победата с 2:1, класирала Левски в групите.

Собственикът на Левски Тодор Батков пък обяви, че на този етап няма да продава клуба. Юристът призна, че няма интерес от чужди потенциални купувачи, а той не възнамерява да го отстъпи на българи.

www.duma.bg

злегайте

ФУТБОЛ

ДНЕС
ПО РИНГ.БГ
14.15 Зенит - Том
ПО ПРО.БГ

16.00 Пирин - Локо Сф
21.00 ЦСКА - Литекс
ПО НОВА СПОРТ
14.45 Евертън - Ман. Юнайтед
17.00 Арсенал - Болтън
ПО ДИЕМА
17.00 Уест Хем - Челси
ПО ЕВРОСПОРТ 2
16.30 Борусия Д - Волфсбург
19.30 Байерн М - Вердер
ПО ТВ+
19.00 Барселона - Еркюлес
21.00 Реал М - Осасуна
23.00 Атлетик Б - Атлетико М

УТРЕ

ПО РИНГ.БГ
14.10 Локо М - ЦСКА
ПО ПРО.БГ
16.00 Локо Пг - Монтана
21.00 Левски - Миньор
ПО ДИЕМА
18.00 Бирмингем - Ливърпул
ПО ТВ+
13.30 Бреша - Палермо
16.00 Катания - Парма
20.00 Вилареал - Еспаньол
22.00 Севиля - Депортиво

24 отбора във финалния турнир „Каменица ФЕНкупа“

Днес и утре в Стара Загора ще се изиграе финалният турнир "Каменица ФЕНкупа 2010". На изкуствения терен на стадион "Берое" ще участват 24-те отбора от зоналните турнири. Шампионите освен националната титла ще извоюват и правото да гледат на живо "Ел Галактико" - испанското дерби Барселона - Реал М. Патрон на турнира е футболният треньор №1 на България за XX век Димитър Пенев. Специални гости са заместник-кметът на Стара Загора Белчо Белчев, легендата на Берое Петко Петков и гр.

Удариха джакпота в I теглене на 6/49

Щастлив участник улучи джакпота в 71-вия тираж на Тото 2 и спечели 282 033,60 лв. Във II теглене обаче джакпотът остана непокънат и в натрупванията от постъпленията за неделния тираж ще достигне 4 840 000 лв. Участници пуснаха 389 279 фиша, но не улучиха печелившата комбинация. Част от постъпленията за неделния тираж отново ще отидат за провеждането на спортни мероприятия за деца, лишени от родителски грижи. Тегленето в неделя ще бъде в 20.35 ч. в централната спортна емисия на БНТ.

ДУМА www.duma.bg Издател: „ДУМА 2008“ ЕООД

Главен редактор
Ивелин Николов

Първи зам. главен редактор
Юрий Борисов
yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg
Таня Джаджева
tgenova@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

Основател
СТЕФАН ПРОДЕВ

БЪЛГАРИЯ: Александър Симова - 230; Ауга Паникян - 218; Веселка Венкова - 224; Десислава Велева - 230; Ева Костова - 229; Искра Милева - 251; Магдалена Тодорова - 246; Ралица Табакова - 230; ИКОНОМИКА: Мая Калпачка - Йовановска - 246; СВЯТ: Галина Младенова - 219; Калина Йотова - 220; Алберт Аврамов - 220; Петър Бочуков - 219; КУЛТУРА: Вилана Семерджиева - 240; Надежда Ушева - 240; Аълбона Нейкова - 239; ОБЩЕСТВО: Велиана Христова - 238; Ина Михайлова - 214; Васил Попов - 248; Лиляна Томова - 232; Милена Николова - 247; ЧЕТИВО: Пегаз: Борис Данков - 244; Неделин: Богдан Иванов - 225; Булевард: Гергана Алексова; Пардон: Чавдар Шинов; СПОРТ: Владимир Николов - 245; ФОТО: Благовеста Цветкова - 206; Мариета Томова - 206; ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Симона Симеонова; Спаска Венева; Снежана Христова; ОФИС МЕНИДЖЪР: Ели Мишева - 200; 226; НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg; СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР: Иван Стоянов - 250; ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски; ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: Дея Йорданова - 207; РЕКЛАМА: Габриела Наиденова - 233; Петрана Сомлева - 205; Георги Томов - 221, факс - 975-26-04; e-mail - reklama@duma.bg, Копирингент в САЩ: Ивайло Йолов, e-mail: mediabg2002@yahoo.com; Експонатер: 91975 8. 112; Печат: ИПК "Родина" АД - 1784 София, бул "Цариградско шосе" 113а Номератор - 9752; Дистрибутори: ОБВ "Разпространение" ЕООД - 02/962-23-23; "Национална дистрибуция" ООД - 02/975 20 35; РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров, Ива Костадинова, Румяна Кирилова, - 208, 203; Катерина Димитрова: abonament@duma.bg; PR: Велислава Хубавиц - 201, Каса - 97-05-249;

Управител Павел Бебов

ИНФОРМАЦИИТЕ В БРОЯ СА ПОДГОТВЕНИ ОТ РЕПОРТЕРИТЕ НА ВЕСТНИКА. ИЗПОЛЗВАНИ СА ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", "БГНЕС", БНР, "ФРАНС ПРЕС", ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

Адрес на редакцията:
София - 1784,
бул. "Цариградско шосе" 113 А.
Факс: 975 26 04
Автоматичен номератор 97 05
+ вътрешен номер
E-mail: duma@duma.bg

за читателите
97 05 200

Хонорари на външни автори се изплащат всяка сряда от 14 до 16 часа

3 1 8
5 ТОТО 2,
ТИРАЖ 71
6 от 49
I теглене: 4, 6, 12, 22, 33, 49
II теглене: 14, 21, 24, 35, 38, 40
джакпот: 4 469 841,75 лв.
6 от 42
I теглене: 10, 21, 27, 34, 39, 42
джакпот: 169 216,48 лв.
II теглене: 7, 22, 27, 30, 33, 37
джакпот: 531 428,33 лв.
5 от 35
I теглене: 6, 10, 21, 27, 30
II теглене: 1, 5, 6, 11, 25
Тото Джокер
Печеливши позиции: 4, 6, 9
Печеливши числа: 1, 0, 1

Емо заплаши
да извади
ЦСКА в мача
с Литекс

Стр. 47

Бием Сърбия с 3:1

Владо Николов с 24 т. за първата победа на нашите на турнира в Белград

Националният отбор по волейбол на България победи домакина Сърбия с 3:1 (17, -21, 21, 27) в мач от втория ден на приятелския турнир в Белград. Селекционерът Силвано Пранди направи 3 промени в стартовата шестия в сравнение с първия мач срещу Русия, изгубен с 2:3. Професора заложи на младежкия национал Николай Пенчев, 20-годишния център Светослав Гоцев и резервния либеро Владислав Иванов, които замениха титулярите Тодор Алексиев, Николай Николов и Тодор Салпаров. Капитанът Вла-

димир Николов отново бе най-резултатен с 24 т., а звездата Матей Казийски добави 21 т. Толкова реализира за сърбите Саша Старович, а Никола Ковачевич и Марко Подрасчанин завършиха с по 14. Снощи българите спори за второто място в турнира с Куба, която загуби от Русия с 1:3 гейма.

"Отборът се стабилизира и нападението потръгна. Това се вижда и от крайния резултат. Трябва обаче да отбележа, че приносът е на целия състав и особено на Владо Николов, който имаше отлични изяви", коментира мениджърът на държавния ни тим Евгени Генчев.

Снимка СПОРТАЛ.БГ

Капитанът на волейболистите Владимир Николов забива през двойната сръбска блокада при победата на нашите с 3:1 в зала "Пионир" в Белград

Пращаме само 6 щангисти в Анталия

Марин МИЛАШКИ

Само 6 щангисти са заявени за участие на световното първенство в турския град Анталия от 16 до 26 септември. Шампионатът е първа олимпийска квалификация за Лондон 2012. При жените сме заявили пълен отбор от 8 състезателки. 2 други българки - Румяна Петкова и Силвия Ангелова, са заявени за Азербайджан, въпреки че още нямат разрешение от родната федерация.

При мъжете най-много ще се разчита на олимпийския шампион от младежките игри в Сингапур Георги Шиков (кат. до 85 кг). Талантът от Пловдив обаче е заявен с двубой от 330 кг, което му отрежда 47-

ма позиция в предварителния списък. Асен Мурадов (56 кг) с двубой от 220 кг е 40-и в стартовия лист. Владимир Урумов (62) е с 270 кг и най-напред от нашите, но е едва на 22-о място. Александър Димитров (77 кг) е с 300 кг и 37-а позиция. Никола Колев (94 кг) е с 40-а заявка от 340 кг. Георги Георгиев (105 кг) е 39-и с 340 кг. С изключение на Урумов останалите 5-има щангисти ще дебютират на големия тепих при мъжете.

При дамите най-много надежди са свързани с олимпийската шампионка от Сингапур Боянка Костова (53 кг), която е с 10-а заявка от 190 кг. В категорията е заявена и Мая Иванова със 170 кг и 17-а позиция. Наталия Драганова (48 кг)

със 125 кг е 29-а. 17-годишната Пламена Любенова (58 кг) със 170 кг се нарежда 32-ра. Петя Рангелова (63 кг) е 26-а със заявени 190 кг. Тодорка Иванова (69 кг) е 31-ва със 190 кг. Опитната Славейка Ружинска (75 кг) е заявила 200 кг и е с 32-ри резултат. Марина Димитрова (+75 кг) е със скромните 195 кг и 24-ти резултат.

Силвия Ангелова (48), която през пролетта стана шеста на европейското в Минск за България, е заявена за Азербайджан със 150 кг, с 25 кг повече от младата Драганова. Изтърпялата 2-годишно наказание за допинг Румяна Петкова (75 кг) е със заявка от 240 кг, с 40 повече от Ружинска.

САЩ срази Русия с 89:79

Баскетболистите на САЩ разбиха тима на Русия с 89:79 (25:25, 19:14, 26:17, 19:23) и се класираха на полуфинал на световното първенство в Турция. Така американците си върнаха за загубата на финала на Олимпийските игри в Мюнхен 1972 с 50:51 в един от най-скандалните мачове в историята. Кевин Дюрант наниза 33 т. Чонси Билпс добави 15, а Ръсел Уестбрук 12. Сергей Биков вкара 17 т. за "Сборная", Андрей Воронсевич 14, а Тимофей Мозгов 13 т. "Това беше сложен мач, особено в на-

чалото. Трябва да отдадем дължимото на тима на Русия, който игра добре", каза Дюрант. Днес в спор за място на финала САЩ ще играе с Литва, която елиминира Аржентина със 104:85 (28:18, 22:12, 35:23, 19:32).

Литовците тотално надиграха южноамериканците и им попречиха да се класират в Топ 4 за първи път от 10 г. насам. Аржентинците са олимпийски шампиони от Атина 2004.

Линас Клейза бе най-резултатен със 17 т., а по 16 отбелязаха Томас Де-

линкайтис, Симас Ясайтис и Мартинас Почуис. Карлос Делфино наниза 25 т. за Аржентина, което не се оказа достатъчно. "На игрището имаше един-единствен отбор и това бе Литва. Те ни убиха с отлична защита, почти перфектна стрелба от всяка позиция и много добро движение по терена и всичко това го правиха през цялото време", призна треньорът на "гаучосите" Серхио Ернандес.

КАТ ще спира гъвкаво движението за 60-ата Обиколка на България

КАТ ще реагира гъвкаво и ще спира движението по маршрута на 60-ата колоездачна Обиколка на България непосредствено преди минаването на колоната, а не предварително. Юбилейната Обиколка стартира днес в 12.00 ч. пред сградата на Народното събрание в София. Първият етап София - Гоце Делчев е с дължина 217 км. Колоната ще

премине по маршрут площад "Народно събрание" - бул. "Цариградско шосе" - бул. "Климент Охридски" - Бистришко шосе - Бистрица - Железница - Поповяне - Самоков - Клинсура - Дупница - международен път Е-79 - Джерман - Усойка - Благоевград - Симитли - Градево - прохода Предел - Банско - Добринище - Гоце Делчев (финал пред читалище "Просвета" около 15 ч.).

В 60-ото издание на

най-старото международно състезание у нас ще участват 117 чужди и 4 наши отбори.

Утре участниците ще изминат II етап Гоце Делчев - Пловдив (202 км) от 12.30 до 17.55 ч. по маршрут: Гоце Делчев - Дъница - Долно Дряново - Сатовча - Доспат - Борино - Грохотно - Широка лъка - Стойките - Чепеларе - Наречен - околоръстен път на Пловдив - Пловдив (финал на колодрума).

Капело на „Монца“

Италианският мениджър на футболния отбор на Англия Фабио Капело посети бокса на Ферари на пистата "Монца", където утре е стартът за Гран при на Италия, XIV кръг от световния шампионат във Формула 1. Дон Фабио, който в последната седмица срази България с 4:0 на "Уембли" и Швейцария с 3:1 на "Санкт Якоб Парк" в Базел в група G за Евро 2012, пожела успех на пилотите на "черните кончета" Фернандо Алонсо (Исп) и Фелипе Маса (Браз) и победа на "Скудерията" на домашната писта.

Пилотът на Ред Бул Себастиан Фетел (Гер) даде най-доброто време във втората свободна тренировка на "Монца" като завъртя най-бързата обиколка за 1:22.893 мин. Фернандо Алонсо и Фелипе Маса завършиха непосредствено след него за радост на италианските зрители край трасето. Англичаните от Макларън Люис Хамилтън и Бътън останаха четвърти и пети. Марк Уебър (Авл) с Ред бул даде 6-о време, а пилотите на Уилямс Рубенс Барикело (Браз) и Нико Хюлкенберг (Гер) се наредиха 7-и и 9-и. Между тях се вклини Роберт Кубица (Пол) с Рено 10-и пък завърши Нико Розберг (Гер) с Мерцедес. 7-кратният световен шампион Михаел Шумахер (Гер) отново не показа класа и остана 14-и. Световният шампион Бътън бе най-бърз в сутрешната тренировка с време 1:23.693 мин.

Снимка БГНЕС

Италианският селекционер на Англия по футбол Фабио Капело посети бокса на Ферари на пистата "Монца", където утре е стартът за Гран при на Италия

Вестникът на БЪЛГАРКАТА!
Истинската жена чете истински вестник!

В СЛЕДВАЩИЯ БРОЙ
НА „ВЕСТИК ЗА ЖЕНАТА“
ЧЕТЕТЕ:

Погледни и виж!... Мирослава Костадинова, учителка по математика в русенската Математическа гимназия "Баба Тонка", за щастieto като съдба, която се гради с обичта и вярата в човешките очи - нейните и на учениците й

Дух и материя. Моите даскали в мен

Душите ни, човешките. Вестник във вестника, спсван от читателите

Белочерковската Райна Княгиня. Живот, борба, страдание и всеотдайност към Отечеството на Ирина Бачо-Кирова

Под полата на историята. Великият Пантуди слиза от "трона"

Руски характер. Нещастната първа любов на Лермонтов към невярната Наташа

Семки, занимавки. Тестове, игри, вицове, големи кръстословици с още по-големи награди

Готварски тефтер. Доматена фиеста от 23 оригинални гозби с най-българския зеленчук